

Kranj — Z zaporo stare Smledniške ceste pri kranjski mlekarni, kjer je Gradbinac začel z gradnjo nadhoda, je odprt del nove ceste, ki je od novega kranjskega mostu speljana do Čirč. Cesta, ki jo gradi Cestno podjetje Kranj, sicer še ni dograjena, vendar je že usposobljena za promet. Križišče bodo skupaj z mostom in nadhodom ter nadvozom in križiščem na Laborah odprli ob prazniku občine

PRIPRAVLJENO V 2 MINUTAH

eto XXXIV. Številka 19

snovitelji: občinska konferenca SZDL
Senice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Trbić — Izdaja Časopisno podjetje
Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
Dogačni urednik Andrej Žalar

GLAS

LASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

komunisti o zdravstvenem varstvu

Zdravstveni dinar med potrebami in možnostmi

Kranj — Medobčinski svet ZKŠ Gorenjsko je v sredo popoldne razpisal problemsko konferenco o komunistov o uresničevanju zdravstvene politike na Gorenjskem. Upravnih odnosih v zdravstvu in drugih aktualnih vprašanjih zdravstvene dejavnosti. Stiri ure dneva razprava, je bila očitno še kratka, da bi lahko dorekli vsa v pravi načetu vprašanja sedanjega trenutka na področju zdravstva. Vendar pa po mnemu, ki se je udeležila tudi Gasparjeva, članica predsednika CK ZKS, nikakor ni potrebovali ob vseh dosedanjih pohodov, pač pa je treba že uresničevati.

Tako kot ostale dejavnosti se tudi gorenjsko zdravstvo združeno v Gorenjski zdravstveni center izvaja v ustalitvena prizadevanja.

V vrtcih višje oskrbnine

Kranj — Povišanje oskrbnine v zdravstvenih ustanovah se v Kranju niso mogli izogniti. Upravnost otroškega varstva Kranj sprejela predlagano lestvico ponujanja oskrbnin za predšolske otroške vrtce in za dojenčke v jaslih. Čeprav so nove oskrbnine višje za odstotkov, pa se zaradi plačevanja novih cen od 1. marca dalje zdravstveno varstvo. Pri tem pa ne uspevamo povsem pri uveljavljanju vloge delavcev v svobodni menjavi, prav tako pa tudi ni možno od ustvarjenega družbenega proizvoda nameniti za zdravstveno varstvo tolikšen delež, da bi lahko zadostili že doseženemu zdravstvenemu stan-

vanju, ki po podatkih za lansko leto dajejo tudi finančne prihranke, kar vsekakor kaže na racionalnost poslovanja. Vendar pa ugoden rezultat gospodarjenja s sredstvi, ki jih zdravstvene delovne organizacije pridobije z izvajanjem zdravstvenega varstva obenem tudi ne pomeni, da pa je družbenoekonomski položaj zdravstvenega delavca ugoden v primerjavi z zaposlenimi v negospodarstvu in v gospodarstvu. Nekajkrat je bilo v razpravi poudarjeno, da bi verjetno ustrezejne nagrajevali zdravstvene delavce, če bi v merilih upoštevali tudi učinke njihovega dela, to je zdravstveno stanje prebivalstva. Še posebno slab je družbenoekonomski položaj zaposlenih v gorenjskih bolnišnicah, ki imajo tudi težave z likvidnostjo, osebni dohodki zaposlenih pa so pod republiškim povprečjem osebnih dohodkov v ne-gospodarstvu.

Kritično so na konferenci spregovorili tudi o sredstvih, ki jih združeno delo namenja za svoje zdravstveno varstvo. Pri tem pa ne uspevamo povsem pri uveljavljanju vloge delavcev v svobodni menjavi, prav tako pa tudi ni možno od ustvarjenega družbenega proizvoda nameniti za zdravstveno varstvo tolikšen delež, da bi lahko zadostili že doseženemu zdravstvenemu stan-

daru vseh uporabnikov, niti — to se je posebno pokazalo letos — da se ne da pokriti niti vseh sredstev za republiško solidarnost niti zagotoviti ugodnejšega družbenoekonomskega položaja zaposlenih v zdravstvu. Rešitev bi bila iz takšnega položaja seveda enostavna, če bi lahko ustvarjeni družbenoekonomski izvod povečevali. — Tako pa preostaja le, da ob možnih sredstvih in tudi nadaljnjem racionalnem trošenju zdravstvenega dinarja poskušamo sedanj strukturo delitve v skupni porabi preporazdeliti.

V nekaterih gorenjskih občinah so že pokazali, da razumejo prioritetno, ki naj jo zdravstveno varstvo ima v skupni porabi: tako je na primer v radovljški občini uspel po usklajevanju z zborom združenega dela skupščine občine »struktturni premik« v masi sredstev za skupno uporabo v korist zdravstvenega varstva, ne da bi seveda ob tem združeno delo primaknilo nova sredstva. Podobno velja za škofjeloško občino, kjer pa v prvem obdobju tega srednjeročnega obdobja velja prioriteta izobraževanju, v drugi polovici srednjeročnega obdobja pa bo skupna poraba bolj naklonjena razvoju zdravstvenega varstva, ki je trenutno tolikšen delež, da bi lahko zadostili že doseženemu zdravstvenemu stan-

L. M.

Šenčur — Glas o odlični razstavi ročnih del, ki jo je letos že tretjič pripravilo Turistično društvo iz Šenčurja, je segel tudi prek krajevnih meja. V torek sta si razstavo v spremstvu predsednika in sekretarja Gorenjske turistične zveze Zvoneta Tržana in Mirana Štefeta ogledala predsednik Turistične zveze Slovenije Leopold Krese in predsednik komiteja za turizem pri republiškem izvršnem svetu Franc Razdevšek.

— Foto: D. Dolenc

88 dreves za Tita

KRANJ — Po vsej Jugoslaviji že teče akcija »88 spominskih dreves maršalu Titu«, v kateri naj bi po vseh jugoslovanskih mestih, po vseh krajevnih skupnosti zasadili po 88 spominskih dreves, posvečenih spominu našega dragega Tita. Na Hrvaškem bodo akcijo vodili vse srednjeročno obdobje. Sloveniji smo pa sklenili, da bi s posaditvijo spominskih dreves končali že koncem leta 1982. Dve pomladini in jeseni imamo na voljo za sajenje. V Kranju bodo akcijo vodili svet za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL, krajevne skupnosti, strokovno in organizacijsko pomoč pa bodo prispevali člani kranjskega Hortikulturnega društva.

Drevesa naj bi zasajali okrog spomenikov NOB, spominskih

parkov, kulturnih spomenikov, ob šolah, v središčih krajevnih skupnosti itd. Vendar ne samo okrasna, ampak tudi sadna, posebno ob šolah, kjer naj bi jih učenci sami gojili. Nove nasade bo potrebljeno uskladiti z urbanističnimi načrti. V akciji bo sodelovala predvsem mladina, vojaki, pa seveda vsi krajanji, ki bi želeli pripomoči k lepšemu, bolj urejenemu videzu kraja.

Kot je povedala predsednica kranjskega Hortikulturnega društva Anka Bernard, je za akcijo veliko zanimanja. Delček programa, ki naj bi ga uresničili v Kranju, ja zasaditev dreves po levih strani ceste od križišča pri kranjski zavarovalnici do Velikega hriba, ob poti, po kateri se je tolikokrat peljal naš maršal, kadar je prišel na Gorenjsko.

D. Dolenc

Trajno ostaja med nami

Delovni ljudje in občani Jugoslavije praznujemo letos pomembne obletnice svoje zgodovine. Štiri desetletja mineva od začetka vstaje, oborožena upora in ludske socialistične revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije pod zastavo partije in pod vodstvom tovariša Tita. Slovenci dodajamo k temu veličastnemu jugoslovanskemu jubileju še svojega. Aprila bo minilo 40 let od ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki je na temeljih svobodoljubnosti, demokracije, protifašizma in protinacizma združila slovenski narod v boju. V boju rojena slovenska osvobodilna fronta je v svobodni Jugoslaviji dobila svojega naslednika: socialistično zvezo delovnega ljudstva, ki nas združuje v prizadevanjih za uveljavitev samoupravnega socializma, izvirne odločitve narodov in narodnosti Jugoslavije pod Titovim vodstvom.

Odlöčili smo se, da bomo letošnje obletnice slavili delavno, brez razkošja in nepotrebne praznega govoričenja. Sebi in svetu želimo predvsem dokazati, tako kot že mnogokrat doslej, žilavost in ustvarjalnost našega družbenopolitičnega sistema, našega delavca, občana, krajanja. Njemu gre odločajoča vloga v našem sistemu, saj ga je on gradil in branil ter se zanj najplemenitejše žrtvoval. Kljub težavam, ki jih ne tajimo pred nikom, in smo sposobni stvarnosti pogledati v oči, je naših pretečenih 40 let slavnih in ponosnih. Kar nekam preveč bojazljivi smo večkrat, da bi jih pokazali, čeprav je to naša dolžnost in pravica. Zaradi uspehov, zmag in odrekanj, zapisanih v zgodovini, nas svet ceni pogosto bolj kot znamo ceniti samega sebe.

Velikemu človeku naše in svetovne zgodovine bomo ob letošnjih jubilejih izrekli trajno zvestobo. Izrekli jo bomo pokojnemu predsedniku Titu, s katerim so letošnji jubileji neločljivo povezani! Njegovo ime in delo sta v tkana v našo preteklost in sedanost, z njim pa mora biti povezana tudi naša prihodnost. Dolg do njega bomo tudi v jubilejnem letu izpolnjevali z dobrim in ustvarjalnim delom, z aktivnostjo na vseh področjih, ki prispeva k uresničevanju dogovorjenih ciljev. Dobro delo in odgovornost vseh in vsakogar, kar žal prepogosto še zašepa, sta ključa uspeha, pa tudi trajna oddolžitev Titu, ki trajno ostaja med nami.

J. Košnjek

RAZPIS ZA VPIS V I. LETNIK USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA NA GORENJSKEM V ŠOLSKEM LETU 1981/82

Razpis objavljamo na 6. in 7. strani. Razpis je zanimiv, saj obravnava naše gorenjske možnosti na tem področju. Razpis smo pripravili v sodelovanju z gorenjsko organizacijsko enoto Zavoda za šolstvo SRS. V prodajo smo zaradi tega posredovali tudi več izvodov Glasu.

Razen tega smo pripravili poleg stalnih rubrik še obilico drugega zanimivega branja. Pisemo o inventivni dejavnosti med narodnoosvobodilno borbo, o aktualnih družbenopolitičnih dogodkih na Gorenjskem, objavljamo zanimiv zapis o zaselku Dunaj, nadaljuje pa se naša tradicionalna anketa, ki je tokrat namenjena zdravstvu.

DANES V GLASU

PRVIČ V KRANJU
ŠABAN ŠAULIĆ
Z GOSTI

V AVLI GORENJSKEGA SEJMA
20. MARCA 1981 OB 17. URI

KARTE PO 100.- DIN DOBITE V PREDPRODAJI: TRG REVOLUCIJE 3, TEL.: 21-444
V RECEPCIJI HOTELA «TRANSTURIST»
ŠKOFJA LOKA

«CREINA» KRANJ
«POŠTA» JESENICE
IN V PROSTORIJH DRUŠTVA «MODRINA»
ALI DVE URI PRED PREDSTAVO
NA GORENJSKEM SEJMU

PO JUGOSLAVIJI

Sodelovanje med republikama

Slovenija in Črna gora sta začeli s tesnejšim gospodarskim sodelovanjem, ki temelji na obojestranskem interesu, pri čemer gre za dopolnjevanje prednosti gospodarstva obe republike pa tudi njunih razvojnih potreb. Tato sta se delegaciji izvršnih svetov Slovenije in Črne gore dogovorili o konkretnih projektih, ki jih bodo z združevanjem dela in sredstev slovenskih in črnogorskih delovnih organizacij v naslednjih letih resničili v Črni gori.

Že letos naj bi začeli graditi veliko živinorejsko farmo za vzrejo plemenske živine in pitancev, investitorja bosta Sinjavina iz Šavnika in Emona. Predvidena je tudi graditev obrata za predelavo mleka, titografski kombinat »13. jul« in ljubljanski Slovin pa bosta skupaj pridelovala vino. Sklenjeni so že skupni projekti za proizvodnjo aluminjskih konstrukcij, sanitarnih kabin in ofsetnih plošč. Slovensko gospodarstvo bo sodelovalo tudi pri izgradnjah hotelov pa tudi pri gradnji planinskega turističnega središča v Rožaju.

Obe republike se zanimata za sodelovanje v proizvodnji in predelavi jekla, elektromateriala, gradbenih strojev, na področju gospodarstva in lesne industrije.

Grličkov na Švedskem

Član predsedstva CK ZKJ dr. Aleksandar Grličkov, ki je vodil delegacijo ZKJ med obiskom pri švedski socialdemokratski stranki, se je vrnil v Beograd. Ob vrtnitvi je izjavil, da so med obiskom navezali neposredne stike med švedsko socialdemokratsko stranko in Zvezo komunistov Jugoslavije.

Med pogovori so preučili aktualne mednarodne probleme, opozorili na konstruktivno vlogo gibanja neuvrščenih v sedanji zapleteni mednarodni situaciji ter izmenjali mnenja o položaju in razmerah v mednarodnem delavskem gibanju.

V petih letih petkrat dražji

V zadnjem srednjeročnem obdobju se je bencin podražil kar za 500 odstotkov, plinsko olje pa celo za 640 odstotkov. Tako visoki odstotki kažejo, da za podražitve niso krive le višje cene uvožene naftne, temveč se od prodanih naftnih derivatov napajajo najrazličnejši proračuni, od katerih največ dobi zvezni. Zanimivo so tudi podatki, da je prepročni avtomobilist lani porabil za 30 odstotkov manj bencina, kot leta 1976.

Odlikovanje za Bogdana Osolnika

Na priložnostni slovesnosti je v sredo predsednik CK ZKS France Popit Bogdanu Osolniku izročil red republike z zlatim vencem. Visoko odlikovanje je revolucionarju in dolgoletnemu družbenopolitičnemu delavcu podelilo predsedstvo SFRJ za posebne zasluge na področju javnega delovanja, ki pomeni velik prispevek k splošnemu napredku države.

Več soli

Beli rudarji tuzlanskega rudnika soli »Tušanj« so februarja nakopali 9632 ton soli in s tem za 23 odstotkov prekoračili načrt. Največ so nakopali industrijske soli za posipanje cest, kar za 36 odstotkov več občutno manj pa živinske soli.

Kranj - Člani sveta Občinskega sindikalnega sveta v Kranju so na torkovi seji obravnavali delo sveta v lanskem letu, predlog programa za leto 1981 in uresničevanje le-tega v prvem polletju. Ugotavljajo pa, da prav na področju stabilizacije ni bilo dovolj narejenega. Iz delovnih organizacij prepočasi prihajajo sporočila z razprav po zaključnih računih in ocene doseženih rezultatov, ki jih narekuje stabilizacija. Tako svet tudi ne more sproti ukrepati v najbolj kritičnih primerih. Organizacijam združenega dela zato priporočajo, da bi jih posebej obveščali vsaj o vseh najbolj perečih problemih, ki jih tarejo. — Foto: D. Dolenc

Višje denarne pomoči otrokom

KRANJ - Čeprav so si predstavniki gorenjskih občinskih skupnosti otroškega varstva prizadevali, da bi višino in dohodkovne pogoje za denarne pomoči otrokom poenotili za vso Gorenjsko, pa je zaradi neenotnega planiranja moralo letos ostati pri tem, da vsaka občinska skupnost otroškega varstva določa otroške pomoči po svoje.

V novem srednjeročnem obdobju namreč sredstva za denarne pomoči otrokom (doklade) razen minimalnega obsega niso več skupna naloga, ki se je enotno reševala za vso Slovenijo, pač pa se o višini, pogojih in merilih za pridobitev pravice do denarne pomoči otrokom dogovarjajo v občinskih skupnostih otroškega varstva. Kljub temu, da je zaradi prenosa odločanja o denarnih pomočeh na občinske skupnosti otroškega varstva prihajalo do nekaterih težav, pa v tem mesecu skupčine otroškega varstva že sklepajo o letošnjih višinah denarne pomoči.

Tako je skupčina kranjske skupnosti otroškega varstva na zadnji seji sprejela povrašanje otroških dodatkov za povprečno 15 odstotkov na sedanje veljavne dohodkovne pogoje. Najbolj se povečajo otroški dodatki in sicer za 24 odstotkov družinam z otroki, v katerih dohodek na člana ne presega 2500 din in sicer znaša 830 din za vsakega otroka. Pri dohodku do 3000 din mesecno je otroški dodatek 610 din, pri dohodku od 3000 do 3700 din je dodatek za otroka 300 din, pri dohodku od 3700 do 4400 din pa znaša otroški dodatek 240 din. Otroci kmečkih družin, kjer skupni katasterski dohodek ne

presega 9000 din letno oziroma 2800 din na družinskega člana, pa znašajo 360 din. Pravico do povečane denarne pomoči pa ima tudi telesno ali duševno pričakovani otrok in sicer 370 din, 170 din pa otrok, ki ima edinega hranilca.

Počastitev dneva železničarjev

Planinsko društvo Železničarji v počastitev dneva železničarjev, 40-letnice ustanovitve OF in 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov pripravilo 11. aprila spominski pohod od Borovnice, prek Pokojišča in Stampetovega mostu s ciljem na železniški postaji Verd, kjer bodo podelili spominske znake. Pot vodi po kraju s spominskimi obeležji iz NOB. Organizatorji vabijo na pohod vse železničarje in njihove družinske člane, planince iz Ljubljane in okolice in vse druge, ki se čutijo sposobne prehoditi okoli trideset kilometrov dolgo pot z višinsko razliko skoraj tisoč metrov. Na pohodu bodo preizkusili telesno pripravljenost.

Začetek pohoda bo 11. aprila ob 5.30 v Pražakovi ulici izpred zgradbe Železničkega gospodarstva Ljubljana. Do Borovnice bo peljal posebni vlak, ki bo odpeljal iz Ljubljane ob 5.45. Za povratak z Verda pa je na razpolago več rednih vlakov. Prijavnice za pohod se dobijo v društveni pisarni v Ljubljani.

L. B.

Mladinska organizacija na Rudnem

Rudno - Preteklo soboto so se zbrali mladinci v gasilskem domu na Rudnem, da dokončno potrdijo ustanovitev osnovne organizacije Zveze socialistične mladine. Na sejanek je prišla večina vabljenih mladincev. Povabilo so se odzvali tudi predstavniki občinske konference ZSMS Škofja Loka in sicer predsednik Majda Puharjeva in član predsedstva Niko Ferdinand. Na seji sta sodelovala tudi predstavnika Zveze borcev, ki sta obljubila, da bo borčevska organizacija priskočila mladim na pomoč v vseh problemih, ki jih sami ne bodo mogli rešiti.

Na sestanku so izvolili vodstvo

osnovne organizacije in obravnavali akcijski program dela za marec, april in maj. V tem času bodo pripravili več športnih, kulturnih in delovnih akcij. Ker so šele začeli delati, program ni zelo obsežen, vendar je zastavljen tako, da ga bodo lahko uresničili.

Sodelovali bodo tudi s krajevno skupnostjo in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem pa si bo mladina prizadevala, da bo hkrati z drugimi krajani sodelovala pri vseh krajevnih akcijah, prizadevala pa si bo pridobiti tudi primern prostor za delo.

L. B.

Letna konferenca ZRVS Cerkle

Cerkle - V torek je bila v Zadružnem domu v Cerkli letna konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin, na kateri so pregledali delo v preteklem letu in ga ugodno ocenili. Tako so uspešno izvedli celotni program izobraževanja članov, organizirali predavanja s poučnimi filmi ter bili uspešni v patrolno orientacijskem tekmovanju tako v Dupljah kot Cerkli. Obakrat so bili prvi in osvojili lep prehodni pokal. Uspešno so organizirali tudi strelenje z vojaško puško na strelišču v Poženiku, letos pa so se udeležili tekmovanja »Po poteh partizanske Jelovice« in bili zelo solidno uvrščeni na 14. mestu. Udeležili pa so se tudi noboda na Stol-

V program dela so zapisali letos še več aktivnosti. Omenimo naj le nekatere najpomembnejše: organizacijo streljanja z vojaško puško za prehodni pokal ZRVS v počastitev dneva žena, sodelovali bodo z dvema ekipama ob dnevu mladosti na patrolno orientacijskem tekmovanju, in organizirali streljanje z vojaško puško za pokal krajevnih skupnosti. V preteklem letu je bila najboljša krajevna skupnost Brnik. Uspešno se bodo vključili tudi v akcijo NNNP in v pohode k spominskim obeležjem na Davovec in Kriško planino.

Letno konferenco ZRVS Cerkle so organizirali skupaj s predavanjem za člane ZRVS.

J. Kuhar

Svet v tem tednu

Pobuda vzhoda

Pobuda sovjetskega voditelja Brežnjeva z pogovore z zahodno velesilo in za srečanje na vrhu v središču pozornosti Združenih držav Amerike in njenih zaveznic kljub zostenemu mednarodnemu položaju ter oslinji ameriške administracije - Kako bo odgovoril Zahod - Nova zaostrovanja na Poljskem - Notranja nasprotja otežuje položaj Irana

Presenečenja ni bilo! Pričakovali so ga predvsem v Združenih državah Amerike in tudi v državah, njenih zaveznicah, ko je načrta Reaganova administracije v zaostenem mednarodnem položaju zavzela ostro linijo do Sovjetske zveze in poudarjala, da je vzhodni velesilo v vojaški premoči, ki jo morajo ZDA skupaj z zaveznicami izbrati. Pričakovali so oster odziv Sovjetske zveze, pa je prišlo prav nasprotno. V marsičem/škiran je bil Zahod, ko je sovjetski partijski voditelj Leonid Iljič Brežnev z govorniškega odra na 26. kongresu Komunistične partije Sovjetske zveze pozval Zahod z Združenimi državami na pogovore in predlagal srečanje Reagan-Brežnev. Sledile so poslanice sovjetskega voditelja nekatерim šefom držav, ki so menili, da je odziv Zahoda na kongresu partije.

Različne ocene slišimo ob teh pobudah Sovjetske zveze. Nekatere menijo, da so bile pobude, zapisane v poslanicah, naslovljene na države, ki so se ponjavale v zvezni zvezni, ki se pountajo skokovitemu naraščanju izdatkov za oboroževanje in so zagovorniki razočitve in popuščanja napetosti. Ena takšna v zvezni zvezni je bila Zvezna republika Nemčija. Kancler Schmidt je prejel poziv z Vzhoda v trenutku, ko je odhajal njegov zunanjji minister Genscher na pot v Združene države Amerike, kjer se je sezelj z gostiteljem Haigom, na sklep obiska pa tudi z novim ameriškim predsednikom Reaganom. Pravijo, da je bil čas poslanice tudi izjemno dobro dočakana. Drugi pa menijo, da se Sovjetska zvezda odloča za ogrevanje in pomembno razširjanje vzhodnega vzhoda. Sledile so poslanice sovjetskega voditelja nekatерim šefom držav, ki so menili, da je odziv Zahoda na kongresu partije.

Marsikaj se šušlja o usodi pobud Brežnjava. Govora je celo o stih, med njimi je največkrat omenjen Dunaj, kjer naj bi se Brežnev sešel. Reagan sešla, vendar so za zdaj to le govorce brez prave osnove. Država je, da Reagan na pobude se ni odgovoril, vendar je res, da se vsemi srečanji državnikov in funkcionarjev zahoda o tem pogovarjajo. Moskva ima nedvomno v rokah dodatni adut: če se Zahod na razstavne in mirovne pobude ne bo odzval, mu bo svet lahko odital, da je gluh za prizadevanja sveta za mir in razočitve. Mogoče ti dogovori vplivajo tudi na potek madridske konference o evropski varnosti in sodelovanju, katere usoda je bila zadnji mesec negotova, sedaj pa nasprotja manj izrazita tudi v najbolj spornih točkah, med katere izstopa razočitev. Blokovskim nasprotjem gre pripisati, da se je v zvezni zvezni zvezni konference zavlekla in da za zdaj še ni dala otipljivih sadov, prav tako Iranom. Razkol med pristaši predsednika Banja Sadra in vladnimi islamske revolucionarne stranke se poglablja. Banju Sadra celo očitno, da ruši osnove državnosti. Verski voditelj Homeini za zdaj manj namreč povsem drugačen.

Poljska je sredi nemirov, ki utegnjejo preraščati v nove mimočlane stavke. Poziv državnih in partijskih voditeljev k trimesečnemu rednemu delu ni bil uspešen. Poročajo, da dvigajo glave staro vodstvo, trdnost države še bolj rušijo. O notranji nasprotiji poročajo tudi Irani. Razkol med pristaši predsednika Banja Sadra in vladnimi islamske revolucionarne stranke se poglablja. Banju Sadru celo očitno, da ruši osnove državnosti. Verski voditelj Homeini za zdaj manj namreč povsem drugačen.

J. Košček

Slovenci na Koroškem

Poskusi razdvajanja

CELOVEC - Slovenski informacijski in dokumentacijski center iz Celovca poroča, da je izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem ugotovil poskuse, zlasti v tisku in drugih sredstvih javnega obveščanja, razdvajanja Slovencev na Koroškem in vnašanja razdora med osrednji organizacijami. Izvršni odbor je sprejel posebno izjavilo, v kateri pravi, da je cilj razdvajanja ohromitev akcijske enotnosti ob manjšinskih vprašanjih. V ospredje postavljajo vstop manjšine v sosvete in s tem skušajo napraviti vtis, da je manjšina spremeni svoje stališče do zakona o narodnostnih skupnostih. To je jalovo delo, saj pri organizacijah Slovencev do sprememb stališč ni prišlo. Izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij prav tako zavrača poskuse diskreditiranja slovenskega tiska in ustvarjanja sprotij z osrednjima organizacijama. Iz pisanja ni skonstruirati nobenega naziva, poudarja izjava, saj slovenska nverešena manjšinska vpravljajoča skupnost v zvezni ravnini. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

v zvezni ravni. Koroški Slovenski pripravljeni, pravijo, da na enakopravni osnovi moštke s pristojnimi deli na dejavnosti in zvezni ravni tem pričakujemo, pravijo.

Aktivneje uveljavljati samoupravne odnose

Na seji občinske konference ZKS na Jesenicah so posvetili osrednjo pozornost obravnavi poročila družbenega pravobranilca samoupravljanja – Klub kritičnosti poročila so razpravljalci ugotsili napredek v samoupravljanju – Veliko možnosti nadaljnega samoupravnega razvoja

Jesenice – Osnova lanskoletne dela družbenega pravobranilca samoupravljanja z Jesenic sta bila publiška programska usmeritev in ena razmer v občini. Skupna usmeritev je začrtaла enotno ukrepanje predvsem v prizadevanjih za nadaljnje uveljavljanje družbeno-konomskega odnosov, uresničevanje politike gospodarske ustalitve in svoj samoupravljanja.

Lani je družbeni pravobranilec samoupravljanja na Jesenicah obravnaval 230 novih primerov in 21 nerešenih vprašanj iz prejšnjega obdobja. Glede na leto poprej je skupno število obravnavanih vprašanj nespremenjeno, število primerov s pravnimi ukrepi pa se je povečalo od 120 na 184. Ob koncu leta je ostalo nerešenih še 41 primerov.

Kranj – Glasba otroka čustveno bogati in plemeniti – Pod tem naslovom so v torek v prostorij vrtca tovarne IBI Kranj odprli razstavo glasbenih instrumentov za predšolskega otroka. Nekaj je kupljenih, večina instrumentov pa je narejenih iz preprostih materialov, česar se lahko lotimo tudi sami doma. Svojstven zvok dajo žebli, obešeni na navadno palico, napeta struna v veliki ali manjši plastični steklenici brez nenavadno učinkovito, zanimive tone dajejo orehi, z vrvicami vezani na palico, semena v plastični škatlici, pesev v zlepiljenih jogurtovih kozarčkih, tamburini iz navadnega kuhinjskega sita, bobni iz papirnatih škatel... S temi enostavnimi glasbili si otrok ostri služuje zvoke po barvi, razvija ritem, pravijo vzgojitelji. Z njimi svojo pemoč lahko tudi spremili. Na razstavi so pokazali tudi plošče z otroškimi pesnicami in knjige z glasbeno tematiko za predšolskega otroka. Razstava bo odprta do vključno jutri. 14. marca od 9. do 18. ure. – Foto: D. Dolenc

Z vsakim odkrit pogovor

V kranjski Planiki v vseh osnovnih organizacijah redno spremljajo najniže zaslужke in skušajo pomagati – Vendar naj zajamčenega osebnega dohodka ne dobe tudi ne delavni

Kranj – Sindikalna organizacija v Kombinatu Planika redno sledi gibanje osebnih dohodkov delavcev, zlasti pa obravnava prejemke tistih delavcev, ki mesečno zaslужijo manj od zajamčenega osebnega dohodka. Ta je lani znašal 4.300 dinarjev. O tem smo se pogovarjali s predsednico konference sindikata Ljubo Kos.

«S finančno službo smo se dogovorili, da vsak mesec pripravi seznam delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki oziroma tiste, ki so za določeni mesec zasluzili manj kot 4.300 dinarjev. V kranjski Planiki jih je v poprečju okoli 15 in približno toliko tudi v Turnišču. Za vsakega posameznega delavca skušamo najprej po sindikalnih skupinah ugostiti, kje so vzroki za tako slab zasluzek in potem predlagamo pomoč.»

«Kateri delavci zaslужijo tako slabo?»

«Predvsem so to mladi delavci, ki so prišli iz šol s prilagojenim programom in se težje privajajo na delo in za vse te vedno sindikalne skupine predlagajo, da se jim izplača vsaj zajamčeni osebni dohodek. Štirje delavci v Kranju in približno toliko v Turnišču, tudi to so mlajši ljudje, pa zaslужijo slabo po svoji krividi, ker nimajo pravega odnosa do dela, skratka, ker so leni. Zato ni v redu, da prav tako kot drugi, dobijo razliko do zajamčenega osebnega dohodka. Sindikat je sedaj posreoval predlog strokovnim službam o posebnem pravilniku vrednotenja delovnih grup, ki bi omogočal zajamčeni osebni dohodek le delavcem, ki za slab delovni učinek niso sami krivi.»

«Kaj pa z lenimi?»

«Vse smo obravnavali na sindikalnih skupinah in z vsemi smo se skušali dogovoriti, da bi več delali. Pomagala je tudi socialna delavka, vendar do sedaj nismo veliko dosegli. Kaže, da bo pomagalo šele, ko bodo prejeli le toliko, kot bodo naredili.»

«Vendar je 4.300 dinarjev zelo malo!»

«Lani, ko smo se s tem začeli ukvarjati, je bil dohodek še nekako primeren, letos, ko so živiljenjski stroški porasli skoraj za polovico, bi moral biti veliko višji, približno pri 7.000 dinarjih. Ta vsota nekako zagotavlja pokrivanje osnovnih živiljenjskih stroškov.»

L. Bogataj

Volitve 1982

Pomanjkljiva evidenca povzroča preglavice

KRANJ – Gorenjsko posvetovanje o pripravah na volitve prihodnje leto, ki je bilo v začetku tega tedna v Kranju, je potrdilo, da volitve (tretje, odkar smo leta 1974 uvedli delegatski sistem) ne bodo le politična akcija, ampak bodo terjale ogromno tehničnega in organizacijskega dela. V Sloveniji sta se sindikat in socialistična zveza leta 1978 dogovorila za stalne kadrovskie priprave na volitve, na kar smo marsikje hitro pozabili in zmetali v koš številne popisnice evidentiranih kandidatov, ki sicer niso bili izvoljeni, bili pa bi dobrodošli pri volitvah leta 1982. Ne bomo namreč volili le delegatov v skupščinah občin, republik, pokrajin in zvezne ter delegatov v samoupravnih interesnih skupnostih, ampak tudi nosilce drugih družbenih, družbenopolitičnih in samoupravnih dolžnosti. Pobabiti prav tako ne gre, da smo na volitvah leta 1978 preštevilnem leta 1974 izvoljenim delegatom podaljšali mandat, kar je sicer trenutno olajšalo delo, ni pa zagotovo uresničitev načela, naj pol delegatov ostane starih, polovici pa naj bi bila prvič zaupana delegatska dolžnost. Ob tem, da so se številni leta 1974 in 1978 evidentirani kandidati »izgubili« in da dvakrat zapored izvoljenim ustava prepoveduje tretjo izvolitev, bodo priprave na prihodnje volitve kadrovsko težje in zahtevnejše.

Sindikat in socialistična zveza sta odgovorna za priprave volitev skupaj z volilnimi komisijami in koordinacijskimi odbori za kadrovanje in volitve v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih, vendar morata najti pomočnike v občinskih kadrovskih službah, v kadrovskih službah po združenem delu, pri strokovnih delavcih po krajevnih skupnostih, prav tako pa pri drugih družbenopolitičnih organizacijah. Osnovna naloga tega trenutka je oblikovanje kadrovsko evidence evidentiranih leta 1974, 1978 in sedaj, ki mora biti dostopna temeljnim organizacijam in krajevnim skupnostim, zbiranje popisnic kandidatov, o katerih morajo koordinacijski odbori razpravljati in vpisovanje evidentiranih na enotne kadrovsko evidentne liste. Vsak je lahko evidentiran za več funkcij, vendar velja načelo, da nihče, ki ne bo evidentiran, ne more biti kandidiran! Le tako bomo lahko prihodnje leto uspešno in demokratično izpeljali volitve.

Gorenjci so na posvetovanju poudarjali, da se je treba na vseh ravneh od krajevne skupnosti do republike držati dogovorjenih načel. Prihaja namreč do dvotirnosti in različnih navodil. Predvsem pa je upravičena bojazen, da bo evidenca za krajevne skupnosti, kjer prevladuje prostovoljno strokovno delo, in za manjše delovne kolektive brez kadrovskih služb pretežko breme. Z združevanjem opravil lahko te težave odstranimo, vendar naloga kljub temu ne bo enostavna, čeprav je treba povsod določiti evidentičarje, zadolžene za kadrovsko priprave na volitve in se utegnijo volilni postopki poenostaviti. Glavno delo za volitve se torej pričenja, časa za odlašanje pa ni na pretek!

J. Košnjek

Med široko razpravo je bilo slišati prav o slednjem vprašanju, o reorganizaciji krajevne samouprave, pa o učinkovitosti dosedanja samoupravnega delovanja več nasprotnih mnenij. Tako je konferenca v svojih sklepih ugotovila napredek pri uveljavljanju samoupravnih odnosov in se zavzela za še temeljitejšo prihodnjo aktivnost na tem področju. Udeleženci so sklenili dati več poudarka uresničevanju dogovorjenih vprašanj in vključevanju vseh nošilcev samoupravne dejavnosti, zlasti komisije za uresničevanje zakona o združenem delu. Sprejeli so tudi sklepe o nujnosti dopolnjevanja samoupravnih aktov, dogovarjanja za delitev dohodka in skrbi komunistov za delo organov samoupravne delavske kontrole. Družbenemu pravobranilcu samoupravljanja pa so sklenili predlagati, da na osnovi nerešenih vprašanj izdelava program bodoče aktivnosti.

S. Saje

Nered v samoupravnih aktih

Sodišče združenega dela v Kranju je lani prejelo 605 novih predlogov za razreševanje spornih zadev, za katere je pristojno, kar je za 23 odstotkov več kot leto prej. Večino predlogov so tako kot že prejšnja leta vložili za zaščito svojih samoupravnih pravic delavci, manjši del okoli 28 odstotkov, pa odpade na delovne organizacije, družbenopolitične skupnosti in družbenega pravobranilca samoupravljanja.

To so le dva, trije podatki iz obsežnejšega poročila o delu sodišča združenega dela, zanimivejši, predvsem seveda tudi osupljiv pa je podatek iz poročila, da imajo organizacije združenega dela v svojih samoupravnih aktih še veliko neredo, še veliko neusklašenosti z zakonom o združenem delu ali z družbenimi dogovori. Že vsa leta sodišče sproti ob reševanju sporov ocenjuje tudi samoupravne akte ter seveda ob nepravilnostih tudi obvešča samoupravno delavsko kontrolo. Samo lani je sodišče obvestilo 56 organizacij združenega dela na Gorenjskem, da imajo pomanjkljive samoupravne splošne akte. Pri tem pa

nikakor ne gre za manjše organizacije, le-te imajo po pravilu celo bolje urejene, pač pa so se na tej listi nereda znašle največje organizacije združenega dela z večjim številom temeljnih organizacij ali pa v sestavljenih organizacijah združenega dela. Ob tem je treba dodati, da imajo večje organizacije združenega dela pravne službe zadolžene med drugim tudi za takšno delo – pa vendar se še dogaja, da po petih letih veljavnosti zakona o združenem delu še vedno prihajajo na dan neusklašenosti, najčešče v sporih pred sodiščem združenega dela.

Prav zato je komite občinske konference ZKS Kranj podprt pobudo za sklic širšega razgovora o vlogi sodišča združenega dela in sodelovanja samoupravnih organov v organizacijah združenega dela, sindikalnih organizacij, družbenega pravobranilca v vodenju in razreševanju nekaterih pravnih vprašanj delavcev v OZD. Dogaja se, da tudi povsem drobnih sporov delavci ne morejo urediti v samih organizacijah združenega dela, pravne službe in pa sindikalne organizacije pa jim

ob tem ne morejo ali ne znajo ponuditi pomoči. Kup takšnih sicer hitro rešljivih zadev pa seveda močno obremenjuje delo sodišča, namesto da bi se drobni spori razčistili in poravnali znotraj organizacije združenega dela – brez sodnih stroškov.

L. M.

stil kamin

- ODPRTI KAMINI
- VRTNI GRIL KAMINI
- ORODJE, OPREMA, DODATKI

– Proizvodnja, montaža, finalizacija vseh vrst odprtih kaminoval s popolnim sek. ogrevanjem zraka in radiatorske vode (15.000 kcal/h)

ZUPAN Janez, Maistrova 1, 61234 Menges, tel. 061/737-562

UGODEN NAKUP • UGODEN NAKUP • UGODEN

Prodajalna TINA Kranj, Titov trg 3 vam nudi po ugodnih cenah:

- ženske bluze vseh velikosti in barv po 254 din
- flanelaste moške srajce po 246,17 din
- spodnje perilo tj. atletske majice, majice s kratkimi rokavi ter spodnje hlače v vseh velikostih po enotni ceni 64,95 din

Prodajalna GORENJČ Kranj, Prešernova 11 vam nudi po ugodnih cenah:

- moške hlače diolen po 395 din
- moške hlače žamet po 419,75 din

Na zalogi imamo tudi moške in ženske pulje ter ženske in moške jopice po ugodnih cenah.

IZKORISTITE PRIMOŽNOST UGODNEGA NAKUPA.

UGODEN NAKUP • UGODEN NAKUP • UGODEN NAKUP • UGO

Rekordni izvozni dosežki v Planiki

Čevelj je prodan, ko kupec drugič pride ponj

V Planiki so lani izvozili tretjino proizvodnje – Izmet naj bi zmanjšali s spodbudnjem nagravjanjem – Letos več reda v deviznem poslovanju

Kranj – Planika je lani izpolnila plan proizvodnje in izdelala za 7 odstotkov več obutve kot leta 1979. precej več pa tudi sestavnih delov. Glavni problemi, ki so zmanjševali uspešnost količinske proizvodnje, so bili pomanjkanje zgornjih delov, težave zaradi kvalitete podplatov, slaba priprava dela, predvsem pa uvajanje novih proizvodov. Vendar pa je produktivnost pri tem porasla za 3,5 odstotka.

Problem, ki je zlasti izbil lani, v letu stabilizacije, ko je bilo potrebno še bolj gledati na vsako surovino in dobro delo, je kakovost izdelkov. O tem vprašanju so spregovorili tudi na nedavnem obisku predstavnikov kranjskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupštine v Planiki. Poudarjeno je bilo, da najbrž ne zadostuje le vzgoja, temveč mora biti vsak delavec tudi denarno stimuliran za dvig kakovosti. Pri

tem ne gre le za delavce v proizvodnji, ampak za vse, tudi tiste v nabavi in prodaji. Vsi se morajo zavedati, da je potrebno obutev prodati in ne samo narediti.

Lani so se zmanjšali bolniški izstanke in je bil delovni čas precej boljše izkorisčen kot leta 1979. Ta prihranek pa so požrli zastoji v proizvodnji, ker ni bilo vedno na voljo potrebnega repromateriala. Zmanjšalo se je tudi število nadur.

Izredni so izvozni rezultati. Na tujih tržiščih so iztržili 30 milijonov dolarjev. To je 30 odstotkov več kot leta 1979. v Turnišču se je izvoz podvojil. Veliko težav so imeli zaradi negotovih dobav repromateriala in surovin, razen tega so se cene zelo dvignile in tako končni izdelki postajajo nekonkurenčni. Kot so povedali v Planiki, je njihova produktivnost takšna, da so s stroški proizvodnje konkurenčni, medtem ko so

cene repromateriala tako visoke, da gre prodaja v zahodno tržišče že v izgubo.

V Planiki so tudi poudarili, da se že občutijo pozitivne posledice ukrepov v deviznem poslovanju zlasti prepovedi prodaje surovin za devize. Prihaja pa do drugega pojava. Prisiljeni so uvažati repromaterial za proizvajalce sestavnih delov in zanj izdajati svoje devize. Hkrati pa se dogaja, da so sestavnii deli dražji, kot bi jih uvozili.

Za letos imajo v planu izvoziti približno enako kot lani. Cilj Planike je, da obdrži zahodno tržišče, na vzhod pa bi izvajala v dogovorjenih količinah. Sicer bi lahko v Sovjetsko zvezdo izvozili veliko več obutve, če bi jim priznavali vsaj 20 odstotkov vrednosti izvoza v devizah. Tudi za čevelj, ki gre na vzhod, morajo kupovati surovine na zahodu in le s provajajo na zahodno tržišče ne morejo kriti vseh uvoznih stroškov. Izračunali so, da bi za normalno proizvodnjo v sedaj planiranih količinah potrebovali dobrih 90 odstotkov ustvarjenih deviz, če bodo moralni uvažati surovine za izdelovalce sestavnih delov. Se pravi, da jih bodo imeli premalo, saj jih lahko sami porabijo le 65 odstotkov.

Ob dokaj neugodnih gospodarskih gibanjih v začetku letosnjega leta velja omeniti, da dosegla ugodne izvozne rezultate vsa stara predelovalna industrija, tako čevljarska, konfekcijska, lesna kot kovinska. Vse te ustvarjajo devizne presežke. Medtem ko druga industrija, ki je v zadnjem času zelo povečala zmogljivosti, še ne daje rezultatov, kakršne bi pričakovali.

L. Bogataj

svetli, topli. Delavci so zadovoljni, delo gre lažje od rok. Celih 120 novih kvadratov je pridobil. Prepričan je, da marsikateri obrtnik ali pa tisti, ki se odloča za obrt, še ne ve za te bonite, ki so danes ponudene za razvoj obrti. Morali bi povedati vsem!

Oglasili smo se tudi v Ljubljanski banki in povedali so nam naslednje:

Nove ugodnosti za obrtnike veljajo že od 1. maja 1979, sprejet pa jih je izvršilni odbor Ljubljanske Banke, Temeljne banke Gorenjske. Za deficitarne obrti dajejo 70 odstotkov kredita od proračunske vrednosti na 10-letno odpalačevanje.

V primeru, če je obrt storitvena in ni deficitarna, dajejo od predračunske vrednosti 40 odstotkov kredita na 6-letni rok odpalačevanja. V obeh primerih zaračunavajo 6-odstotne obresti. Če pa gre za proizvodno dejavnost, dobi obrtnik 30 odstotkov od predračunske rednosti za 6 let. Če sodeluje z organizacijami združenega dela, mu obračnajo 8-odstotne, sicer pa 9-odstotne obresti.

Drugi način pridobivanja kreditov za obrt je po pravilniku o posojilih občanom za pospeševanje dejavnosti samostojnega osebnega dela na podlagi vezave domače ali tuje valute. Tu ni omejitve glede na predračunske vrednosti, temveč glede kreditne sposobnosti prosilca. Kredit dajejo za opremo na 6-letno odpalačevanje, za gradnjo pa 10-letno odpalačevanje. Obrestna mera je 11 odstotkov.

D. Dolenc

zavarovalna skupnost triglav

Kranj

Gorenjska območna skupnost

Odbor za medsebojna delovna razmerja v delovni skupnosti objavlja naslednja prosta dela in naloge

- SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ IN ZBIRANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ TER INKASIRANJE PREMIJ V ZASTOPU PODNART
- ZBIRANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ V ZASTOPU KRANJ – PLANINA

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo še naslednji posebni pogoji:

- popolna srednja šola ali najmanj poklicna šola in 2 leti delovnih izkušenj,
- ter posebno veselje za terensko delo in delo z ljudmi

Prednost imajo kandidati, ki stanujejo v območju zastopa. K prošnji je potrebno priložiti zadnje šolsko spričevalo in kratek življenjepis.

Prošnje sprejema sektor za samoupravno organiziranost in kadre. Rok za zbiranje prošenj poteče 15. dan po objavi. O dnevi po izteku objavnega roka.

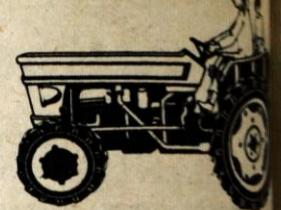
NA DELOVNEM MESTU

Rupa – Sedemnajst let je Stanislav Hafner z Rupe že prej imel avtokleparsko obrt, preden ji je obrnil hrbet in za splošen napredok in razvoj obrti deloval na Zvezni obrtni združenj Slovenia in na gospodarskih zbornicah vodil odbor za drobno gospodarstvo na Gorenjskem, odbor za integralni transport in odbor za blagovni promet in sejme. Pol leta je delal na tem, da so se ustanovila obrtna združenja. Še preden pa se je odločil za »pisarniško« obrtno dejavnost, je študiral ob delu in dokončal najprej srednjo šolo za organizacijo dela v Škofji Loki, nato pa še višjo šolo.

Dve leti in pol je trajala ta rekinitev, lansko jesen se je pa

Drobni utrinki kmečkih žena

Aktiv kmečkih žena pri krajevni konferenci SZDL Žiri je izdal posebno brošuro Prispevki o delu in položaju kmečkih žen ter literarni zapisi

Žiri – »Čeprav hodijo na sestanke od daleč, so vedre in blazinante interesarne za napredek gospodinjstva in kmetijstva. Tudi družbeni dogajanja imajo posluh. Nekatere so v organih upravljanja kmetijske zadruge, delegatke v krajevni skupnosti ter v krajevni konferenci SZDL in drugod. Vendar je njihovo število v primerjavi z drugimi majhno. Moramo priznati, da zaradi kmečkega dela in oddaljenosti morejo biti družbeno toliko aktivne, kot so žene iz industrijske proizvodnje, ki tudi stanujejo v centrih. Zato imajo manj možnosti posvetovati svoja mnenja in probleme. Pravijo tudi, da jim beseda ne gre hitro in gladko, zato nerade govore tam, kjer je več poslušalcev. To pa je porodilo misel, da bi svoje želje in probleme zlike na papir.«

Tako je v uvodnem prispevku »Drobni utrinki kmečkih žen« napisala urednica Ančka Loštrk. Tokrat je izšla prva številka in jo je izdal aktiv kmečkih žena, ki deluje pri krajevni konferenci Žiri in pod pokroviteljstvom Kmetijsko gozdarske zadruge Sonja. Pri urejanju so sodelovale tudi Marta Kavčič, Manica Podobnik in tarina Poljanšek.

Ceprav urednica piše, da naj bo kritika prizanesljiva, ker kmečke žene ne poznajo dovolj dobro slovnice, izrazoslovja in vse kar mora vedeti glava, ki se loti pisanja, je vsebina zanimiva in napisana v lepem jeziku. To hrkati dokazuje, da je naša kmečka žena bolj izobražena in tudi želi povedati svoje mnenje kot kmetica – povajalka in zadružnica in hoče biti poslušana. To je tudi prav, napis že tako, da si mora vse pravice vsak sam uveljaviti.

In kaj prinaša prva številka?

Najprej je opisano delo aktiva kmečkih žena v preteklem stoletju obdobju, živiljenje na kmetih nekoč in danes, organizacija kmečkih žena na Gorenjskem, socialni varnosti kmečkih žena, življenje v Srbiji, izobraževanje in podobno. Precej prostora so namenili literarnim prispevkom in zadnje strani razvedrili in humorju.

Kritika? Najbrž je vsaka kritična beseda tu odveč. Odveč razljanje o tem kaj naj bi bilo in kako naj bi bilo, pomembno je, da glasilo izšlo. Prijetno je za branje in je lahko le spodbuda vseh ženam, da bo v prihodnji številki podpisani še več avtoric.

L. Bogataj

Skupna prizadevanja za kvalitetnejše sejne

Dober sejem samega sebe hv

Bližnji jubilejni sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju se bo ponašal s številnimi novostmi, hodnji tovrstni sejmi pa bodo še bolj predstavljeni metod gospodarjenja v hribovitem in predskem svetu – Za vsak sejem nujna takšna snova.

KRANJ – Takšne pogovore, kakršnega je pripravila kranjska sejemska organizacija za letosnjega 20. jubilejnega sejma gozdarstva in kmetijstva, ki bo med 10. in 20. aprilom letos, bi morali organizirati za vse kranjske sejemske specializirane prirreditve. Izjema je sejem civilne zaščite, ki ima že družbeni organizacijski in usmerjevalni organ. Način za zagotovitev trajno kvalitetnih sejemske prirreditive je samoupravno sporazumevanje zainteresiranih za sejme, njihovi predstavniki pa imajo odločujočo besedo pri zasnovni sejma.

Takšno pot so ubrali organizatorji kranjskih kmetijskih in gozdarstvenih sejmov, ki so v Sloveniji začeli založiti ledino, pa je bilo vedno več posnemalcev in tako so nastali radgonski, mariborski in še nekateri drugi specializirani sejmi s kmetijskega in živilskega področja. Kljub dogovoru se programi še vedno križajo, zato prevladuje odločitev, da je treba program sejmov oceniti in jih šele nato družbeno priznati. Za dobre in kvalitetne sejme je vedno dovolj prostora in zanimanja, drži pa tudi ugotovitev, da je dober sejem sam zase najboljša reklama.

Pogovora pred aprilskim kranjskim sejmom so se udeležili številni predstavniki zainteresirani za nastop na sejmu, Gospodarske zbornice, kranjskega in gorenjskega družbenopolitičnega živiljenja ter republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ivo Marenk. Številne pobude na letosnjem prireditvi še ne bodo uresničene, zato pa bodo na prihodnjih. Kljub temu pa bo imel aprilski sejem že marsikaj novega in privlačnega.

Pomembnejša je prihodnja usmeritev kranjskega gozdarstva in kmetijskega sejma. Bil naj bi sejem prikaz metod sodelovanja gospodarjenja v hribovitem, predalpskem svetu s posebnim poudarkom na gozdarstvu, mlečni govedoreji ob izkorisčanju travnatega sveta, planšariji, konjereji, ovčarstvu, predelovanju semenskega in jedilnega krompirja, živilski embalaži, kar pri nas zanemarjam, lovstvu, ribištvu in konjičkarskih

aktivnostih občana. Samo zasnovno kranjski gozdarstvo v Jugoslaviji, njegova pravila pa imajo možnosti za značaj. Zakaj ne bi na prihodnjem sejmu tradicionalno pripravljali gozdarstvene zakaj ne bi Kranj postal jugoslovanske borze semen, ne v jedilnega krompirja, ki nosti še nismo izkoristili komercialni plati, zakaj ne renjski gozdarstvi in komercijski sejem vzpodbujal domače gozdarstvene opredeljivosti in nimamo in smo jo preiskati druge. Na kranjskem sejmu bi lahko podeljevali na nova novosti pri kmetijstvu, hanizaciji, primerni mere, kjer imamo do uveljavljene proizvajalce.

Pobude ne bodo sicer čene prek noči, zanesljive kranjski gozdarstvi in komercijski sejem zaradi njih privlačnejši in vabiljivejši.

J. K.

Industrijski kombinat

E PLANICA

Kranj

objavlja za potrebe prosta dela in naloge

PRIPRAVLJANJE TEHNOLOGIJE V ORODJARNI

Za dela in naloge se višja strokovna izobrazba s stranske smeri, in 3 letih izkušenj, znanje svetovnega jezika in 3 leta poskusno dela.

Pismene ponudbe sprejme kradovski oddelek Planika Kranj po objavi. O izbi data bodo kandidati sčeni v 30 dneh od vložitve prijave.

Dobra izvedba in svojevrstno okolje

Prešernovo gledališče iz Kranja je izven rednega programa kot študijsko uprizoritev pripravilo tragikomedijo poljskega dramatika in satirika Slawomira Mrožka: Emigranta. Izvedba je prišla s strani igralcev in tako je bila tretjič uprizorjena na kranjskih odrih, drugič v amaterskem gledališču. Pred leti je bila na sporednu v ljubljanski Mali Drami, radi dobrega odmeva pa je prišla tudi na veliki oder Drame, leta 1978 so jo uprizorili v Murski Soboti. Kranjsko gledališče se je odločilo, sceno in dogajanje postavi v garaže UJV za Skupščino občine Kranj, izven gledaliških prostorov, kar je dajalo predstavi poseben čar. Gledališki dvorani ne bi bilo tiste pomosti, učinkovitosti, drugačnosti, ki jo zahteva delo.

Kam po osnovni šoli

Odločitev za prihodnost

Za osmošolce prihaja trenutek, ko se bodo morali odločiti, po kateri poti bodo krenili v življenje. Za nekatere je razmišljaj o izbiri poklica prijetno in preprosto, saj so namesto gojil pretehtano že več let. Drugi so razdrobeni: različne želje jih večujejo hkrati na več strani.

Pred odločitvijo o izbiri posameznega vzgojnoizobraževalnega programa ali po starem šolanju za določeni poklic, je potrebno poznati možnosti in zahteve. Podatke o tem, za katere poklice usposabljajo posamezni programi, vsebuje razpis za vpis v prvi letnik srednjega usmerjenega izobraževanja v šolskem letu 1981/82, ki ga je objavil dnevnik Delo, danes pa ga je Gorenjska prinaša tudi Glas. Izbira bo mogoča v eni izmed 39 usmeritev. V teh usmeritvah je 96 programov, ki imajo prek 200 smeri.

Razmišljaj o poklicni odločitvi nikakor ne gre začeti z razmišljanjem o možnostih in pogojih šolanja, ampak z razmišljanjem o delu. Najprej bi morali odgovoriti na vprašanja, katero delovno področje vas zanimalo, kaj bi radi delali in kaj bi zmogli delati in šele potem na vprašanje, kako se lahko za tako delo uposobite.

Prijavo za vpis bo potrebno oddati v mesecu po razpisu. V tem času bodo učencem pomagali poklicni svetovalci v osnovnih šolah in skupnostih za zaposlovanje, srednje šole pa bodo pripravile tudi informativne dneve, na katerih bodo kandidate seznanile z možnostmi in pogoji izobraževanja ter nadaljevanja šolanja na višji stopnji.

RAZKORAK MED NAMERAMI IN POTREBAMI

Stevilo vpisnih mest v posameznih šolah oziroma programih je prilagojeno potrebam združenega dela. Skupnost za zaposlovanje je pripravila pregled namer učencev in kadrovskih potreb na Gorenjskem do leta 1985. Povle, kje bo učencev in kasneje primernih strokovnjakov primanjkovalo, kje pa jih bo preveč. Razkorak je precejšen.

Agriculstvo: predelovanje hrane in predelava živil postaja osrednja naloga naše družbe. Potrebujejo dobre strokovnjake v družbenem sektorju, prav tako mlade kmete, ki bodo umno gospodarili z zemljo. Na to področje namerava 61 učencev. Od tega pa kar 35 za program veterinarskega pomočnika, kar občutno presega potrebe.

Gozdarstvo: namer je 17; preveč glede na potrebe. Edina šola v Sloveniji je gozdarski šolski center Postojna, ki bo sprejel 120 učencev.

Rudarstvo in geologija: samo tri namer. Možnosti je dovolj, predvsem na področju rudarstva.

Metalurgija in kovinsko predelovalna industrija: za metalurgijo je le devet namer. Potreb je mnogo več. Želarski izobraževalni center Jesenice bo vpisoval 60 učencev.

Za kovinarsko usmeritev sta 302 nameri. Gorenjske šole bodo na tem področju vpisale 480 učencev. Pomeni, da je prostora še dovolj. Vendar ne povsod. Za skrajšani program obdelovalcev kovin in upravljalca strojev sploh ni nobene namere, čeprav je izobraževanje predvideno na Jesenicah, v Kranju in v Škofji Loki. (V skrajšane programe se lahko vpisajo tudi učenci, ki niso dokončali osmoga razreda osnovne šole.) Do avtomehanika namerava kar 114 učencev, kar je preveč! Potrebe so v prihodnjih petih letih za polovico manjše.

Kemijska, farmacia, gumarstvo in nekovine: za program farmacevta je 19 namer, kar presega potrebe. Nasproti pa domala ni namer za gumarško usmeritev.

Elektro stroka: skupaj je 280 namer. Gorenjske šole bo-

do za posamezne programe vpisovale 300 učencev. V celoti se torej kaže dobra usklajenosť. Več navzkriži je med programi v okviru elektro stroke. Za skrajšane programe skoraj namer. Okrog 20 učencev je premalo pri elektroenergetiki, se večji primanjkljaj je za telekomunikacije (46). Za program računalništva je 27 namer, sprejeli bodo 60 učencev. Zelo močan pa je presežek pri programu elektronike: vpisova li bodo 60 učencev, namer je kar 138.

Gradbeništvo: skupaj je 90 namer. Vendar je med njimi 66 takih, ki želijo do gradbenega tehnika oziroma pro-

filov na višji in visoki stopnji. Kadrovski potrebe so tod mnogo manjše (komaj za četrtnino). Pomeni, da so mnogo večji primanjkljaji za skrajšane programe ter druge programe srednjega izobraževanja, ki vodijo do poklicev: zidar, železokrivec, tesar, slikopleskar ipd. Poklicna šola v Kranju namerava vpisati skupaj kar 210 učencev za usmeritev za krajna dela v gradbeništvu in gradnji.

Lesarstvo: skupne nameri (86) se kar dobro ujemajo s celoto kadrovskih potreb za prihodnjih pet let. Preveč je videti namer za lesarskega tehnika.

Tisk in papir: za papirniško usmeritev ni namer, pač pa sedem za program grafika. Kadrovski potrebe so za prihodnje na Gorenjskem precej večje.

Tekstilna stroka: za programe v tekstilno-tehnološki usmeritev je skupaj 83 namer. Kadrovski potrebe, izražene v razpisom štipendij, kažejo še precej prostora na tekstilno mehanski in tekstilno kemijskem področju, nekoliko preveč pa je namer na tekstilno konfekcijskem.

Usnjarsko in usnjarsko predelovalna industrija: le šest namer. Tekstilni in obutveni center Kranj, ki bo edini v Sloveniji vpisoval v obutveno usmeritev, predvideva 150 učencev. Izredno veliko je tudi razpisanih kadrovskih štipendij. Prek sto na Gorenjskem.

Blagovni in denarni promet: za trgovska dejavnost je 168 namer, na Gorenjskem bodo vpisali 210 učencev. Za poslovno in finančno dejavnost je 95 namer, predvideni vpis pa 180 učencev. Razpisanih štipendij je znatno manj.

Gostinštvo in turizem: namerne so nižje od kadrovskih potreb in predvidenega vpisa - 51 proti 120.

Zdravstveno varstvo: preobilica namer, skupaj 259, kar dače presega kadrovskie potrebe in predvideno število vpisnih mest. Nekoliko preveč namer je videti tudi za program laboratorijskega dela v zdravstvu in zootehniška dela.

Kultura: vemo, da je za to področje običajno malo štipendij in tudi na kadrovskie potrebe se je težko opreti. 49 učencev se je opredelilo za kulturnoumetniško usmeritev, od tega 39 za program oblikovalca.

Pedagoška usmeritev: presenetljiva množica namer, s pritakovanjem se število namer lepo ujemata s predvidenim vpisom.

Osebne storitve: skupaj je 54 namer, pri čemer so videti presežki pri programu za frizerja in kozmetika.

PREK 2100 KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

Hkrati z razpisom za vpis v začetni letnik srednjega usmerjenega izobraževanja je bil v Delu objavljen tudi skupni razpis štipendij, ki pove, kdo razpisuje kadrovski štipendije, kako je s štipendijami iz združenih sredstev, kakšni so pogoji, postopki in podobno.

Opozoriti moramo zlasti na to, da v usmerjenem izobraževanju ne bo več »vajencev« in s tem tudi ne učnih pogodb oziroma učnih nagrad. Te so doslej z učenci sklepale organizacije združenega dela in zasebni obrtniki. Zamenjale jih bodo kadrovski štipendije in druge oblike povezovanja. Na primer: nadomestila stroškov pri izobraževanju ali nekatere pravice iz delovnega razmerja.

Za šolsko leto 1981/82 gorenjsko združeno delo razpisuje 2102 kadrovskih štipendij. Največ, kar 1572, jih je za skrajšane programe in srednje programe usmerjenega izobraževanja, ki trajajo do treh let. Komaj 472 jih je za programe srednjega izobraževanja s štiriletnim šolanjem, le 99 za višje in 157 za visoke šole.

RAZPIS ZA VPIS V PRVI LETNIK SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA NA GORENJSKEM V ŠOLSKEM LETU 1981/82 – NA OSNOVI PODATKOV, KI JIH JE ZBRAL ZAVOD SR SLOVENIJE ZA ŠOLSTVO, ORGANIZACIJSKA ENOTA KRAJN

Vzgojno-izobraževalna organizacija	Vzgojno-izobraževalni program	Smeri	Vrsta in stopnja zahtevnosti	Stev. oddelkov 1. letnika			
				mladina	odrasli	mat. š.	disl.
IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA AGROŽIVILSTVO							
Mlekarski šolski center Kranj	živilec	mlekar	SR IV	2	-	-	-
Solski center za blagovni promet Kranj	trgovska dejavnost	blagovni manipulant prodajalec komercial. tehnik trg. poslovodja	SR III SR IV SR V	4	2	1	-
IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA BLAGOVNI IN DENARNI PROMET							
EAŠC Kranj	poslovna in finančna dejavn.	poslovni manipulant ekonomski tehnik	SR III SR V	2	-	-	-
Solski center za blagovni promet Kranj	trgovska dejavnost	blagovni manipulant prodajalec komercial. tehnik trg. poslovodja	SR III SR IV SR V	7	-	1	-
NAD izobraževanje bo uvedeno kasneje							
IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA DRUŽBOSLOVNO DEJAVNOST							
Center srednjih šol Jesenice Gimnazija Šk. Loka	družboslovno jezikovna dejavnost	družboslovna jezikovna dejavnost	SR V SR V SR V SR V	2	-	-	-
EAŠC Kranj	upravno administrativ. dejavnost	administr. manipulant administrator upravni tehnik	SR III SR IV SR V	3	-	-	-
Center slepih Šk. Loka	upravno administrativ. dejavnost	administr. manipulant	SR III SR III	1	-	-	(po prilagojenem programu)
IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA ELEKTRO STROKO							
Solski center Iskra Kranj	elektro-energetika	elektrikar energetik elektr. teh.	SR IV	3	1	-	-
	elektronika	elektrikar elektronik tehnik elektronik vzdrževalci	SR V SR IV SR V	-	-	(ZIC)	-
	telekomunikacije	TK naprav vzdrževalci TV naprav elektrikar za telek. tehnik za telekomun. programski tehnik	SKR II SR IV SR V	1	-	-	-
Gimnazija Kranj	računalništvo	tehnik za telekomun. programski tehnik	SR V	2	-	-	-

Vzgojno-izobraževalna organizacija	Vzgojno-izobraževalni program	Smeri	Vrsta in stopnja zahtevnosti	Stev. oddelkov 1. letnika
mladina	odrasli	mat. š.	disl.	mat. š. disl. mat. š.
IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA IZOBRAŽEVANJE IN VZGOJO GOSTINSKIH TURISTIČNIH POKLICEV				
Gostinska šola Bled	kuharstvo strežba	kuharski pomočnik kuhar natakarški pomočnik natakar	SR III SR IV SR III SR IV	2 - 2 -

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA GRADBENIŠTVO				
Poklicna šola Kranj	gradnja zaključne dejavnosti v gradbeništvu	gradbinc I gradb. II slikopleskar-karantičnorozist slikopleskar-polačec podov	SKR II SR IV	1 -

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA KEMIJO, FARMACIJO, GUMARSTVO IN NEKOVINE				
Izobraževal. center Sava Kranj	gumarstvo			

Partizanske inovacije – ustvarjalnost v izmejnih količinah

Izumiteljstvo v partizanskih delavnicah

Kranju bo še do konca tega tedna v avli skupščine občine dprta razstava Inovacije v NOB, ki sta jo pripravila raziskovalna skupnost Slovenije in Ljubljanska banka, Združena unika, organiziral pa Dušan Marinšek, svetnik za kreditiranje inovacij pri Ljubljanski banki, Združeni banki. Razstava je poslej že obšla večja slovenska mesta, v kratkem pa bo poteka tudi v Beograd.

Že lani spomladi, ko se je razstava orodja, sanitetskoga materiala prvič predstavila v Ljubljani, je med javnost zbudila veliko zanimanja, saj doslej predmeti, izdelani v partizanskih delavnicah na osvobojenem področju, niso bili predstavljeni na takšen način. Večina takih izdelanega orodja je sicer shranjena v Muzeju revolucije v Ljubljani od tam postaja »Kričač« ter »Hajke«, do tega pa je orodja, vrsta predmetov, pa je bila tudi prva predstavljena.

Ideja, da bi predvsem mladim pokazali izdeljivost in originalne rešitve, ki so tujale kljub tolikšnem pomanjkanju materiala in energije v medvojnem času za potrebe partizanske vojske, je nastala pravzaprav pripravljanju vsakoletnih razstav inovacij dejavnosti v Sloveniji, ki jih Dušan Marinšek organizira kot prikaz uspešnih preseumnih raziskovalnih dosežkov v prošnjem in sicer s pomočjo Raziskovalne skupnosti in poslovnih bank.

»Prišlo mi je na misel,« pripoveduje Dušan Marinšek, »da nikakor ne bi smeli pozabiti načrte dejavnosti v času narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda. Iz takih razmer lahko tudi nabiramo izkušnje nadaljnega razvijanja in iskanja materialov in drugih sredstev na lastnem ozemlju v trebitni obrambni vojni. Uporabil sem vrsto sredstev iz muzejskih zbirk, pomagal sem si podatki Instituta za zgodovino delavskega dela, nekaj izvirnega orodja pa sem našel v samem.«

Marinšek je bil politkomisar prve inženirske brigade VII. korpusa v Beli Krajini, kjer so bile tako kot tudi po drugih slovenskih krajinah partizanske delavnice. Iz partizanskih delavnic ni prihajalo le orožje za borbene enote, pač pa tudi vsa ostala oprema od smuči, čevljev, kovaških izdelkov, livarskih izdelkov, strojev in podobno.

Eden večjih problemov je bila prva gotova energija. Med dokumentarnim gradivom na razstavi je tudi fotografija parne lokomotive, spremenjene v en sam velik agregat, ki je dajala elektriko za nekatere delavnice in druge potrebe. V Stari Zagreb so v ključavnici delavnici izdelali nekaj deset koles – pravih malih agregatov, ki so seveda na mehanični pogon na pedala dajali dovolj električne za telefonijo in telegrafijo v partizanskih enotah, na ta način pa so tudi delovale radio sprejemne in oddajne postaje.

»Ceprov je bila zadrega za osnovne surovine velika, pa je bila iznajdljivost vseh, ki so delali v teh delavnicah, izjemna. Ceprov je recimo usnjarska in strojarska delavnica, ki je imela surovine, pa je bilo težje za ključavnici delavnice in za livarno. Organizatori je bilo treba zbiranje železa, če smo hoteli dobiti želje, za okovje in podobno, medtem ko so za aluminij poskrbeli razbita sovražna in zavezniška letala. Pred kratkim sem v Črnomlju na podstrelju hiša našega nekdanjega partizanskega mizarja iskal lesene smuči iz mizarskih delavnic in sem slučajno našel tudi model za ulivanje žlic.

Tudi jedilno orodje je moralo biti, prav tako posoda in krožniki, vse smo znali narediti v livarni. Spominjam se, da smo šefu angleške vojne misije pri nas v spomin podarili kompleten jedilni pribor in krožnike – vse iz aluminija. Že takrat pa smo mislili na to, da morajo vsi izdelki imeti tudi zaščitni znak, ki smo ga izbrali po vseh pravilih – z javnim natečajem.«

Uporabno je moralo biti prav vse: zavezniška padala so v šivalnicah predelali v mreže za ranjence, bolniščno perilo, iz padalskih nitov so se dale splesti rokavice, nogavice. Velika skrb je bila namenjena tudi zdravju živali. Ni vsako živinčič, ki je obolelo, moralo takoj končati pod nožem in v usnjarni. Na razstavi so na ogled izvirni veterinarski pripomočki, kot je na primer obuvalo za ranjeno kopito, oporni pas za operiranega konja in podobno.

Električnega materiala v tistem času kajpak ni bilo možno dobiti, niti kaj takega, iz česar bi se ga dalo izdelati, toda nadomestilo se je prav tako našlo: na razstavi so lesena električna stikala in lesena grla za žarnice.

Na razstavi inovacij je tudi vrsta orožja izdelanega v partizanskih orožarnah in tudi strelivo. Med orožjem je tudi izvirni top, ki so mu konstruktorji nadeli ime »partop«. Cev je sicer od minometa, ostale dele pa so orodjarji napravili sami in poslali to učinkovito orožje vojnim enotam, prav tako kot tudi brzostrelke, metalce min in drugo. Ker je bilo treba najdene mine dezaktivirati, so v orožarni sestavili iz lesa napravo, ki so jo potem uporabljali pri tem nevarnem delu.

Dušan Marinšek bo o inovacijah v NOB napisal tudi knjigo. Zdaj sicer še vedno zbira podatke, spodbuja pa tudi nekdanje vojne tovariše, da bi našli še kaj takšnih izvirnih predmetov izdelanih v vojnih časih, ko je bilo treba izvirno nadomestiti orožje in opremo z improviziranimi sredstvi. Kolikšna vrednost in pomembnost se je pripisovala takšni partizanski ustvarjalnosti, se je pokazalo že takoj 1945. leta. Takrat je bila marca prva razstava inovacij v Črnomlju in sicer na pobudo Borisa Kidriča, ki je sam še posebej spodbujal inovatorsko dejavnost tako v NOB kot tudi kasneje ob obnovi domovine. Potujoča razstava je zato posvečena njegovemu spominu.

Domala nemogoče je zajeti vse predmete prikazane na razstavi, ki vsebuje poleg že našteta partizanski denar, izdelovanje mila, načrte za most čez Kolpo na Vinici in drugo, vse pa izpričuje voljo in smisel za ustvarjanje novega tudi v času, ki ni dopuščal malodušnosti, pač pa je terjal pogum, samozavest in zaupanje v lastno moč. Na lepaku.

Tudi žlice – Za peč, v kateri so se talili kosi razbitih zavezniških in sovražnih letal, so samo v Črnomlju za partizanske delavnice neprestano gorele tri kope oglja, ki je tako nadomestil koks. Aluminij pa so spremno oblikovali v jedilni pribor, posodo, karkoli. – Fotodokumentacija Muzeja ljudske revolucije Ljubljana

ki vabi na razstavo, je arhitekt Peter Skalar uporabil razstavljeni »srajco« iz časopisnega papirja kakršne so že leta 1941 izdelovali ljubljanske aktivistke in pošiljale partizanom. Skromno oblačilo iz več plasti časopisa sicer ni bilo trajno, toda dokler je bilo uporabno, je grelo kot pravi pulover. Prav ta uporabnost, koristnost vsake še tako malo pomembne snovi je v izrednih okoliščinah še kako pomembna in prav to je hotel pouzdati organizator razstave, ko je skromno časopisno oblačilo na razstavi postavil ob bok težkemu orožju iz partizanskih delavnic.

L. M.

Mednarodnem letu invalidov

Miha Logar:

Iz zadovoljen človek je lahko visoko produktiven

Izjemna invalidova v tovarni in na terenu.

Več let je čutil bolečine v kolkih. Pri IMP je bil takrat šef gradbišč za koprsko področje. 1971 je bil operiran. Ko je spoznal, da ne bo mogel biti več toliko na terenu, je vzel obrt, da bi več počival. Toda tudi to ni šlo. Potem je iskal primerno službo. Toda, kdo bo vzel invalida? Še svojih nimajo kam dati. Tri leta in pol je bil doma. V najbolj ustvarjalnih letih brez službe! Dvakrat na teden je hodil na zavod spraševat... Imel je tudi delovodsko šolo. V Verigi v Lesčah je opravil teste in poznal se je, da lahko opravlja vsako delo s srednjo izobrazbo. Potem se mu je vendarle nasmehnila sreča: vzeli so ga v Iskri – Elektromehaniki.

»Sprejem sem delovno mesto, kakršno mi je bilo pač dano. Zavedal sem se, da sem invalid in da moram delati tisto, kar mi je ponudeno, se v to vživeti. Takoj sem se vključil v aktiv invalidov v Iskri, ki je bil ustanovljen leta dni pred mojim prihodom. Tu sem spoznal probleme in tudi posameznikov in tudi nerazumevanje so-delavev do invalidov. Težko sprejemo invalida v delovno sredino. Za invalida pa je prav to najtežje: če te okolica ne sprejme za svojega.«

Po letu dni je bil že imenovan za predsednika socialne komisije pri aktivu invalidov

in za podpredsednika aktivna v Iskri. Povezoval se je s strokovnimi službami, predvsem v službo za družbeni standard in varstvo pri delu ter socialno službo. Povsod je našel razumevanje in odslej vse probleme invalidov skupno rešujejo.

Veliko se je v Iskri spremeno odtlej. Invalidi so dobili zaupanje v njihovo organizacijo, prihajali vse pogosteje s svojimi težavami, vprašanji, predlogi. Tudi marsikaj so dosegli: imajo poseben prostor za parkiranje vozil težjih invalidov, invalidi, ki težko hodijo, imajo dovoljen predčasen izhod, da si pridobe prost sedež na avtobusu in se izognejo gneči. Več imajo tudi družabnega življenja. Delajo eno ali dvodnevne izlete, enkrat tedensko plavajo v zimskem bazenu, poskušajo pa se tudi na kulturnem in športnem področju.

Največje zadovoljstvo jim dajejo izleti. Vsako leto obiščejo tudi po en zavod invalidne mladine, dom invalidov ali invalidsko delavnico, se srečujejo z invalidi po drugih Iskrinih tovarnah v Sloveniji.

Letos, ko je mednarodno leto invalidov, bo njihov program še bolj bogat in delaven. Ne pri izletih, saj se zavedajo, da je leto stabilizacije. Več hočejo narediti za človeka – invalida predvsem z vnašanjem zakonskih določil o invalidih v samoupravne akte, s humanizacijo odnosov.

151 imajo v Iskri – Elektromehaniki registriranih invalidov II. in III. stopnje. Vedo pa, da je med njimi še precej invalidov, ki so še brez statusa. Za naslednje srednjoročno obdobje so si zadali, da bodo popisali vse invalidne, ocenili njihove telesne okvare in jim preskrbeli dokumente. Sindikat je po nekaterih tozidih že pričel z razpravami okrog reševanja invalidske problematike.

Eden največjih problemov v delovnih organizacijah pa je premestitev invalida na delovno mesto, ki ustreza njegovi preostali delovni sposobnosti znotraj tozda. Se večji problem pa je prestavitev iz tozda v tozdu.

»Pravilna in pravocasna zaposlitev delovnega invalida je zanj največjega pomena,« pravi. »Samo ob pravilni zaposlitvi bo lahko invalid spet visoko produktiven na svojem delovnem mestu. In seveda, vrnjen v življenje, enak med enakimi, čeprav invalid.«

Vsako leto ima pri nas preventivne preglede polovica zaposlenih invalidov. Predlagal sem, da bi starejši od 50 let in kronično bolni bili lahko pregledani vsako leto. Tako bi še bolj zmanjševali izostenek z dela. Pa to bi tudi radi dosegli, da bi težje pokretne invalide pošiljali na klimatska zdravljenja kot za poslene invalide.

Nikakor pa ne invalidov upokojevati. Do časa je treba premeščati izčrpane starejše delavce na zdravju škodljivih mestih na lažja delovna mesta in utrjevati njihovo zdravje s predhodno rehabilitacijo.

Z aktivnim delom v številnih družbenopolitičnih organizacijah od republike do krajevne skupnosti, je Miha Logar dokazal, kako dober družbenopolitični delavec je lahko invalid. Pa ne samo funkcije. Lani je na domovih obiskal 80 težjih invalidov. Vedno znova ugotavlja, da so ti ljudje najbolj osamljeni. Zgodi se, da so edini, ki so se jih spomnili iz delovne organizacije. Pa vendar so prav zaradi delovne organizacije postali invalidi.

V krajevnih skupnostih bi morali ustanoviti sekcije invalidov, ki naj bi delovale v povezavi z vojnimi invalidi, z rdečim križem ali upokojenci. Drug drugemu bi morali pomagati, pa tudi osamljenosti bi ne bilo toliko.

In kaj bi priporočil vsakemu invalidu? »Najprej se morajo člani družine zavestiti, da imajo invalida in da morajo marsikaj namesto njega napraviti. Poglejte, invalidu že ena sama stopnica lahko pomeni oviro. Sam se pa mora zavestiti, da je težje zaposljiv, sprijaznititi se mora s tem, da se ne more vključiti v vse družabnosti, lahko pa je marsikaj aktiven in doprinaša k hitrejšemu in boljšemu reševanju invalidske problematike.«

Po njegovem je prav sindikat tista organizacija, ki naj bi v praksi uresničila vse določila in zakone v zvezi z invalidi. Seveda pa bo informirajoči tudi moralno opraviti svoje. Vesel je, da so problemi invalidov našli svoj prostor v Glasu.

»Tudi v tovarniških glasilih bi morali več pisati o tem. Pa na televiziji. Za alkoholike je toliko oddaj, za invalide pa bore malo. Pa so prav ti ljudje, danes izčrpani invalidi tisti, ki so nam omogočili, da delamo pod boljšimi pogojimi, služimo dobre osebne dohode. Oni pa so izgubili zdravje, ki ga jim nihče več ne more povrniti. Do njih bodimo vsaj humani.«

Vemo, da letošnje leto ne bomo mogli vsega napraviti, naj pa bo vsaj začetek tega reševanja, ki naj v naslednjih letih steče.«

D. Dolenc

Vzgojno-izobraževalni program	Smeri	Vrsta in stopnja zahtevnosti	Stev. oddelkov 1. letnika			
			mladina	odrasli	mat. š.	disl.
tekstilni konfekcionar	tekst. konfekcionar I tekst. konfekcionar II tekst. obrtni konfekcionar	SR III SR IV SR IV	3	–	–	–
	tekst.-konfekcijski tehnik	SR V	–	–	–	–

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA USNJARSKO IN USNJARSKO PREDELOVALNO USTRIJO						
obutveni tehnik	izd. obutve I izd. obutve II obutveni tehnik	SR III SR IV SR V	5	–	2	–

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO						
sistem zdravstvene varstvo	bolničar zdrav. tehnik	SR III SR V	3	–	–	–

Tomo Križnar

14

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Izpljunem kepo prežvečenih listov koke, ki mi jih je dal Indijanec zgoraj na prelazu in zavijem med blatne hiše. Ne morem več. Žebe me, utrujen sem in čudno pobit, naveličan vsega. Nekam bi padel in ležal. In stokal.

Za bajto se pase nekaj topnih lam. Prezebla ostra trava se trese v vetru. Otroci opazujejo od daleč. Smrkeli jih leže po bradi. Žena s kitami odstre zaveso. Ko vstopim, se nezaupljivo umakne k loncu.

Srebam vroč čaj in napetno premišljujem, kako se približati tem ljudem. Ko sem malo prej prehitel gručo žena, so planile v grmovje, otroci so poskakali na police prepada, lame so tišcale v strm breg...

Otrokove oči se široko odpro, ko leseni tank zaropota po deski, potem se mu obraz zjasni, vesel krik privabi tudi ostale, ki kukajo skozi vrata, da počepnejo kraj naju. Še enkrat navijem gumico in spustim igrisko moje mladosti, narejeno iz koleščka za sukanec, žeblja in gumice, da odkolovrati po prostoru, potem se lahko umaknem na spalno vrečo in opazujem veselje. Očetu je nekam nerodno. Ženi pomigne, naj prinese večerjo, potem tudi sam poklekne zraven. V koči postane prijetno toplo. Kljub obilni večerji me Alfonzo sredi noči zbudil in vpraša, če sem še kaj lačen. Skrbno me odene z alpakini kožami in priveže lamo v nasprotni kot, da ne pljuje po meni.

•••

Edini obvezni cilj mojega potovanja je bil Cusco, mestece na 3400 m višine perujskega Altiplana, izbrana mesto bogata sonca, popok sveta, središče inkovskega imperija, kasnejše čipkasto mesto krščanskih osvajalcev, križpotje usod in kultur.

Ko ni bilo cesti konca in kraja, ko sem stal na mostu, ker se mi je sedalo razbolelo v oteklo, ko sem bil po petih dneh potovanja od morja sem čez že čisto

Machu Pichu — Kam so izginili branilci poslednje inkovske trdnjave

obupan, se je na griču odprl kotel mitgetajočih luči, obrobljen s tisoči 5000-metrskev vrhov. Zdrvel sem po zlizanih kamnih ulic mimo Indijancev, ki so ob debelih zidovih čepeli, žvečili koko, naravnost na Plaza de Armas. Zvon stare katedrale nabija osmo uro. La Compania — religiozni čudež kamna in sanj — čepi v izložbi trga kot valeča kokoš, turisti se drenajo pod oboki baročnih balkonov znamenite španske zgodovine nove domišljave Kastilje. Tu so marširali, tu so slabili, tu so orgirali, tu v ognju stoletij je cvrčala kri in strast. Dirkam nor od nabitega veselja okrog trga, potem se premrzl ustavim ob restavraciji kričanje že od zunaj naročim dvojni viski; malo zame, malo za motor. Če je toliko zdržal, bo tudi še naprej pripravljen potreti, zdaj pa pivja, kolega.

Ko hočem plačati, me stisne groza. Vsi hudiči, za pasom ne najdem torbe z dokumenti in denarjem. Ostal sem brez ficka. Torbo sem pozabil 130 km daleč v grmovju ob poti, kraj raznežene omake driske, ki me je redno preganjala zadnje tri tedne... Moj drugi prihod v Cusco je bil manj zanosen.

•••

Za sprehod po mestu je mogoče najprimernejši čas zgodaj zjutraj, še preden priderejo z bližnjih zaselkov Indijanci s svojimi pridelki, natovorjenimi na potprežljivih lamah. V prvi medli svetlobi vlada po kamnitih ulicah bahato zasnovanih hiš, zgrajenih v dobi osvajanja na temeljih porušenih starih svetišč tisina in pokoj, ki jih ostanki davnine zasužijo. Duh je še čist, neomadeževan od dnevnih tegob naših časov...

Seveda zlata ni več. Ostali so le monumentalni zidovi, zgrajeni iz kvadratov brez stikov, med katere se res ne da porinuti konice noža. Inki so bili odlični gradbeniki. Pa ne samo to. Sem so vdrli kot bojevito gorsko pleme okrog leta 1000. S svojo sposobnostjo organizacije so hitro kolonizirali prvotne kulture in vpeljali državni sistem, katerega vojaško monarhijo jim je zavidal sam Hitler. Organizirali so vse do zadnje možnosti, povezali so vse do zadnje enote, vtikal so se v najbolj skrite zadeve svojih podložnikov.

Vse obdelovalne površine, ki so po zakonu morale biti obdelane za narodno prehrano, so podržavili in jih dodelili posameznim družinskim skupnostim kot najmanjšim organskim celicam v uživanje, tako da je vsakdo imel zagotovljeno potrebno količino hrane in možnost plačila davkov v naturalijah ali v delu pri gradnji državnih templjev, trdnjav ali cest. Zasebne lastnine ni bilo. Vse je pripadal vladarju, ki je zastopal sončnega boga.

Vsek je opravljal tisto delo, za katerega je bil določen. Vsakdo je moral skrbno izpolniti svoj predpisani obvezni plan. Sleheni človek je moral delati! Problem bega z dežele v mesto, brezposelnost in razvoj kriminala je bil onemogočen tako, da je vsak, ki je hotel zapustiti svojo grudo, potreboval posebno dovoljenje. Za ubito ptico na obali gvana je bila predpisana smrtna kazen. Življenje, tudi prosti čas, je bilo natanko določeno, odmerjeno, šablonizirano. Nihče se ni izmuznil državnemu nadzorstvu. Vse niti so se končale v rokah monarha, prvega velikega Inke. Denarja niso potrebovali, zlato je rabilo le za okraševanje svetišč.

Zasebnih potovanj praktično ni bilo. Zakaj le. Popolnoma za vse je bilo poskrbljeno. Sploh pa za mentaliteto podložnika. Človek ni poznal tesnobe, morečih vprašanj — vodilna plast mu je odvzela potrebu mislit, ni se mu bilo treba samostojno razvijati v boju z okoljem, kar nalaga narava kot »kazen božjega pregnancem iz raja...« Človek je moral le delati, pa je lahko lepo čepel v enoličnem zadovoljstvu in nekateri pravijo, da je bil srečen. Samo ubogati strurno centralizirano upravo, pa bo...

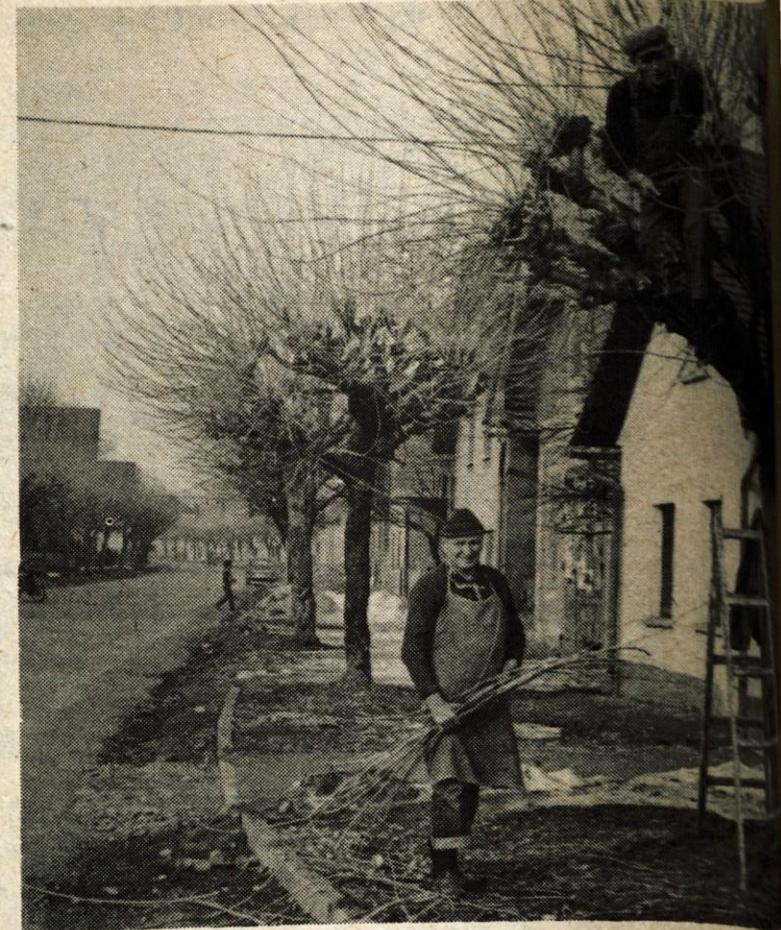
v vrsto, nakar Grebenčeva Lojkza vpraša: Nas boste kar tukaj pobili? Zemljišče se jim ni delo primerno in so nas gnali še dvajset metrov naprej v gozd. Lojkza mi de: Angela, poglej, če so jame izkopane? Domobranec, ki je to slišal, se je obrnil in se zadrl: Preklete kurbe partizanske, še jame naj bi kopali za vas. Psi naj vas požro!

Ni več daleč dan, ko bodo tudi ti morilci pobiti, sem rekla in se obrnila k sošolcu Francu Požarju, ki je stal poleg mene, in mu v obraz zabrusila pekočo resnico: Danes smo me, jutri boste pa vi na vrsti. Besede so ga tako razdražile, da je poskočil, kot bi ga pičil gad. Drži gobec, prekleta partizanska kurba. Za koga se pa borijo partizani? Mi se borimo v imenu Kristusa in za Kristusa. Kristus nas ščiti in zahteva, da vas pobijemo. Glava se mi je kar majala, tako močno me je klofut in brcal. Najraje bi mu vrnila udarce, a mi je notranji glas velel: Bodи modra in drži roke na hrbitu. Če mu vrneš udarce, bodo videli, da si odvezana, in to te bo izdal, da ne boš mogla pobegniti.

Od gradu do gozda je za mano hodil domobranec in mi svetil z baterijo v hrket. Morala sem se zelo paziti, da ne bi opazil, kako lahko vsak hip izvlečen roki iz zanke.

Postavili so nas v tri skupine. Štiri smo bile v vrsti druga poleg druge, potem spet štiri in še dve druga poleg druge. Tako smo stale v eni vrsti, toda v tretih skupinah, za nami pa je stal deset mitraljezov z mitraljezji. V hipu sem se spomnila mame, kako so ji ob slovesu lile solze. Spomnila sem se na konje in krave, ki bi jih moral zjutraj krmiti. Vse mi je bilo tako drag, tako blizu. Žal mi je bilo kamna, ki je bil ob stopnicah na dvorišču. Vsak dan sem ga videla in v tem trenutku mi je bil neizmerno drag. Umreti mlad, to je nekaj strašnega.

Pogledam čez ramo. Videla sem domobrana, ki je meril vame, mitralješka cev pa je skoraj dotikala hrbita.

Šenčur — Ni majhno delo obstriči čisto do golega celo alejo drev na obeh straneh ceste skozi Šenčur proti Srednji vasi krasni poleti meče prijetno senco na obe vrsti hiš. Navadno to delo Franc Svetelj iz Srednje vasi, ki je sicer grobar, ima pa v svojih nih nalogah in zadolžitvah zapisano, da mora poleg pokopovanja poskrbeti še za to in onto po vasi že jeseni. Letos pa je počakati pomladanskega čiščenja. Vseeno pa je raje v krožnjega javorja, pravi Svetelj, kot pa rije po zamrznjeni zemlji. — D. Dolenc

Lesce — Dobre tri tedne že Murkina poslovalnica Zeleznina novo preurejenih prostorih v bližini njihove upravne zgradbe v Lesce. Že vrsto let so se počutili utesnjene v starih prostorih v upravnem spodaj, tudi ponudba ni bila tako široka, kot bi jo želeli kupcem, ki so tu ustavljali z vse Gorenjske pa tudi od drugih na blizu 400 kvadratnih metrov pregledno razstavljajo in prodajajo gradbeni material, vodovodnoinstalatferski in elektro material, in pohištvo, barve in lake, pribore za pleskanje in še vrsto drugih, ki so naše domove. V tako urejeni prodajalni je čutiti zadovoljstvo ob teh straneh; pri prodajalcu in pri kupcu. — Foto: D. Dolenc

JOŽE VIDIC:

Vojni zločinec

12

FRANC FRAKELJ

Iz njenih ust je brizgnila kri, pomešana z drobcem zob. Domobranec je drugič dvignil puško in tedaj je na vratu Peršinove zagledal obesek z vgravirano Jezusovo podobo. To ni Kristus Jezus, ampak satan v božji podobi, je zar jul in s kopitom puške še enkrat močno zamahnil po sveti podobi. Podobe svetnikov. Matere božje in Jezusa z oltarja in stranskih zidov so priče tega prizora. Neka ženska je imela obesek s križem na prsih. Tudi njej so ga stolkli.

Presunljiv je bil prizor, ko je Frančiška Strumbelj sredi kapele padla duhovniku pred noge in mu poljubovala oblačilo z gorečo srco:

Gospod duhovnik, če se ne usmilite mene, usmilite se vsaj mojih osem otrok. Moža sem zgubila, sami so doma. Tonček je star še tve leti. Ivan sedem. Marija deset. Kaj bodo revčki počeli doma brez staršev, brez nege in hrane. Usmilite, usmilite se me!

Iz duhovnikovih oči je švignil plamen: Proč od mene. Partizanom si dajala jesti, otrokom ne. In je skušal z odločnim korakom zapustiti kapelo, toda njegove zadnje besede so Strumbljevo tako razburile, da je kot ris planila pokonci in potegnila duhovnika nazaj, da se ustavljal v obrnli. Še enkrat mi recite, da nisem skrbela za otroke. Poglejte Boga tam na oltarju, on mi je priča, da sem vse svoje življenje posvetila otrokom, domu in polju. Vem, kje je satan, je skoraj brez uma zatrčala, da smo vsi za hip onemeli, v vaši duhovniški obleki! Domobranci so planili po

njej in jo bili kolikor so jo mogli. Uboga mati!

Frančiška Škraba se je obrnila k drugemu duhovniku: Gospod, posredujte, da me ne ustrelijo. Naj me raje pošiljajo na delo v Nemčijo. Doma sem zapustila dobro leto staro hčerkino in petletnega sina. Mož jo je zaničljivo pogledal, dvignil glavo in kot božji oficir odkorakal iz kapele.

Kaj vam bo sveta hostija, saj boste kar gorke šle v nebesa, so nam govorili, ko so nas spet vezali. Zvezali so nam roke na hrbitu, toda niso nas več zvezzali po dve in dve skupaj kot na Barju. Ko so me zvezzali, sem se obrnila s hrbitom v zid in moje močne roke, ki so umele voditi plug, so se močno uprle v telefonsko žico in jo skušale razrahlati. Moram pobegniti, je šumelo v moji glavi. Ljudje morajo zvedeti za našo usodo. Posrečilo se mi je. Žica je popustila. Čutila sem, da lahko roki izvlečem iz vezi, a sem to spremeno skrivala pred domobranskimi očmi.

Nagnali so nas ven. Pred gradom so žene spet prosile: Usmilite se nas, ne ustrelite nas. Odpeljite nas v Nemčijo.

Ni vredno jokati in jih prositi, saj vidite, da so zveri, sem vzklknila. Za meno se je hrabro oglasila še Marija Grebenčič: Nikar ne jokajte, ne prosite jih milosti. Čim prej nas bodo ubili, tem prej bomo rešene. Med takimi ljudimi se ne spleča živeti.

Rešila sem se zanke na roki, a sem jih držala, kot da sem še vedno zvezzana. Gnali so nas čez plajoto v gozd. Pred gozdom smo se ustavili. Domobranci so postavili štiri ženske

Bazite spredaj, sem zaslišala glas Besede so veljale domobrancem, naj ne bi kdo skupil. Repetirali so in orožje je zarožljalo. Bila je zadnja za odločitev. Bliskovito sem se sprostila roke iz zanke, udarila pa v lezja, hkrati je mitraljez pritisnil žilec in rafal je švignil mimo mena v tistem trenutku je v meni zavrel umreti, ne bom umrla, ne boste me v silnem naletu, ko je šlo za biti ali ne. Bila sem takoj močna, odločna in bila v silnem naletu, ko je šlo za biti ali ne. Vsi kaže domobranca, ki bi mi skulil ti beg.

Le nekaj metrov naprej sem se ob dračje in padla. Rafal svindenk je čez mojo glavo. Hvala ti, dračje. Če spotaknila in padla, bi me kroglo Planila sem pokonci in zdivjala, ganjalci pa kot lačni volkovi za mene so streljali, da sem kar oglušela. Nismo tovorišči že pomorili.

Večkrat sem se spotaknila ob kamen, štor ali kamen in zgrmela na grmovje, a sem bila v hipu te drvela naprej, samo naprej. Moje umne hitreje od zasedovalcev. Volja močno in gozd moja zaveznička. Krvosebili sled in se vrnili.

Ustavila sem se in prisluhnila. Kako noč! Zapeljiva tišina! Kako dolgo sem v kje sem, ne vem. Bila sem sama devetih žensk, ki bo svetu sporod kmetje na Lisičjem umrlo devet kmetov.

Od padcev me je močno bolelo. Kam sedaj? Domov vendar! Dokazavaš, da bodo na vse strani te lovil? mi je šepetal notranji pred vratiti te bodo že čakali in mrvti desetimi.

Razstava ročnih del v Colorju — V sejni dvorani tovarne Color v Medvodah je te dni na ogled razstava ročnih del, ki so jih izdelale žene, zaposlene v Colorju in jih za razstavo pripravile ob dnevu žena. Dvajset žena med njimi je tudi moški, predstavljajo več kot sto izdelkov: pletenine, vezenine, čipke, makrameje, tapiserije, gobeline, pte, slike. Razstava je v tovarni naletela na veliko zanimanja med delavci. V Colorju so s prirejanjem razstav začeli pred letom in pol, s predstavljajo leseni plastik Naceta Ribiča. Sledila je razstava likovnih del ljubiteljskih slikarjev Colorja in Donita, ki je imela v tovarni izjemn odmev. Kasneje so pripravili še razstavo umetniške fotografije in karikature. Namen razstav je, so nam povedali v Colorju, da delavce navadimo nanje, kasneje bodo morda obiskovali tudi galerije. M. V.

PREPРЕЧИТЕВ РОКАДЕ

98

Beli aktivira še lovca, ki na diagonalni a2–g8 pritiska na polje f7. Preti napredovanje kmeta e in rušenje črnega položaja.

- 7. ... Sc3:
- 8. Td8! Td8:
- 9. fg7: Sa2+ +
- 10. Kb1 De8
- 11. e6! Le4+
- 12. Ka1 f5
- 13. e7+ Td5
- 14. Df6 Df7
- 15. e8D +

Črni se je vdal. Na 15. ... De8: sledi 16. Ld5: + z matiranjem.

Značilen napad na kralja, ki ga omogoča nasprotni rokadni položaj, vidimo v primeru na diagramu 172 (RUBINSTEIN — TEICHMANN, Dunaj 1908).

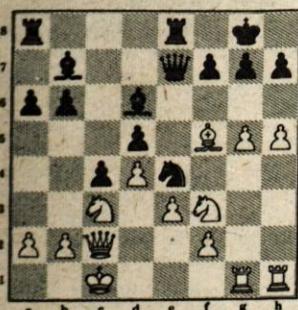

Diagram 172

- 1. Lh7: +! Kh7:
- 2. g6+ Kg8
- Na 2. ... fg6: gre 3. Se4: de4:
- 21. Sg5+ in nato Dg6: z odločilnim napadom.

- 3. Se4: de4:
- 4. h6!!

Ideja žrtve lovca temelji na tej potezi, ki izsili odprtje linije h. Na 4. ... ef3: sledi nam-

reč 5. gf7: + Kf7: 6. Dg6+ s hg7: ali pa 5. ... Df7: 6. hg7: itn s hitro zmago belega.

- 4. ... f6
- 5. hg7: ef3:
- 6. Th8+ Kg7:
- 7. Th7+ Kg6
- 8. Df5 c3
- 9. Te7:

Črni se je vdal.

Naslednji primer, diagram 173 (AVERBAH — SARVAROV; Moskva, 1959), nekoliko spominja na prejšnjega, požrtvi lovca na polju h7 in napredovanju kmeta na g6. Na ta način se ustvarijo v položaju pri črem kralju občutljiva bela polja, na katerih zagospodari bela dama. Za razplet položaja je pomembno to, da so tri črne figure, in to levec na b7, trdnjava na a8 in dama na d8, odmaknjene od mesta spopada in se ne morejo pridružiti obrambi kralja pa tudi skakač na h5 je izpostavljen.

Neupoštevanje kvalitetnih

danosti je degradacija okolja in s tem padanje kvalitete bivanja. Kdo ima pravico do negativnih dejav v smislu zgoraj navedenega v naši samoupravni družbi — oziroma: kje je njova moralna odgovornost?

Brane Mrak
študent arhitekture

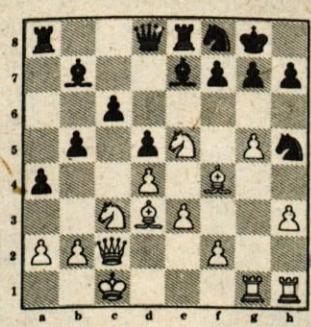

Diagram 173

- 1. Lh7: +! Sh7:
- 2. g6!! fg7:
- 2. g6!! fg6:

Izsiljeno.

- 3. Dg6: S7f6
- 4. Df7+ Kh8

VAŠA PISMA

NASILJE NAD OKOLJEM

Radovljica — Ni dolgo tega, kar je v Ljubljani potekala akcija z naslovom *Nasilje v arhitekturi*. Ni samo Ljubljana tista, kjer se dogajajo takoj nezaželeni pojavi pri oblikovanju našega življenjskega okolja. Nedvomno premalo zapaženi pa potekajo posegi v arhitekturo na periferiji, tudi v Radovljici.

V Radovljici imajo kadre, katerih stroka je oblikovanje. Delo teh kadrov je premalo vidno. Začudilo me je, da pri razvrstitev blokov novega Cankarjevega naselja niso upoštevali osnovnih arhitektonskih analiz in danosti. Gre predvsem za vedute, dominantne poglede in dominant prostora, ki so jih preprosto uničili. Pogled od doma TVD Partizan proti Triglavu je uničen, zastri z bloki, iznad strel teh blokov se vidi le nekaj vrhov Julijev. Ta pogled bi ostal odprt s spremnejšo razvrstitev blokov. Ustvarjena bi bila avenija, čravno skromna, s pogledom na Triglav in Poljukovo, kapelico Sv. Ane, z nekaj smrekami in šibkim prometom.

Razumeščevalci blokov je bil sila nespreten. Lahko pa bi počakali na javni natečaj, ki bi prinesel boljši rešitev. Potreba po stanovanjih tu ne more biti opravičilo, ker je takšna rešitev kratkovidna in hkrati razkrije nezaupanje v lastne cadre.

Enako ravnanje lahko opazujemo tudi v mrljiskih vežicah v Radovljici, pri osnovni šoli Antona Tomaža Linharta in kritini neuspešne gradnje. Pohvalno se lahko izrazimo o klopi pred zgradbo PTT Radovljica, ki kljub svojim skromnim dimenzijam opravlja pomembno vlogo v programu mentalno-sociološkega centra Radovljice.

Neupoštevanje kvalitetnih danosti je degradacija okolja in s tem padanje kvalitete bivanja. Kdo ima pravico do negativnih dejav v smislu zgoraj navedenega v naši samoupravni družbi — oziroma: kje je njova moralna odgovornost?

Saša Pretnar
Podbreze

BAJER V NAKLEM

Pri Marinškovi gostilni v Naklem se ob dežju ali topiljenju snega voda nateče v velik bajer. Ta vaska cesta, ki pelje od glavne ceste v vas, je zelo prometna, bajer pa se pojavi kar že nekaj let. Za pešce je še posebej neprijetno, saj človek komaj najde prostor, kam bo stopil. razen tega pa je pešec še v groznom strahu, da ne pripelje kak avto in oškropi od nog do glave. Kaže, da je kanalizacija slab in ne more požirati večjih kolčin vode. To bi že enkrat moral urediti, saj je v tem delu največ prometa v Naklem.

Saša Pretnar
Podbreze

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENJSKE OBČINE

(87. zapis)

Špešim, kar le morem, da bi še pred pomladjo obiskal še nekaj krajev pod Pečmi — Breznico, Zabreznico, Sela, Žirovnico, Moste, Vrbo in Breg — ter se potem prek Potokov še posloviti na Jesenice, a vidim, da v naglici marsikaj spregledam, kar bi sicer moral opisati ali vsaj omeniti.

No, takih stvari se mi je še pred Finžgarjevimi Doslovčami nekaj nabralo. Tako nisem omenil zanimive stare stenske podobe (na vnanji strani Gromove hiše v Smokuču zdaj št. 43). Slika predstavlja mater božjo v razkošnem plašču z Detetom v naročju. Barve so resa že močno obledele, toda tisto, kar je Toma Zupana najbolj vznemirjalo, je zdaj le še komaj zaznavno. Sam takole zapisi: »Že od otroka gori me je zanimala slika na obcestni hiši — kako leži čez ves hrib raztegnjen praded te hiše, ki so ga nekotrat na bližnji groblji ležečega in mrtvega dobili. Bil je prastar ud te hiše in Gromovega rodu.«

Kaže torej, da je bila stenska podoba napravljena le kot nekak spominek na tragičen dogodek, ne pa kot kaka zaobljubljena (»ex voto«) slika.

Potem bi moral ob kramljanju o Tomu Zupanu, povedati mično »drobnost«, kako mu je njegova mati večkrat rekla: »Če od Breznice proti Smokuču zapojo fantje domača pesem — kako brezkrbna sem potem vso noč...« Takrat je bilo življenne na deželi večkrat močno nevarno. Strašili so rokovnjači, vojaški begunci pa tudi drugi take baže ponočni potepuh.

Tudi dveh kovinskih spominskih plošč, postavljenih na ravnici pod cesto (od Smokuča proti Doslovčam) v čast padlima borcem v NOB, nisem omenil, opazil pač — zato hitim popraviti. Na prvi prečitamo:

Na tem mestu je padel v NOB leta 1944 borec Hrovat Vinko iz Smokuča.

Napis na na drugi plošči pove:

Na tem mestu je padel v NOB leta 1945 Kapus Mirko z Bleda.

VRNITEV V DOSLOVČE

A zakaj v Doslovče, ne v Doslovče, kot so kraj v knjigah (in tudi uradno) imenovali? Pa tudi pisatelj Finžgar je v prvih letih pisal ime svoje rojstne vasi z dodatkom onega polglasnega i. Ker pa je zgodovinar dr. Milko Kos zapisal ime v starci obliku Widoslabic, pa tudi dr. Jože Rus je tako zapisal nekdanjo krajevno oznako, se je pač tudi pisatelj sam uklonil, četudi mu je slejkoprej zvenelo v ušesih govorno, ljudsko Doslovče, brez i.

No, krajevni leksikon, ki je za te reči pač kar najbolj »merodajen«, pozna le Doslovče in Doslovčane. Starejša oblika se je tako umaknila govorni rabi. Nekaj podobnega je z Moravčami, Braslovčami in Lahovčami, kjer je polglasni i v pisni obliki povsem onemel. Drugje pa se je le še ohranil, n.pr.: pri Tupaličah, Mavčičah ipd. Prav tesnih spon niti kra-

jevna niti gorska, vodna, ledinska, še manj pa osebna imena ne prenesejo. So pač odvisna od narečnih vplivov, spreminjajo se tudi skozi čas, zdaj se imena krčevito naslanjajo na zgodovinski zapis, drugič se spet uklopijo splošnim sodobnim jezikovnim načelom. No, za Doslovče smo se dogovorili, kot smo se. To se pravi: razumno smo se približali ljudski izreki.

PESNIK MEDVED — PISATELJ FINŽGAR

Ker menim, da se še ne smem kar tako podati v nekdanjo Dolenčeve kajžo, Finžgarjev rojstni dom pod strminami v Pečeh nad Doslovčami, moram zapisati še nekaj Cankarjevega, kar je tudi povzel pisatelj Ivan Pregelj v peti knjigi svojih Izbranih spisov (1966, str. 251):

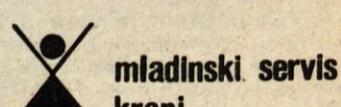
»Medved in Finžgar, dva moža, dva obraz! Kakor da nista zrasla iz slovenskih mater. Tako plemiška!«

No, o tem, o pokončni moški lepoti pisatelja Finžgarja, bo še itak stekla beseda v teh zapisih. (O pesniku Medvedu, za katerega je rekel Cankar, da je bil najlepši slovenski fant, sem že pisal v zapisih o Kamniku.)

BISERNA MAŠA V MARTULJKU

Spet se vračam! To pot kar v Martuljške gore, ki sem jih (tako zagnano opisoval, kot so se smešljali nekateri bralci teh zapisov, ko je bila v besedi še Dolina). Ko sem ta čas omenjal pot iz vasi skozi tesni mimo Spodnjega martuljškega slapu, navzgor, na Jásene, sem seve tudi povedal, da na koncu te gorske sončnosti sredi prelepih osamljenih macesnov stoji lesena kapelica, posvečena Mariji Snežnici, še nisem vedel, da si je ta prelep gorski kotiček izbral pisatelj Finžgar za svoje slavje ob svojem visokem jubileju — 60-letnici mašništva, t.j. biserno mašo (dne 5. avgusta 1954).

Prisostvovalo je slavju le nekaj stanovskih prijateljev, gornikov, domačinov. Saj je enourna pot na Jásene kar strma. Osemdesetletnik jo je pa le zmogel...

Oddelek avto šola honorarno zaposli

INŠTRUKTORJA za voznike B kategorije

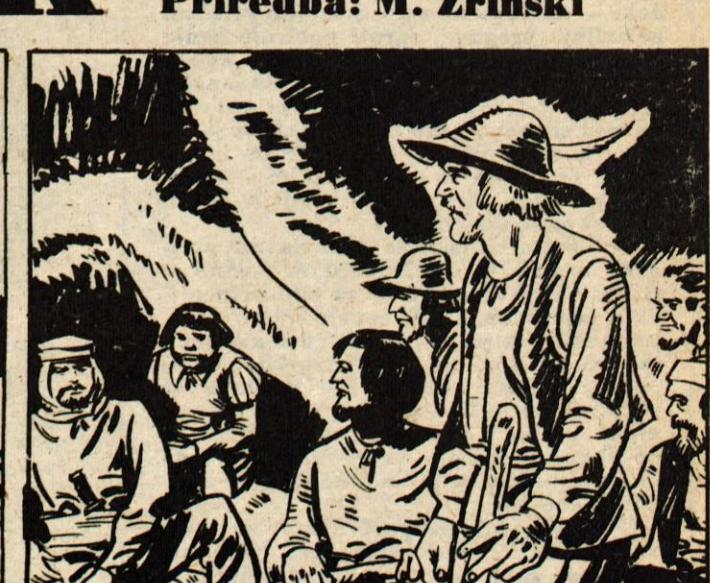
Prošnje oddajte na naslov Mladinski servis Kranj. Stritarjeva 5.

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternej

Priredba: M. Zrinski

Čez čas so sklenili, da pojdejo jutri še sami nad turke. Oni, ki se je hudoval na gospodo, pa je mnenja, da bo za polovico izmed njih smrt. Nek mladenič ga je zanimalo, kaj storiti proti turkom, ki so se zdaj že nekaj razili po naši deželi. „Kako bi pomagali, če se tepemo med seboj?“ pravi star zozkar. „Jutri pokažata svoj pogum! Ce bi se namreč vratili vsi skupaj, bi se že bilo dalo kaj storiti proti turkom, ki so se zdaj že nekaj razili po naši deželi.“

155. Čdaj sta vstopila Peter in cigan. Usedeta se kognju na stran, kjer je bilo že veliko drugih ljudi. Nihče ju ni ničesar vprašal, zakaj marsikateri je bil med njimi, ki sta mu bila neznana. Petra gosposka obleka pa je vendarle poskrbela, da so se jeli spraševati, kdo bi lahko to bil, naposled pa so le prišli do zaključka, da mora biti to gospod s Kozjaka. „Kako pa je prišel sem?“ so ugibali. „Kdo pa je oni z njim? Domačin ni, nima niti naše oprave, niti poštenega pogleda.“ Tako so od strani sodili cigana.

156. Potem eden reče: „To se lahko izve, kdo je. Tu smo mi gospodarji, kajne? Vsak, kdor pride, mora povedati, kdo in kaj je.“ „Stoj! Najprvo pokličimo semkaj tisto švedro, za katero pravite, da je gospod s Kozjaka. Naj bo Kozjak ali Kravjak, gospod ali kmet, tu smo vse ene mere. Zato naj spregovori, kdo je onile dolgin, ki je prišel z njim, če ne — — —“ Ko to reče, vzidigne govornik svojo palico in vsem skupaj jasno pokaže, kaj je imel pravkar v mislih.

Tri domačije – to je ves Dunaj in vsaka stoji na svojem koncu – dve pri vrhu košenine, tretja spodaj v grapi. Ni povsem dobro znano, kako je zaselek dobil tako slavno ime. Dvainosemdesetletni Jože Rihtarič je še kot otrok slišal praviti, da so se sem pred stoletji priselili odsluženi vojaki, ki so dobili pravico do krčevine in so si tod postavili hiše. Davno je to morallo biti, saj je njegov rod na Dunaju že več kot 300 let. Drugi spet vedo povedati, da je kraj dobil ime po rudarjih, ki so prišli z nemškega kopat rudo v železov rudnik v Knaph. Po rudarjih naj bi dobili imena tudi zaselki Kras, Laško in Hrib, ki leže v bližini Dunaja.

Železov rudnik je namreč ležal prav pod temi naselji. V njem so kopali rudo do leta 1875 in so vozili v železnikarski plavž. Tega leta pa so naleteli na vodno žilo v jami in studenec je rudnik poplavil. Še danes mogočni izvir kaže nekdanji vhod. Po knaph je tudi vas v dolini, kjer so si premožnejši postavili hiše, dobila ime Knape.

Jože Rihtarič se tudi spominja, za časa stare Avstrije je to morallo biti, leseni tabeli, na katerih so bila imena Dunaj, Laško, Kras in Hrib izpisana na eni strani v slovenskem in na drugi v nemškem jeziku. Tudi hiše so večinoma imele domača nemška imena in vsak zaselek je bil priznan za vas. Danes je tam pri Marjančku, Korenišku in Špilarju, zaselki pa spadajo pod Bukovščico. Sicer pa si domačini ne belijo glave s poreklom svojega zaselka in žive v teh bregovih, kot je živilo že toliko rodov pred njimi in kot bodo živili vedno novi, saj cesta, sodobni stroji, poravnane ozare in nove hiše pričajo, da se napredek kraju ni izognil.

Dunaj ni nikakršna turistična točka in redkokdaj zaide sem kaka noge, ki ni iz »bukovške fare« doma. Zaselek sam ne vpije in ne vabi, mirno čepijo hiše na bregovih, kjer so jih postavili že davni predniki in si ob njih sedanji gradijo lepše, večje in svetlejše. Neznana je tudi zato, ker je menda oblast nekdanje kraljevine Jugoslavije že tam okoli leta 1920 domačinom naročila, da ne smejo več sami pisati številki nad hišna vrata in tudi, da se Dunaj ne sme več pisati na krajevnih tablah, temveč morajo imeti – tedaj so menda rekli, da zaradi tujsga prometa – nad vrati pločevinaste tablice, na katerih bo razen številke tudi ime Bukovščica. To je pomenilo, da so Dunaj priključili Bukovščici z utemeljitvijo, da je tam fara in bo tako kraj bolj znan.

Ljudska govorica pa še vé za Dunaj. Vsak domačin na Bukovščici ali v Knaph pokaže bližnjico ali cesto na Dunaj. Pozna ga še tudi zemljiška knjiga in katastr. Tudi na plošči v svetovni vojni je še vklesano to slavno ime.

Tudi ne pišemo tokrat prvič o Dunaju. Avgusta 1939. leta je Slovenec v posebnih prilogih objavil obširno reportažo o življenu v tem kraju.

Veliko rodov je že živilo na Dunaju in nove hiše dokazujojo, da bodo tudi novi.

Za naš Dunaj ni treba pustiti trebuha zunaj

Naši predniki so pravili: kdor hoče na Dunaj, naj pusti trebuhan zunaj. Za kmečke noge in denarnico ni bilo glavno mesto habsburške monarhije nič prav zidano in predrago, zato je bilo dobro zadeti na ramo polno bisago rženega kruha in kako kranjsko klobaso zraven ali pa zategniti jermen za nekaj lukenj. Na Dunaj, ki ga to pot predstavljam, pa gremo lahko s trebuhom in razen dobre volje je treba vzeti na pot le še nekaj sape, da ti je breg ne vzame, če jo mahneš po bližnjici. Če pa se zapelješ z avtom, nekoliko naokrog je speljana cesta, še te ni treba. Na naš Dunaj priti ni nobena težava in se nagledati njegovih bregov, njiv in gozdov ter okoliškega hribovja in hkrati obiskati vse tri hiše.

*Mici Rihtaričeva
z najmlajšim Dunajčanom
– dveinpolletnim sinom
Milanom.*

Pavla Markelj

predle cele noči. V vsaki hiši so objekt in pripovedovanju resničnih in novih zgodb peli kolovrati, da je bila hiša polna mehkih kosmečev, ki so predicam izpod prstov dvigali pod gol. Danes tega življenja tudi na Dunaju več v takem obsegu. Le za silo ne obdržalo platno, do konca tega pa Potem pa ne bo več ljudi, ki bi obleko pridelati iz zemlje – ako ne vmes kaj hujšega, kar bi lan pričakal preteklosti nazaj na naše njeve. Ta hujšega pa nas Bog obvaruj pa bi lan vrnilo nazaj.

Dunaj danes

Tako je videl življenje na Dunaju Slovence leta 1939. Dobrih 40 let kasneje na Dunaju prav tako kot powsod kamorkoli se obrneš po naši deželi. Naseljavi ni obšel in Peter Špilarjev je zavestno zdavnaj spravil v Loški muzej. Njiv je žito ni več, vse so samo travniki, le ta in kuho za prašiče se še nekaj preostane vse intezivno gnoji in se prideluje govedo. Tako pri Rihtaričevih, kjer največja kmetija in imajo največ redijo v sodelovanju s Škofjeloško plemeško telice in nekaj prašicev, pa Marjančku imajo štiri goveda in goved Pavla vsak dan odnesa mleko na Bučko, podobno je pri Špilarju. Pri nobeni hiši ukuvarjajo več le s kmetijstvom. Pri vsaj eden še zaposlen. Pri Korenišku pri Rihtariču gospodar opravlja največ dela z bagerjem. Marjanček je zidar, dela v Kroju ... Tako kot kjerko kateri koli kraj.

Osemnajst ljudi živi na Dunaju. Prvič in Špilarju jih je po 7 in pri Marjančku 4. Pri prvih dveh imajo po štiri otroke, vendarja in gospodinjo ter oceta, pri zadnjem so razen staršev dva otroka.

Najstarejši je Špilarjev ata, ki je že nih 82 let, najmlajši pa je dvojniček Rihtaričev Milanček. Največ pa je sedem Rihtaričev Jože se je že odločil, da bo doma na kmetiji. Dvanajst let mu je morda kot s peresom dela s kmetijskimi radevimi. Če le more, zgine ven in je za traktor kosilnico. V kmetijsko šolo bo šel, kar bo veliko lažje, ker bo šola v Kranju in treba v Maribor. Drugi bodo nadaljevali nje ali se izučili in se najbrž vse preboljil dolino.

Sedaj se vsak dan zapode po bukovščice, kjer mlajši obiskujejo četrtega razreda, drugi pa se vseudej na bus, ki jih odpelje v Škofje Loko, kjer ljubejo na višji stopnji. Veseli so in jeni, vedo za prve češnje in zgodnje, vsako bližnjico in za ptičja gnezda. Niso zadovoljni le z obvezno šolo. Več znanja, poklice, ki jim bodo zagotovili merno življenje. Tudi tisti, ki bodo doma na kmetiji. Znajo poprijeti delo, kot so znali vsi rodovi in to prihodnost. Sicer pa, poprašajte pri naši, nikjer ni bilo malo otrok, kjer so bratje sedanjih gospodarjev, pravijo brem, skoraj vsi že imajo svoje hiše.

V prezna živina, ki je komaj koritasto pot iz doline in njih, je preprav takoj gnoj na hrbitu gori na snopje dol, pa koš za pot v dolino teklost so črne kuhinje in kmetov starjem. Sedaj je iz Bukovščice speljana do Marjančka in Koreniška in iz Kranja in Silarja in vso zimo so cesto plužili, da prevozna, če že za avto ne, vsaj za Vendar pa so letos, ne toliko zaradi dragega bencina več hodili po poti z avtom je postala draga pa je zato pol ure stopiti peš.

Morda bodo prav zato Dunajčani Laško in Kras postali zanimivejši na sprehod. Iz Kranja se tja pride preko Strmice do Bukovščice, iz Škofje Loka zavije na cesto proti Bukovščici in oziroma Praprotnem. Vsekakor pa je to, kje se zavije na pot proti Dunaju, satis. Vendar ne prej kot v Knaph ali ker prej nihče ne ve zanj. In ko bodo čisto blizu je, komaj deset minut, vedno treba dobro stopiti, da boste tam v sile ure. Je že tako, da se domačinu vedno poti krajje ...

Tekst in slike
L. Bogataj

Tekstilna industrija

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

razglaša prosta dela in naloge
v TOZD Predilnica

- predenje
- predpredenje

Zaradi tega vabimo k sodelovanju večje število delavcev, ki imajo že delovne izkušnje na predilskih strojih ali flajerjih.

Kandidatke za zaposlitev se lahko javijo vsak dan do 14. ure v kadrovskem sektorju naše delovne organizacije.

Kaj piše Slovenec

»Dunajčanov je malo in doma se drže,« je pisal. »Na semenj hodijo ob ponedeljkih v Kranj, ob sobotah v Škofje Loko in v torek po veliki noči v Železnicu. Ob nedeljah izvabi Dunajčane in Dunajčanke zvon sv. Klemena, ki pojde v dolini in vabi poljance in gorjance z vsega vence bregov – takrat se spuste mimo njiv in so v pičli pol ure pri farnem središču. Med tednom se po isti poti spuščajo otroci – to so dunajski solarji, ki imajo tudi svoje z zakonom priznane počitnice. Te počitnice se toliko ločijo od sole, da je tedaj treba za ves dan prijeti za delo okoli doma in živine. Na Dunaju morajo vse delati, sicer ni kruha.

Dunajčani žive največ od lesa in živine. Polja so skromna in le v dobrih letinah dajo toliko žita, da ga ni treba kupovati. Kadarkje je zastoj v lesu, usahne najmočnejši vir dohodkov in takrat se je treba potov v trgovino kar odvaditi. Takrat si mora pač vsaka domačija pomagati sama, da preživi ves rod, tudi tiste najmlajše, ki na Dunaju dobro pogajajo in nič ne vprašujejo, kje se kruh dobi – imeti ga morajo. S svojim vriščem pozivljajo bregove, sproti pobirajo sadje pod drevo, kar odpade zrelega – kadar ga jim že prej ne obere pomladanska slana ali vetrovi ne otresejo cvetja. To se na tem slemenu rado zgodi in takrat sadja še za pod zob ni, kaj šele za kuho in sušenje. Toda rod se tudi takšnim stiskam krepko upre in počaka boljših letin. Takrat pa se vse popravi.

Naj bo ime vasice še tako slavno, platenega srajca je na Dunaju še vedno v čilih. Čeprav zemlje še za žito primanjkuje, sejejo lan, ker je ceneje srajco doma pridelati, kot pa kupiti jo. Tudi kupljena za delo tu gori ni dovolj trpežna, tu se plateno najbolj obnese. Pri Špilarju še stojijo statve in Peter vse zime presedi za njimi. Od blizu in daleč, prav od Ptovča do Dražgoš, nosijo vreče klopčičev, da ima zadnji tkalec v tem okolišu vso zimo dovolj snovat.

Nekdaj je bilo drugače. Statve so bile v vsaki hiši, v močnejših celo več. Vsi moški so znali tkati in so med seboj tekmovali, kdo ume natkat lepo tkanino. Pred cerkvijo so ti domači izdelki prišli kot na razstavo, tu se vse ocenilo in po vsej fari je šel glas o mojstru, ki je znal najbolj skriti voze in je dal izpod statve najgosteje platno. Tako noben moški ni šel v tovarno, nobenemu ni bilo treba iti po svetu, vedno je bilo dovolj dela: poleti na polju in pozimi na statvami. In ženske so

Naši športniki

Gorazd Vončina:
balet le
za kombinacijo

KRANJ — Vse več mladih smučarjev se navdušuje za manj znano smučarsko disciplino, akrobatsko smučanje. Čeprav je v Jugoslaviji le pet klubov, ki načrtno vzgajajo mlade, je vseeno na tekma za jugoslovanski akrobatski pokal na startu od stiri deset do petdeset tekmovalcev. Leti imajo v tekmovalnem programu tri discipline: prosti slog (smučanje po grbinah), skoke in balet. V Kranju že nekaj let deluje Akrobatsko-smučarski klub, ki ima nekaj vnetih članov. Lahko bi jih bilo se vec, toda ubadajo se s finančnimi sredstvi. Med tistimi, ki se vedno udeležujejo tekem za jugoslovenski akrobatski pokal in evropski pokal, je tudi enaindvajsetletni študent VŠTK Gorazd Vončina.

»Kot alpski smučar sem se z akrobatskim smučanjem začel ukvarjati v sezoni 1976—77. Že prvo sezono sem bil na neuradnem državnem prvenstvu na Uloški prvi prostem slogu in tretji v skokih. To mi je dalo še več poleta. Kot reprezentant SFRJ sem začel tekmovali tudi v evropskem pokalu. V teh dveh sezonaх sem bil trikrat tretji v prostem slogu. Na jugoslovenski tekmah v skokih in deseti v baletu. To mi je prinesalo tretje mesto v kombinaciji,« pravi Gorazd Vončina.

Bi ocenili letosnje nastope v jugoslovenskem in evropskem pokalu, čeprav so do konca še tri tekme? »Začetek ni bil obetač. Na tekmap za evropski pokal sem začel s poskodbo. Tu sem dosegel uvrstitev nad dvajsetim

mestom. Tudi poskoda je minila in na Pohorju za jugoslovanski pokal mi je dobro šlo. Tu sem bil prvi v skokih, drugi na grbinah in tretji v kombinaciji. Pretekli teden smo gostovali na odprtju prvenstva v Avstriji. V Arnoldsteinu sem bil peti v prostem slogu in osmi v skokih. To je po mojem mnenju dober mednarodni uspeh.«

Akrobatsko smučanje ima tri discipline: prosti slog, skoke in balet. Katera disciplina vam je najljubša?

»Treniram trikrat do stikrirkat tedensko. Bolj mi leži prosti slog na grbinah in pa skoki. Za balet ostane bolj malo časa. Sam ga treniram le toliko, kolikor ga potrebujem za dobro uvrstitev v kombinaciji. Najboljši sem prav v prostem slogu. V Jugoslaviji smo stiže enakovredno v skokih. Težko je na tekmi reči, kdo bo zmagal. Na grbinah je petdeset odstotkov tehnika vožnje, petindvajset ti jih da čas in petindvajset dva enostavna skoka. V skokih se ocenjuje težavnost skoka, izvedba in dokonček. Ce vse dobro opraviš, potem lahko računaš, da boš dobro uvrščen tudi v kombinaciji.«

Problemi?

»Vsekakor finančni. Na tekmapa evropskega pokala imamo vse urejeno, tako da nam ni treba prispevati iz svojega žepa. Vsa tekmovalja za jugoslovenski pokal si plačujem sam. Se dobro, da so reprezentanco opremili v Elamu s smučami in v Alpini s čevljimi. Drugače bi bilo še slabše. Večina smo studentje in študentski žep je vedno plitek.«

D. Humer

Naši v domači in tuji smučini

MEHLMIEISL — V tem smučarskem sredu v ZRN je bila ženska tekma za evropski pokal v slalomu. Med stodvajsetimi smučarkami je zmagala Poljakinja Tkalkova, od Jugoslovancev pa se je v tem nastopu najbolje odrezala Leskovčkova, ki je bila šesta.

Vrstni red — 1. Tkalka (Poljska), 6. Leskovčkova, 19. Blažič, 22. Pešarc, 57. Ravnikar (vse Jugoslovija).

V drugem slalomskem nastopu žensk za evropski pokal na smučišču Mehlmieisl, ki je bil prestavljen iz ČSSR, se je ponovno izkazala Poljakinja Tkalkova, saj je bila ponovno prva. Od Jugoslovancev pa se je tokrat najbolje odrezala Kranjčanka Nataša Blažič, ki je bila peta.

Vrstni red — 1. Tkalka (Poljska), 5. Blažič, 9. Jerman, 12. Leskovček (vse Jugoslovija).

COMPITELLO MATESE — V apeninskim smučarskem središču je bil mednarodni FIS ženski slalom. V obeh nastopih se je odštevano Jugoslovanka Alenka Mavec, ki je bila obokrat prva.

Vrstni red — veleslalom — 1. Mavec, 14.

Klajnščkova in Puhalj

KRAVEC — Na izredno težkem in dolgem veleslalomu na Krvavcu je bil SK Triglav organizator veleslalomu za vrhunski razred. Veleslalom je veljal tudi za slovenski alpski pokal.

Ob veleslalomu sta bila dolga in težka, zato je bilo med stotimi alpinkami in alpinistami precej odstopov. Ženski in moški veleslalom sta tokrat dobila člane mariborskega Branika Tjaša Klajnščeka in Stojana Puhalja. Dobro pa so se v obeh konkurencah odrezali tudi tekmovalci in tekmovalke loskega Alpetourja.

Rezultati — člani — 1. Puhalj (Branik) 2:34,64, 2. Dekleva 2:34,90, 3. Knific 2:36,64, 4. Horvat (vsi Alpetour) 2:36,82, 5. Sarabon (Tržič) 2:37,47, 6. Stefanovič (Fužinar) 2:38,23, 7. Lavtičar (Jesenice) 2:38,39, 8. Grasic 2:38,64, 9. Klakotter (oba Alpetour) 2:38,83, 10. Flajš (Matajur) 3:39,40; članice — 1. Klajnšček (Branik) 2:47,41, 2. Krek (Alpetour) 2:50,74, 3. Plestenjak (Novinar) 2:55,57, 4. Benedič (Jesenice) 2:56,13, 5. Narobe (Olimpija) 2:56,95, 6. Nahtigal (Jezersko) 2:58,22. — dh

Smuk jezerskih korenin

JEZERSKO — Smučarski klub Jezersko prireja že 29 let za svoje člane, stare od 30 do 80 let, tradicionalni smuk smučarskih korenin na 1000 metrov dolgi prog. Na letošnjem smuku se je zbralo kar 52 korenin, ki so bili v svojih skupinah razdeljeni na stare in nove smuči. Vzdušje je bilo ekstratno, za kar so poskrbeli tudi maske, saj je bilo tekmovanje v pustnem času.

Najprej so nastopile ženske. V skupini od 25 do 30 let je z novimi smuči zmagała Helena Plaznik, medtem ko tekmovalci s starimi ni bilo. V skupini od 30 do 40 let je z novimi smuči zmagała Alenka Karničar, s starimi pa Marieta Senk, v skupini od 40 do 50 let sta bili najhitrejši Anica Kocjan (nove smuči) in Romana Kaštrun (stare smuči), v skupini nad 50 let pa je med tekmovalkami s starimi smuči zmagała Ivanka Zagor.

Zanimivo je bilo tudi tekmovanje moških. V prvi skupini od 30 do 40 let sta zmagała Janez Grabnar na novih smučeh in Viktor Zaplotnik na starih. V deset let starejši skupini sta bila zmagała Jaka Zadnikar in Franc Zadnikar, v skupini od 50 do 60 let je zmagał Milan Smrtnik na smučeh starejše izdelave, v skupini nad 70 let pa je bil na starih smučeh najhitrejši Janez Čadež.

A. Karničar

Novo v Škofji Loki

SKOFJA LOKA — ZTKO Škofja Loka je pripravila v novi športni dvorani zimsko ligo v malem nogometu. Prijavilo se je kar 29 moštov. Vsako je odigralo po šest tekem, tako da je bilo v dveh mesecih odigranih 84 tekmovanj, igralo pa je nad 300 igralcev. Moštva so bila disciplinirana, dobro pa je delala tudi sodniška komisija. Izklicujoči tekmovanje je bilo le za 60 minut. Zmagal je LTH pred Puštalom, Trato, JLA, Staro Loko, Jelovico itd.

ZTKO je skupaj z Alpetourom pripravila tudi veleslaško tekmovanje cicibanov, na katerem je tekmovalo 190 mladih smučarjev. PEKS iz Škofje Loke je tekmovalce nagradil s svojimi izdelki. Med cicibankami so bile v posameznih skupinah najhitrejše Nadja Mihovilovič, Lea Ribarič, Petra Čadež in Rebeka Krmelj, med cicibankami pa Borut Ravnik, Samo Petrac in Martin Bogataj. V najmlajših skupinah pa so zmagała Primoz Frelih, Nevenka Petermelj in Janez Čadež.

Loški TVD Partizan se naprej vabi občane na rekreacijo v dvorano na Podnu. Člani imajo vadbo v torkih in četrtkih po 20 uri, članice v pondeljkih in četrtkih po 20 uri, mladinci v pondeljkih in četrtkih med 17,40 in 19,30, pionirji in mladinci vsak pondeljek in četrtrek od 17,40 do 19,30, pionirke vsak torek in petek med 17, in 19,30, predšolski otrokom pa je vadba omogočena v pondeljkih od 17. do 18. ure in v sredah med 16. in 17,30.

M. Kalamar

A. Karničar

Prvenstvo SFRJ v plavjanju za mladince

Največ slovenskim mladincem

CERKNO — Zimski bazen je gostil najbolje jugoslovanske mladince, ki so se v tem bazenu borili za letošnje zimske posamezne plavjalne naslove. Med dvesto mladincami in mladinkami iz enaindvajsetih jugoslovanskih plavjalnih kolektivov so bili ponovno premočni tekmovalci iz Slovenije, saj so osvojili skoraj vse državne naslove.

Obenem so mladi na tem državnem prvenstvu ponovno dokazali, da so v tej zimski sezoni dobro delali. Popravili so lepo število državnih in republiških rekordov za skoraj vse kategorije. Izredno dobro so se ponovno na tem prvenstvu odrezali plavljaci kranjskega Triglava. Še posebno so bili odlični v vseh štafetnih nastopih. Med posamezniki pa se je dobro izkazal Marko Čelar, saj je osvojil tri naslove, med mladinkami pa se Špela Rebolič ponosa z dvema. Najvišje državne naslove so od Kranjčanov osvojili se Kosirnik in Cvekova ter Jocić. Tudi ostali kranjski tekmovalci so se dobro držali, saj so se domov vrnili z lepimi stevilom odličij.

Rezultati — mladinci — 400 m kravl — 1. Čelar 4:12,71, 4. Veličkovič 4:17,32, 5. Kadoč (vsi Triglav) 4:19,00; 100 m prsno — 1. Šepčenko (Crvena zvezda) 1:10,14, 2. Jocić 1:13,38, 6. Solar (oba Triglav) 1:15,54; 400 m mešano — 1. Drnač (Ljubljana) 4:46,64, 2. Čelar 5:00,06, 3. Kadoč 4:52,13, 4. Jocić 4:56,22, 5. Veličkovič 4:59,49, 6. Solar (vsi Triglav) 5:01,20, 4 × 200 m kravl — 1. Triglav 8:23,58 (mladinski rekord SFRJ in SRS), 200 m kravl — 1. Čelar 2:00,49, 3. Kadoč (oba Triglav) 2:01,93; 200 m hrbitno — 1. Drnač (Ljubljana) 2:16,51, 4. Veličkovič (Triglav) 2:20,63; 100 m delfin — 1. Barič (POSK) 1:00,99, 4. Jocić 1:05,30, 6. Marenčič (oba Triglav) 1:06,79; 200 m mešano — 1. Drnač (Ljubljana) 2:17,00, 2. Čelar 2:18,10, 3. Kadoč 2:18,20, 6. Jocić (vsi Triglav) 2:28,40; 4 × 100 m kravl — 1. Triglav 3:53,22 (mladinski rekord SRS); 1500 m kravl — 1. Čelar 16:31,24, 2. Kadoč 16:36,84, 3. Veličkovič.

Rebolič 16:44,76, 4. Giacomelli 17:00,70, 6. Marenčič (vsi Triglav) 17:15,26; 200 m prsno — 1. Jocić 2:35,22, 2. Solar 2:38,01, 3. Bester (vsi Triglav) 2:38,37; 200 m delfin — 1. Drnač (Ljubljana) 2:15,88, 2. Čelar 2:16,30, 30. Jocić (oba Triglav) 2:18,09; 4 × 100 m mešano — 1. Triglav 4:21,17 (mladinski rekord SRS), 5. Triglav III 4:31,92; mladinka — 400 m kravl — 1. Rebolič 4:31,96, 4. Praprotnik 4:36,91, 6. Jugovic (vsi Triglav) 4:53,98; 100 m prsno — 1. Cvek (Triglav) 1:18,12; 100 m hrbitno — 1. Cesnik (Fuzinar) 1:09,04, 4. Kosirnik (Triglav) 1:11,50; 400 m mešano — 1. Kos (Fuzinar) 5:10,38, 2. Praprotnik 5:13,43, 3. Rebolič 5:23,15, 4. Kosirnik 5:25,00, 6. Cvek (vsi Triglav) 5:29,68; 200 m kravl — 1. Kosuta (Bellville) 2:09,82, 4. Rebolič (Triglav) 2:14,47, 200 m hrbitno — 1. Cesnik (Fuzinar) 2:27,59, 4. Kosirnik (Triglav) 100 m delfin — 1. Kos (Fuzinar) 5:00,00; 100 m kravl — 1. Kos (Fuzinar) 1:00,27, 6. Kosirnik 1:09,20, 800 m kravl — 1. Kosirnik 9:25,66, 6. Mohorič (Triglav) 10:05,80; 200 m prsno — 1. Cesnik (Fuzinar) 2:45,83, 3. Cvek (oba Triglav) 2:25,82, 4. Rebolič (Triglav) 2:28,52; 4 × 100 m mešano — 1. Cesnik (Fuzinar) 4:45,21.

Na smučiščih in sankališčih

Marjetka Ferlan (Gorenja vas); Igor Podobnik, 2. Matej Albreht, 3. Polanc (vsi Žiri); mladinci: 1. Bojan Žiri; 2. Matija Podobnik, 3. Anton Kreč, Žiri; člani: 1. Franci Petelin, 2. Čelik, 3. Pavel Kavčič (vsi Žiri); 1. Branko Albreht, 2. Matja Jereš, Kokalj (vsi Žiri); ekipo: 1. PD Gorenja vas 33, 3. PD 7 in 4. PD Škofja Loka 2 točk.

USPEH GORENJŠKIH CICIBANK Lep uspeh so dosegli gorenjski cicibanki tekmovalci v veleslalomu na Polona Hafner (Alpetour Škofja Loka). Primož Trenčev (Radovljica) sta zmagala v prvega cilicibankama in cicibankomovanje je bilo za gorenjske devedesetimi v oben kategorijah. Cicibanki so bili v skupini nad 30 let najhitrejše Mari Zorič, Tončka Uhan in Marija Šilar, v skupini do 30 let pa Mira Kosem, Jana Žalohar in Barbina Spogar. V enaki starostni skupini so bili razdeljeni tudi moški. V prvi so bili najhitrejši Andrej Jerman, Ivo Pivk in Andrej Mrak, v drugi pa Janez Prosenc, Boris Gros in Janez Ribnkar.

J. Kikel

TEKAŠKO TEKMOVANJE V PUKU — Sindikalna konferenca Peka je pripravila tudi tekmovalje v smučarskih tekmah. Proga pri Križah je bila za ženske dolga tekmovalje zadolgovljiva. Med ženskami je progno najhitrejše prevozila Mari Zorič, med moškimi pa Janez Prosenc. Med ženskami so bili v skupini nad 30 let najhitrejše Mari Zorič, Tončka Uhan in Marija Šilar, v skupini do 30 let pa Mira Kosem, Jana Žalohar in Barbina Spogar. V enaki starostni skupini so bili razdeljeni tudi moški. V prvi so bili najhitrejši Andrej Jerman, Ivo Pivk in Andrej Mrak, v drugi pa Janez Prosenc, Boris Gros in Janez Ribnkar.

J. Kikel

PLANINSKI VELESALALOM V ŽIREH — Planinsko društvo Žiri je bilo organizator prvega planinskega veleslalomu članov Planinskih društav skojskoške občine. Sodelovalo je kar 140 tekmovalcev.

REZULTATI — člani: 1. Mojca Podobnik, 2. Helena Zorjan (oba Žiri), 3. Meta Šturn (Gorenja vas); pionirke: 1. Beti Podobnik, 2. Adrijana Burjak (oba Žiri), 3.

Smučarski skoki

Knafelj in Triglav

LLOGATEC — Mališi cicibanki so imeli letošnje zadnje tekmo za pokal SRS v Logatcu. Po hudi borbi v večnem tekmečem Kranjčanom Jagodcem je bil tokrat najboljši Knafelj (Jesenice). Naslov pokalnega prvaka je tako osvojil Knafelj pred Jagodcem. V ekipni konkurenči pa je bil najboljši Triglav.

Rezultati: Knafelj (Jesenice) 203,7 (14, 15), 2. Jagodje (Triglav) 198,5 (14, 14,5), 3. Sehrista (Logatec) 19

RADIJSKI SPORED

ljubljanska banka

Temeljna banka
Gorenjske, Kranj

SOBOTA, 14. MAR.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Pojo amaterski zbori - 10.30 Panorama lahke glasbe - 11.05 Zapojmo pesem - OPZ OS Danile Kumar - Ljubljana - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapojte z nami - 12.10 Godila v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domaći napravi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.05 Spoznajmo svet v domovinu - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 22.05 Lirični utrinki - 23.10 Z luhkimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program

ljubljanska banka

na Bledu

Drugi program

8.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanje republik in pokrajij - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Mikrofon za Andreja Širferja - 16.00 Naš podlistek - Tone Stojko: Na gostilniškem vrtu - 16.15 Lepe melodije - 16.40 Čaj za dva - 17.35 Lahka glasba jugoslovenskih avtorjev - 18.00 Pol ure za chanson - 18.35 Naši kraji in ljudje - 18.50 Glasbena mediga - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Sportna sobota (prenos v komentarji) - 21.15 Mala nočna glasba - 21.45 SOS - V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ljubljanska banka

v Bohinjski Bistrici

NEDELJA, 15. MAR.

Prvi program

5.00 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovarish! - 10.05 Kar znač, to veljaš - 11.00 Pogovor s poslušalci - 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.30 Pisanje godbe - 14.05 Humoreska tega teden - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Letni iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Popularne operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - 18.45 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladih - Skupni program JRT Zagreb - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mozaik melodij v plesnih ritmih - 00.05 Nočni program - glasba

ljubljanska banka

v Kranju

TOREK, 17. MAR.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Velenje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za - 11.05 Operne arie in monologi - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domaći - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00

ljubljanska banka

v Radovljici

ČETRTEK, 19. MAR.

Prvi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 YU-POP-scena - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Tokovi neuvrščenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovenske produkcije zabavne glasbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partitur Columbijskega orkestra - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ljubljanska banka

v Škofji Loki

Nedelja:

11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nedorljska kronika - obvestila - 12.00 Čestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Sobota:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Čestitke ali Zabavni živoki

Ponedeljek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Naši odmevi - Čestitke ali Izbor domače glasbe

Torek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Čestitke

Sreda:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni luč - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Cetrtek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Naše zrcalo

RADIO TRIGLAV JESENICE

Ponedeljek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Izbor domače glasbe

Torek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Čestitke

Sreda:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni luč - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Cetrtek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Naše zrcalo

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Četrtok:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Čestitke

Prijedlog:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.

TELEVIZIJSKI SPORED

ljubljanska banka

Temeljna banka
Gorenjske, Kranj

SOBOTA, 14. 3.

8.50 Poročila - 8.55 Minigodci v glasbeni deželi - 9.05 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 9.15 ZBIS - Peli so jih mati moja: Mlada Breda - 9.30 Tehnica za natančno tehtanje - 10.00 Mali svet, otroška oddaja TV Zagreb - 10.30 Po sleden napredka - 11.00 Varstvo pri delu: Varno delo v gradbeništvu - 11.15 Slovenska mesta: Škofta Loka - 11.55 Lanoux-Lorenzi: Emile Zola, francoska nadaljevanka - 12.50 Poročila - 12.55 Nogomet Rijeka: Zagreb, prenos (do 14.50) v odmoru - 15.45 Poročila - 15.50 Potovanje z balonom, francoski film - 17.15 Košarka PJ v odmoru Propaganda oddaja - 18.55 Nas kraj - 19.10 Zlata ptica - 19.15 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Sobotna TV križanka - 21.45 Harper, ameriški film - 23.35 Poročila - 23.40 TV kažipot

ljubljanska banka

na Bledu

Oddajnik II. TV mreže:

17.30 Narodna glasba - 18.00 Iz sporeda TV Novi Sad: Kanjiža in Novi Kneževac -

18.30 Na vrat na nos, TV nadaljevanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Življenje na zemlji, dokumentarna serija - 20.55 Poročila - 21.05 Vidiki, dokumentarna oddaja - 21.35 Sportna sobota - 21.55 Vele slalom za evropski pokal, reportaža s Popove Šapke - 22.15 Hrvatska klavirská glasba (do 23.15)

TV Zagreb I. program:

9.30 TV v šoli: Izobraževalni film Risanka, TV izbor, zadnje minute - 11.25 TV v šoli: TV koledar, Znanost in mi - 12.25 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 12.55 Nogomet Rijeka: Zagreb, prenos (do 14.50) - 16.00 Poročila - 16.05 TV koledar - 16.15 Otroška predstava - 17.15 Košarka PJ - 18.45 Poezija: B. Čiplič - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Daljna dežela, ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 V soboto zvečer

ljubljanska banka

v Bohinjski Bistrici

Oddajnik II. TV mreže:

17.30 Narodna glasba - 18.00

Iz sporeda TV Novi Sad: Kanjiža in Novi Kneževac -

18.30 Na vrat na nos, TV nadaljevanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Življenje na zemlji, dokumentarna serija - 20.55 Poročila - 21.05 Vidiki, dokumentarna oddaja - 21.35 Sportna sobota - 21.55 Vele slalom za evropski pokal, reportaža s Popove Šapke - 22.15 Hrvatska klavirská glasba (do 23.15)

TV Zagreb I. program:

9.30 TV v šoli: Izobraževalni film Risanka, TV izbor, zadnje minute - 11.25 TV v šoli: TV koledar, Znanost in mi - 12.25 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 12.55 Nogomet Rijeka: Zagreb, prenos (do 14.50) - 16.00 Poročila - 16.05 TV koledar - 16.15 Otroška predstava - 17.15 Košarka PJ - 18.45 Poezija: B. Čiplič - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Daljna dežela, ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 V soboto zvečer

ljubljanska banka

na Jesenicah

PONEDELJEK, 16. 3.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Naše igrišče, Sunčana Škrinjač, Slovensčina - 10.00 TV v šoli: Materinčina, Risanka, Zemljepla, Zgodba, Risanka, Iz arhive šolske TV, Pionirski kino (do 12.05) - 14.55 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) - 16.15 Kmetijska oddaja TV Novi Sad - 17.15 Poročila - 17.20 Vrtec na obisku: Ko sije sonce - 17.35 Vampir, poljudno znanstveni film - 18.05 Narava in človek: Sredozemske zdravilne rastline - 18.35 Obzornik - 18.45 Zdravo, mladi - 19.15 Risanka

TOREK, 17. 3.

9.00 TV V šoli: TV koledar, Planinski kraj-sir, Merimo, tehtajmo II, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Risanka, Glasbeni pouk, Pionirski kino (do 12.05) - 16.20 Šolska TV: Bela smrt, Lahka atletika II - 17.20 Poročila - 17.25 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 17.35 Ptuj 80. III. oddaja - 18.05 Pisani svet: Zvok tiskine 18.35 Obzornik - 18.45 Mostovi - Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 19.00 Knjiga: Nadežna Mandelštam - Spomini - 19.15 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Ljubica, jugoslovanski film - 21.30 Miniature: Lovec Franc Roban - 21.50 V znamenu

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Splošna ljudska obramba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Stop - 21.00 Tri ženske, ameriški film - 22.40 TV dnevnik

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

15.00 TV v šoli: Planinski kraj - sir, Prebavni organi, Kolašin (do 16.00) - 17.40 Poročila - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Portreti: Akademik Radomir Lukić - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Izbiri (do 22.35)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otreška oddaja - 18.15 Književni klub - 18.45

ABC kuhanja

DUŠENJE

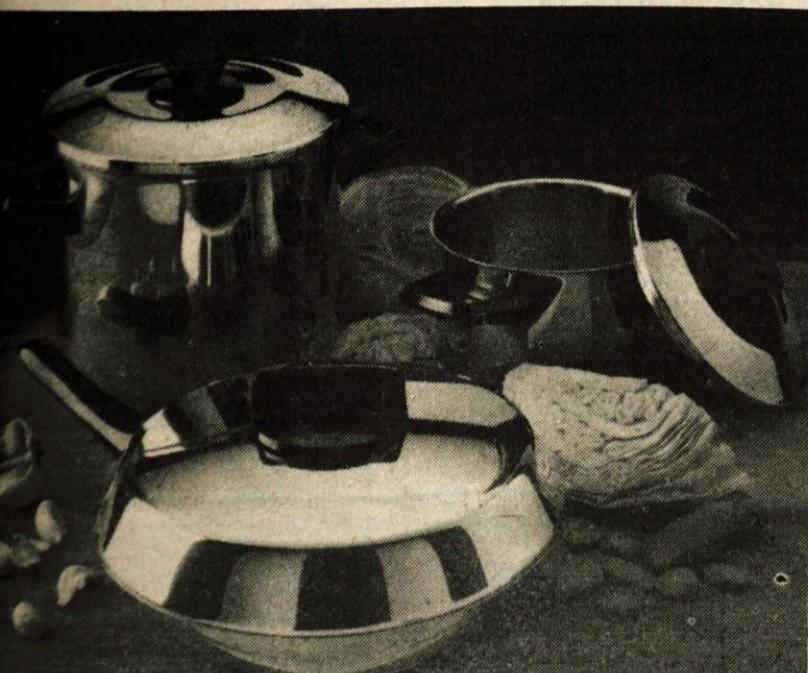
Dušenje je po učinku le malo podobno kuhanju v pari. Razlika med obema postopkoma je v tem, da pri dušenju prevaja toploto ne samo para, ampak tudi majhna količina tekočine (voda, juha, vino itd.), dostikrat pa še maščoba, in da se vse dogajanje odvija v zaprti posodi. Pri tem delujeta tekočina in iz nje nastajajoča para istočasno na živilo. Dušenje ima pred kuhanjem v pari to prednost, da živila skoraj popolnoma ohranijo svoj okus in da se zmeščajo celo nekoliko trsa tkiva.

Okoliščina, da pri dušenju lahko uporabimo za prevodnico toplotne poleg tekočine še maščobo, je bistvenega pomena. Znano je, da se stene v vlakna živil tudi v sami maščobi zmeščajo. Beljakovine pri tem zakrknijo, ne da bi se izločile iz živila, škrob pa postane lepljiv. To se z njim lahko zgodi zato, ker škrob, ki mu od zunaj ne dovedemo nobene vode, pritegne naše tekočino iz celic. Maščobe, ki jih vsebuje živilo, se raztopi in preidejo deloma v maščobo, v kateri se jed duši. V vodi topljivi ali za vročino občutljivi vitaminji se tudi pri dušenju uničijo ali postanejo manj vredni. Sladkorji in mineralne soli se pri tem ne topne, mast, v kateri se jed duši, ne vrskava vonja in barve živila, razen če smo tej masti dodali tudi

kakšno tekočino. Pri dušenju v maščobi se živila bogatijo še z drugo hranilno snovjo, ki obenem prevaja toploto, in dobivajo nove odtenke okusa. To je važno vedeti, če pri dušenju dodamo maščobo za prevajanje toplotne.

Pri dušenju v soku z maščobo ne gre nič celične vsebine v izgubo, ker snovi, ki se izločajo iz živila, prehajajo v sok in se hkrati bogate z maščobo. Pri dušenju se ne razvijajo vedno tiste prijetno dišeče in okusne snovi kakor pri pečenju ali praženju, ker tekočina preprečuje, da bi na površju živila nastajala skorja. To je sicer mogoče, ni pa neizogibno. Tako imenovan glaziranje zelenjave temelji na principu dušenja, to se pravi, da zelenjavo ali kakšno drugo živilo tako dolgo dušimo v tekočini in maščobi, da tekočina skoraj popolnoma izpari. Z nagibanjem posode dosežemo, da ta zgoščeni sok prepljuskava površino živila in se je oprijemlje v obliku lesketajoče se prevleke. Če to glaziranje predolgo traja, se živilo preneha dušiti in se začne praziti.

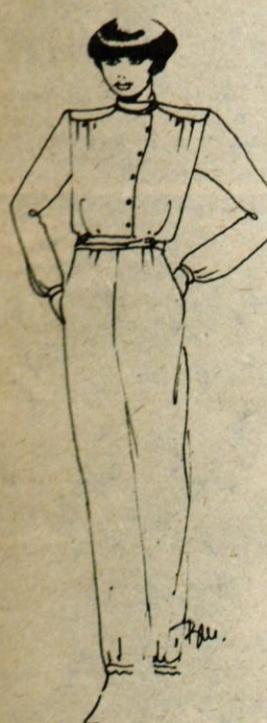
Bistveno važna je količina živila, ki ga nameravamo dušiti. Če gre za manjšo količino, zadostuje za to v splošnem ustreznih ponav s pokrovko. Za večje količine je na najbolj primerna zvrniliva pekača.

Ali veste da ...

MARTA ODGOVARJA

INES – KRANJ
Prosim, svetujte mi model hlač in bluze. Rada bi, da bi komplet dal videz pajaca. Blago sem že kupila in vam vzorec prilagam v pismu. Stara sem 20 let, visoka 167 cm, tehtam pa 60 kilogramov.

Odgovor

– Bluza je širša, ima manjši ovratnik in se zapenja spredaj na levi strani. Sedlo na ramah je zaokroženo; prav tako tudi na hrbtni strani. Pod njim je bluza nabранa. Rokava so dolga, v zapetju stisnjena z manšeto. Ramo so delno podložene. Hlače so širše, spodaj stisnjene z elastiko. Spredaj sta dva žepa, zapenjanje je spredaj na zadrgo, pas pa se zapenja na preklop.

Sovražim in ljubim;
kako je to, sprašujete?
Ne vem; a čutim, da na
moč trpm

Katul

Sovraštvo **zdravju**

Descartes

Naš dojenček

Otroka z vnetjem žrela, glasilk, sapnikovih vej in pljuč zdravimo natančno po zdravnikovih navodilih! Doma skrbimo za to, da ima otrok v sobi čist in ovlažen zrak, pri pljučnih obolenjih zvišamo zglavlje, otroka veliko obračamo in pestujemo, da se predihajo vsi pljučni predeli. Nudimo mu dovolj

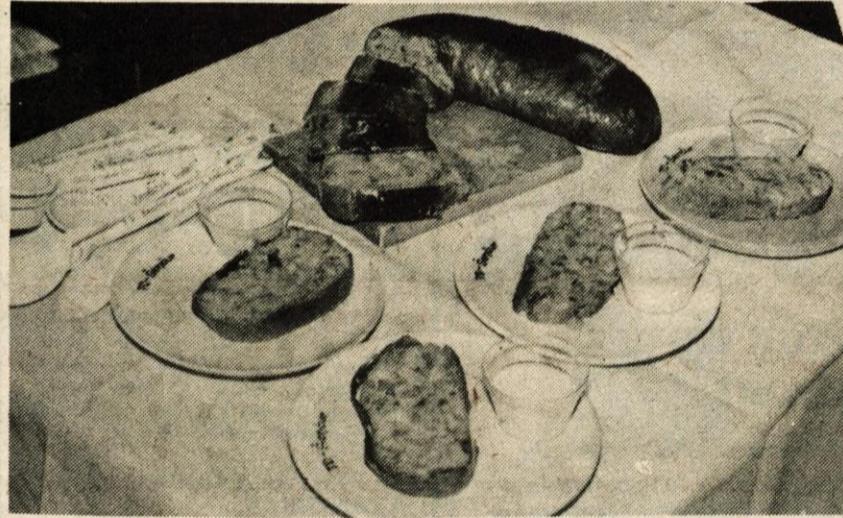
tekočin (sveži sadni sokovi, čaj), ki jih rad pije, medtem ko hrano navadno odklanja. Pljučnica pri dojenčku tudi lahko poteka brez posebno zvišane temperature in običajnega dražečega kašja. Nanjo posumimo, kadar otrok hitreje in teže diha in pri tem pretirano giblje z nosnicami in s trebuhom. Včasih je okrog ust rahlo modrikast.

Nekateri otroci so nagnjeni k izredno močnim vnetjem glasilk. Če jih spremlja krč glasilk, se zoži že tako tesni prehod zraka skozi grlo in dihanje postane težko. Otrok hripcavo joka, lajajoče kašja, ponoči pa se prebuba zaradi dušenja, ki je včasih smrtno nevarno. Potreben je operativni poseg, s katерim uvede zdravnik v sapnik posebno cevko za dihanje, dokler vnetje ne mine.

V težko stanje zapade otrok tudi, kadar so vnete sapnikove veje do najmanjših razcepov. Vročični otrok mukoma vleča sapo vase in jo tudi vse teže izdihava. Kašelj je mučen, dražeč, dihanje skrajno naporno, otrok je modrikasto bled. Zdraviti ga je treba v bolnišnici, kjer je na razpolago kisik in druge možnosti zdravljenja.

Mnoge vrste vnetja sapnikovih vej in tudi pljučnice pa niso tako nevarne in jih lahko zdravimo doma, o čemer pa naj odloča zdravnik.

Šenčurski budel

Sicer ne morem reči, da je budel ravno šenčurski. Stara gorenjska jed je, a ker so nam recept dale šenčurske kuharice, ki so to staro kulinjsko dobro te dni dale v pokušnjo na njihovi razstavi ročnih del, naj bo »šenčurski budel«.

Tako pravi Ana Drolc iz Šenčurja, ki tehta sestavine budla te dni v Šenčurju:

»Za budel potrebujemo 1 kg kruha, 55 dkg suhih reberc, 1 smetano, 7 jajc, 10 dkg čebule, 4 dkg česen, peteršilj, mleti poper, 20 dkg ocvirkov z maščobo in pa seveda danko.

Kruh narežemo na kocke, meso kuhanih rebrc odločimo od kosti in na drobno narežemo, vse skupaj

polijemo z zžvrkljenimi jajci in smetano, popopramo, dodamo petteršilj in česen. Na zabeli popečemo sesekljano čebulo in jo stresemo na vse ostalo. Sestavine na rahlo premesamo in s tako dobljeno maso napolnimo črevo. Ne basati preveč trdo, kajti v pečici bo vse skupaj naraslo. Črevo na koncu zašlimo.

damo v pomačen pekač in pečemo v pečici blizu tri četrt ure pri 150 do 200 stopinjah vročine. Paziti moramo, da črevo ne postane pretemno, kajti na prehudi vročini rado počne.

Pa še to: če rebreca niso preslana, meso po okusu še malce dosolimo, če je potrebno.

Se vroč budel narežemo na rezine, zraven pa ponudimo hren s kisom in jajčki. Gre pa zraven vse kislo, kar pač imate pri roki.«

Niti draga, niti prekomplizirano. Morda ga boste vseeno šli se prej pokusit v Šenčur, preden se boste odločili, da ga pripravljate doma. Do nedelje zvečer bodo še stregli z njim na razstavi ročnih del. D. D.

Domači zdravnik

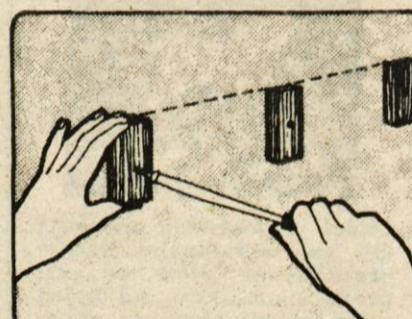
ZDRAVJE V MEDU

Za **odvajalo** poparimo kamilično cvetje, pustimo 5 minut stati, odcedimo in umešamo 1 čajno žličko medu in lanenega olja ter pijemo mlačno po požirkih. Pri hujši zapeki spijemo na dan po 2 do 3 skodelice.

Ali: pijemo mlačno kuhanje kozje mleko, ki smo mu umešali 1 ali 2 čajni žlički medu: na dan 2 ali 3 skodelice.

Otromok dajemo čaj iz Janeža z medom: močnejše učinke uporabljamo sok z 1 ali 2 žličkama medu. Odraslemu lahko pripravimo tudi čaj iz kraljikovega lubja z medom. Pije naj mlačno po požirkih. Če je treba, mu napravimo še klistir iz kamiličnega čaja z medom. Neškodljivo in lahno **odvajalo za otroke** je sok iz plodov črnega trna z medom.

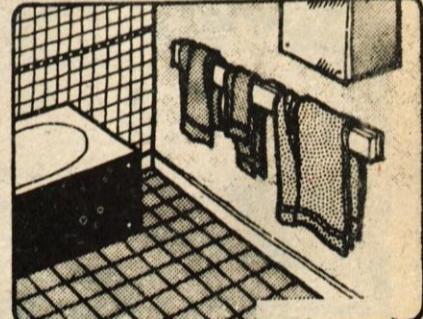
NE ČAKAJ NA MOJSTRA

1 Pripravite tri lesene kocke v izmeri 10 x 5 cm in jih privijte na zid v približno pol metrski vmesni razdalji, odvisno pač od velikosti kopalnice.

2 Z medeninastimi vijaki pričvrstite 10 cm široko desko na lesene kocke na zidu in jodvakrat premažite z brezbarvnim lakom.

3 Tako ste dobili držalo, na katero boste lahko obešali brisače za vse člane družine.

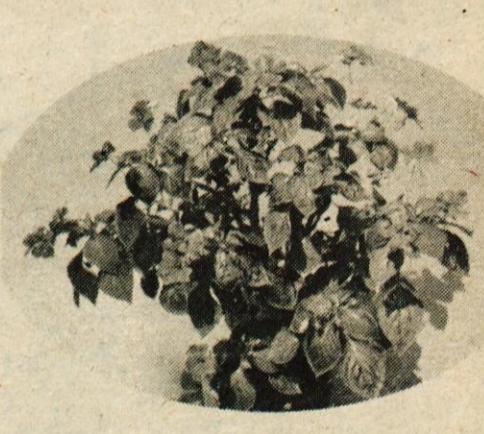
DA BODO POLETI NAŠA OKNA POLNA PISANEGA CVETJA...

Kdor želi še gojiti **ciklame**, naj začne že sedaj pravilno ukrepati. Po cvetenju ciklame normalno naprej zalivamo. Sedaj je zanje najbolje, da stojijo na svetlem in hladnem. Če prično listi rumeneti, je to lahko od mokrote, zato z zalivanjem malo pojediamo. Vendar tega ne naredimo naenkrat. Popolnoma prenehamo še takrat, ko porumene vsi listi. Dokler pa so listi zeleni, še vedno zalivamo.

Z vse večjo svetlobo pričenjamajo tudi **kakteje** odganjati, zato spet potrebujemo vodo. Spočetka jim je dajemo le malo. Redno pričnemo zalivati sele takrat, ko so rastline že dobro pognale in je očitna potreba po vodi. Da bi novi poganjki kakteje dobili normalno obliko, naj stojijo na najsvetlejšem prostoru na oknu.

Pri posodovkah, kakor so **agave**, **avkube**, **juke**, **trdoleske** in **oleander**, pričnemo sredi marca redno zalivati in gnojiti. Pred zalivanjem zrahljamo gornjo plast, ne da bi pri tem poškodovali korenine. Zrahljano zemljo odstranimo in jo nadomestimo z novo, ki je bogata s hranilnimi snovmi. Gnojiti pričnemo v zadnjih dneh marca. Rastline v več-

jih čebričah gnojimo kar s suhim gnojilom. Potrosimo ga, preden damo novo plast prsti. Z gnojenjem seveda ne smemo pretiravati. Za kvadratni meter čebrične površine porabimo 10 gramov gnojila. Manjšim čebričam gnojimo z raztopino, kakor smo prebrali na novodilu gnojila. Pomembno je, da ima voda temperaturo kakor soba. Gnojimo enkrat tedensko, vendar samo tiste rastline, ki so dobro ukoreninjene.

Pomlad je najboljši čas, da presajamo **orhideje**. Ne presajamo pa jih vsako leto. S tem cakam toliko časa, da doseže najmlajši poganjek steno posode. Pravi čas za presajanje je takrat, ko se na koncih poganjkov pojavijo nove koreninice. Kdor še nima izkušenj, storiti bolje, da jih odnesi v primerno vrtnarijo, da mu to naredi. Tam najlaže presodijo, če je presajanje zares potrebno, in kakšna naj bo nova posoda.

KAM?

ALPETOUR

R A B din 2.400.-

enotedensko bivanje na Rabu
v hotelu International,
avtobusni prevoz in polni penzion.

Informacije v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

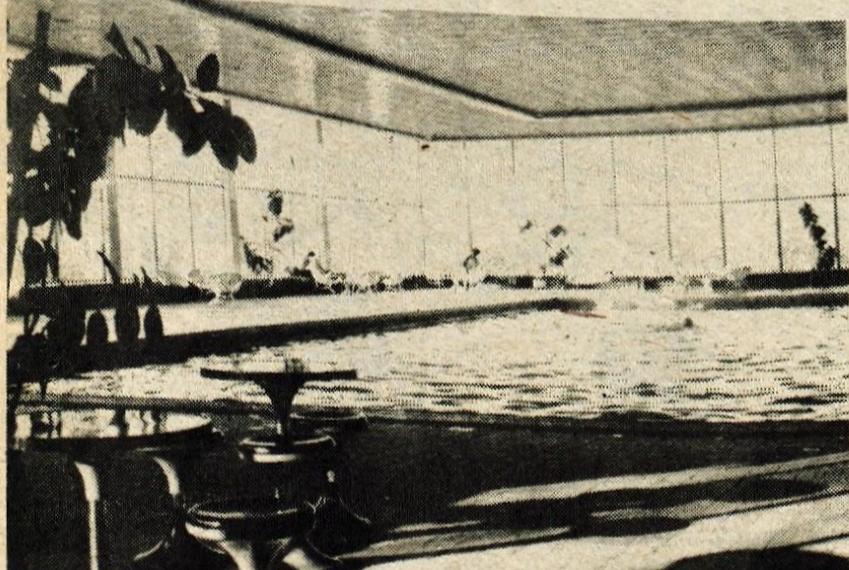
KOMPASOVA NOVOST: OTOK VIS ŽE VZBUJA POZORNOST

O Visu in programu izleta smo že pisali v prejšnji številki. Naj še enkrat omenimo, da se nam je končno le ponudila možnost, da ta čudoviti otok, ki ima burno zgodovino, tudi NOV, v kar najkrajšem času spoznamo in to po ugodni ceni, če upoštevamo oddaljenost in visoke cene goriv.

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

»V LIPICI SE JE POMLAD ŽE ZAČELA«

Izredno ugodne cene penzionov in vikend paketa privabljajo goste od vsepovsod

Po jahanju ali po prijetnem sprehodu po prečudoviti okolini kobilarne vam bo prijala osvežitev in sprostitev v pokritem bazenu z ogrevano vodo v Maestozo.

Maestozo je izredno prijeten hotel. Udeleženci uspešnega »gorenjskega nastoka Lipice«, ki smo ga organizirali skupaj s Kompasom in Maestozom novembra lani, so bili nad hotelom navdušeni. Se posebno jim je bil všeč pokriti bazen.

naše delo-
vaše potovanje
Mercator
Turist

LJUBLJANA
Tavčarjeva 6
tel. (061) 312-254,
317-285

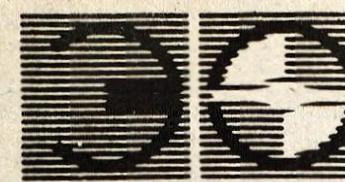
Mercator

SPET KULINARIČNI TEDNI V PETROLOVIH OBRATIH

Dober odziv v jesenski kulinaricni akciji je vzpodbudil Petrol TOZD Gostinstvo, da jo še enkrat organizira, seveda z malo drugačno ponudbo. Do sredine aprila se bodo v gostinskeh obrahih Petrola vrstili teden žabjih krakov, sirov, štrukljev, konjskih specialitet, sladic. V restavraciji na Deteljici pri Tržiču v teh dneh poteka teden sirov.

ZA PROPAGANDISTE,
ARANŽERJE,
OBLIKOVALCE ...
INTERSHOP 81
v Düsseldorfru

Kompas organizira štiridnevni obisk izredno zanimive razstave o novostih v pospeševanju prodaje, aranžiranju, pripomočkih in podobnih. Odhod je 4. aprila.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

TURISTIČNA POTOVANJA

PLANICA — mednarodni smučarski poleti, 20., 22. 3. 1 dan

KRANJSKA GORA — pokal Vitranc, 1. dan, 26. 3. 28. 3. 81

ROGAŠKA SLATINA, 11 dni, 16. 3. od 4. 4. 30. — din

OHRID, 3 dni, 20. in 27. 3. 81, 6 dni, 22. in 29. 3. 81

VIS, 2 dni, 11. 4. 81

BUDVA, 2 dni, 11. 4. 81

OPATIJA, 3 dni, 27. 3. in 10. 4. 81

CVETOČA HOLANDIJA, 10 dni, 23. 4. 81

SPOMLADANSKA IN PRVOMAJSKA SMUKA

PAMPEAGO, 8 dni, 21. in 28. 3. 81

CHAMONIX, 8 dni, 25. 4. 81

VAL SENALES, 8 dni, 26. 4. 81

MARMOLADA, 8 dni, 25. 4. 81

STUBAJSKA DOLINA, 4 dni, 30. 4. 81

STROKOVNA POTOVANJA

MÜNCHEN — Obrtniški sejem, 3 dni, 17. 3., 19. 3. 81

MÜNCHEN — Obrtniški sejem, 1 dan — letalo, 19. 3. 81

BASEL DIDACTA — Razstava učil. letalo 2 dni, 23. 3. 81

letalo 4 dni, 23. 3. avtobus 4 in 5 dni, 22. 3. in 26. 3. 81

HANNOVER — Tehnični sejem, 3 dni, 1. 4. 81, 2 dni, 3. 4. 81

DÜSSELDORF — Euroshop 81, 4. 4. 81

BIRMINGHAM »FOUNDRY 81« — mednarodni strokovni livački sejem, 4 dni, 24. 3. 81

LONDON — 58. mednarodna razstava »Idealni dom«, 4. 3. 81

KÖBENHAVN — Mednarodna razstava živil, strojev, prehrambeno industrijo, embalaže in plastike, 4 dni, 8. 4. 81

KÖLN — Strokovni sejem »BARVE 81«, 4 dni, 25. 3. 81

PARIZ — Sejem elektronike, 4 dni, 6. 4. 81

BOLOGNA — Knjižni sejem, 3 dni, 3. 4. 81

OBVEŠČAMO VAS, DA JE V VSEH POSLOVALNICAH KOMPASA NA VOLJO PROGRAM VELIKIH KOMPASOVIH POTOVANJ.

Lani so odprli nov Klub hotel, ki je tako kot Maestozo tudi B kategorije. Izredno zanimiva stavba leži prav v središju kobilarne in ima udobja, ki ustreza kategoriji, tudi po okusu in potrebah jahoda. Opremljene prostore in sobe.

Obisk Lipice je enkratno doživetje tudi za otroke. Poleg jahanja nijev jih privlačijo tudi krotki lipicanci, ki se sprehabajo za ogrevanje.

SAMO 560 DIN ZA VIKEND PAKET ...

je ugodnost, ki je ne kaže zamuditi, velja pa samo do konca marca. Paket vsebuje dva polna penzion (petek zvečer — nedelja popoldne), kopanje v pokritem bazenu, ogled Skocjanskih jam, ogled kobilarne in igranje namiznega tenisa.

KONJEREJCI!

V torek, 17. marca in do 30. junija 1981 bo vsak torek od 7.30 do 10.30 ure v Komendski Dobravi (pri Žrebčarju Kosirniku) veterinarski pregled kobil na pripravljenost za pripust ter na brejost, brezplačno za vse kobile konjerecev iz občin Kranj in Kamnik.

Konjereci, izrabite ugodno priložnost strokovne pomoči, saj vam živali brez podmladka koristijo le polovično!

Pri ugotovitvi morebitnih zdravstvenih motenj krije lastnik živali stroške zdravljenja.

Komisija za pospeševanje kmetijske proizvodnje SO Kranj

ŽIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 13. 3. do 20. 3. 81

Za občini Kranj in Tržič TERAN Janez, dipl. vet., Vrečkova 5, tel. 26-357 ali 21-798 RUDEŽ Anton, dipl. vet., Kranj, Benedikova 6/a, tel. 23-066

Za občino Škofja Loka HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 130, tel. 69-280 KRIŽNAR Miro, dipl. vet., Godešič 134, tel. 62-130

Za občini Radovljica in Jenice GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-629 Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske, v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinitno.

VELETRGOVINA ŠPECERIJA BLED

DEŽURNE TRGOVINE
dne 14. 3. 1981

MARKET BOHINJSKA BISTRICA, Trg svobode 1 SAMOPOSTREŽBA BLED, Prešernova 48 MARKET ZGORNJE GORJE 11/a MARKET LESCE Finžgarjeva 10 MARKET VOLČJI HRIB, RADOVLJICA, Gradnikova

Malples

Industrija pohištva
ŽELEZNIKI

objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih ter sklepov razpisne komisije, prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili v

TOZD Sestavlivo pohištvo

VODENJE PROIZVODNJE

TOZD Fonsko in garniturno pohištvo

VODENJE PROIZVODNJE

VODENJE TEHNIČNE PRIPRAVE DELA

TOZD Predelava masivnega lesa

VODENJE MASIVNE PROIZVODNJE

VODENJE TEHNIČNE PRIPRAVE DELA

Za vsa navedena dela in naloge je pogoj za zasedbo:

- visoka ali višja izobrazba lesne ali organizacijske smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj visokega ali višjega nivoja na opravilih v lesni stroki,
- organizacijske sposobnosti ter sposobnosti komuniciranja, vodenja in dela z ljudmi

TOZD Promet blaga

VODENJE NABAVNEGA SEKTORJA

Pogoji za zasedbo:

- visoka ali višja izobrazba ekonomsko-komercialne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj visokega ali višjega nivoja na opravilih ekonomsko-komercialne smeri

TOZD Gostinstvo

VODENJE OBRATA DRUŽBENE PREHRANE

Pogoji za zasedbo:

- srednja izobrazba gostinske ali živilske stroke,
- 2 leti delovnih izkušenj srednjega nivoja na opravilih v živilski ali gostinski stroki

TOZD Toplarna

VODENJE PROIZVODNJE TOPLARNE

Pogoji za zasedbo:

- višja izobrazba strojne smeri,
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj višjega ali srednjega nivoja na področju upravljanja toplotnih naprav,
- organizacijske sposobnosti ter sposobnosti komuniciranja in dela z ljudmi

Mandat za objavljene naloge traja 4 leta. Kandidati naj pošljajo svoje ponudbe z dokazili (diploma, življenjepis, opis dosedanja dela) v 15 dneh po objavi.

Prijave pošljite na naslov Alples industrija pohištva Železniki, kadrovsko socialni oddelek, 64228 Železniki. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh.

UKO
Umetnokovinska obrt
KROPA

razpisna komisija delovskega sveta delovne organizacije ponovno razpisuje prosta dela in naloge

VODJE RAČUNOVODSTVA

Pogoji: - dokončana višja šola ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih,
- dokončana srednja šola ekonomske smeri in 6 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih,
- da ima kandidat organizacijske sposobnosti in moralno politične vrline

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljijo v 15 dneh po razpisu na naslov UKO Kropa – razpisna komisija, 64245 Kropa.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

SŽ VERIGA LESCE

Kadrovska služba

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja proste delovne naloge

1. UPRAVNIKA POČITNIŠKEGA DOMA
2. KUHARJA V POČITNIŠKEM DOMU
3. POMOŽNEGA KUHARJA V POČITNIŠKEM DOMU

Pogoji:

- pod. 1. – KV gostinski delavec,
- pod. 2. – KV kuhar,
- pod. 3. – PK delavec

Zaposlitev bo za določen čas v poletni sezoni.

Informacije dobite na kadrovske službe Verige, telefon 75-140, interno 222.

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Prijave z dokazili pošljite na naslov SŽ Veriga Lesce, Kadrovska služba, Alpska 43, Lesce.

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA n. sol. o.

TOZD LEPENKA
Tržič

Razpisna komisija pri delovskem svetu temeljne organizacije razpisuje na podlagi sklepa delovskega sveta dela in naloge

TEHNIČNEGA VODJE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonskimi predpisi izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višjo ali srednjo strokovno izobrazbo tehnične smeri in 4 oziroma 5 let delovnih izkušenj,
- družbenopolitična, moralnopolitična in druga merila kot jih določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič Izbrani delavec bo razporen na razpisane naloge za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljajo pismene ponudbe z navedbo in opisom dosedanja dela ter dokazila o izpolnjevanju razpisanih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa v zaprtih kuvertah, priporočeno na naslov KTL – TOZD Lepenka Tržič, Slap 8, »za razpisno komisijo«.

Vloge brez dokazil o izpolnjevanju pogojev in brez točnega opisa dosedanjih delovnih izkušenj ne bomo obravnavali.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v 10 dneh po sprejetju sklepa na delovskem svetu TOZD.

KEMIČNA TOVARNA PODNART

Delovski svet razpisuje prosta dela in naloge

1. VODJE SPLOŠNE SLUŽBE

Pogoji: - diplomirani pravnik in 3-letne delovne izkušnje ali pravnik in 5-letne delovne izkušnje na ustreznih vodilnih ali vodstvenih delih in nalogah,
- strokovni izpit za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov,
- moralnopolitična neoporečnost,
- 3 mesečno poskusno delo

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi.

Odbor za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. KEMIJSKEGA TEHNIKA
za delo v razvojni službi (2 delavca)

2. KLJUČAVNIČARJA
(2 delavca)

3. KUHARICE II.

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesčnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljajo ponudbe z dokazili o strokovnosti na odbor za delovna razmerja v 15 dneh po objavi.

4226 ŽIRI YUGOSLAVIA

p. o.

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije razpisuje naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJE PROIZVODNO-PLANSKEGA SEKTORJA (1)

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- visokošolska izobrazba strojne, organizacijske ali ekonomske smeri oziroma z delom pridobljene delovne zmožnosti,
- 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših ali vodilnih delih v gospodarstvu,
- da ima pravilen odnos in ustvarjalen odnos do uveljavljanja samoupravljanja in da je družbenopolitično aktiven,
- da je pri svojem delu uspešen in kaže vodstvene in organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka

Z delom pridobljene zmožnosti se ugotavljajo po pravilniku.

Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema splošni sektor 30 dni po objavljenem razpisu.

Izbira med prijavljenimi kandidati bo opravljena v 30 dneh po preteklu objave.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po sprejetem sklepu o izbiri.

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Cena je 105.000 din

Ogled je možen vsak dan od 9. do 12. ure v Radovljici. Kopalnica 10.

Prednost pri nakupu bodo imeli OZD.

ZAHVALA

V 72. letu starosti naju je zapustil naš dragi mož in skrbnik

JOŽE BREZNICK

Iskreno se zahvaljujeva vsem sorodnikom in sosedom za ves trud in nesebično pomoč, znancem in prijateljem ter DO Litostroj in TOZD ERO – Iskra za vence in spremstvo. Posebno zahvalo sva dolžni dr. Notarjevi iz Medvod za skrb in združenje. Zahvaljujeva se gasilcem, ZB in upokojencem ter govornikoma, kakor tudi godbi Litostroja.

Zahvala pevcom in g. župniku za tolažilne besede in pogrebeni obred. Vsem, ki ste se poslovili od njega in ga spremili še enkrat iskrena hvala

ŽENA FRANCA ŠHČERKO MARIJO TERAN!

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam več PRAŠICEV primernih za rejo, težkih od 20 do 60 kg. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1917

Prodam PEĆ za centralno kurjavo, 30.000 kalorij, 4 nova OKNA z roletami, 120 x 140, novo OKNO z rolem 100 x 140 in 2 termopan za stekljena OKNA z roletama 80 x 120 in 80 x 140 ter več ivernih PLOŠČ 2,50 x 2,70, debeline 2 cm. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam jalovo KRAVO za v skrinjo. Zg. Besnica 68 (pri Klinarju)

Prodam novo dvojno KORITO. Opremljena 27, Kranj 1966

Prodam semenski KROMPIR igor. Visoko 66, Šenčur 1967

Prodam KRAVO po izbiri. Virmaše 42, Škofja Loka 1968

Prodam APARAT za sladoled »ILKA«. Telefon 60-801 1969

Prodam KLAVIR. Svetina, Britof 121, Kranj 1970

Prodam 18 metrov BALKONSKE OGRAJE. Repina, Mandeljčeva pot 12, Kranj 1971

Prodam dva TELIČKA simentalca, stara 1 teden. C. na Klanec 4, Kranj 1972

Prodam električni VARILNI APARAT z vgrajenim polnilcem akumulatorjev Dvorje 32, Cerkle.

Prodam originalni SEMENSKI KROMPIR saskia in igor. Sr. vas 48, Šenčur 1974

Prodam 4 tedne starega TELETA za pleme ali za v skrinjo. Žefran Francka, Bistrica 13, Duplje 1975

Prodam TRAKTOR ferguson 35. Velesovo 56, Šenčur 1976

Prodam 8 mesecev staro TELICO frizisko ali zamenjam za BIKCA ter pocinkan BOJLER za centralno ali zamenjam za kombinirano PEĆ za v kopalnico. Črnivec 20/b, Brezje

Prodam več vezanih OKEN, skrito okovje za trojno zasteklitev. ŽALUZIJE z dvojnim gumi tesnilom 100, 120, 140/140, cena 3.000 do 3.500 din. Zupanc, Zali log 15, Železniki 1978

Prodam 13 tednov brejo SVINJO. Urh Jože, Reber 3, Zasip – Bled

Prodam 1000 kg SENA in krmilno PESO. Polica 9, Naklo 1980

Prodam NAKLADALEC za gnoj. Moste 45/b, pošta Komenda 1981

Prodam JABOLKA jonatan, boškovski kosmač in voščenje po 10 din. Štular Alojz, Podbrezje 31, Duplje 1982

Odliven KOKOSJI GNOJ, nałożen v vreče, se dobi v torek in četrtek popoldan. Srednja vas 6 pri Goričah 1983

Prodam otroško POSTELJO, dobro ohraneno. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam novo BCS KOSILNICO z diesel motorjem. Sajovic Marija, Šenčur, Mlakarjeva 43 1985

Prodam semenski KROMPIR igor. Srednja vas 51, Šenčur 1986

Prodam BIKCA za rejo ali zakol. Podreča 57, Mavčiče 1987

Prodam 6 plemenskih ZAJKELJ in 3 plemenske ZAJCE. Mrgole Jože, Dežmanova 2, Kokrica – Kranj

Prodam PRAŠICE težke od 60 do 70 kg. Strahinj 60 1989

Prodam PRAŠIKE. Luže 38, Šenčur 1990

Prodam traktorski OBRAČALNIK za seno, monta OPEKO 16 in suhe BUTARE. Podreča 14 1991

Prodam večjo količino ZIDAKOV 30 x 15. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam 6 tednov staro TELIČKO frizisko za nadaljnjo rejo. Čirče 17, Kranj 1993

Ugodno prodam točkovni VARILNI APARAT gorenje varstroj 3, + 3 mm, malo rabljen. Menart Karel, Zvirče 5/c, Tržič 1994

Prodam 120-basno HARMONIKO royalstandard. Tominac, Ul. 1. avgusta 3/II., Kranj 1995

Prodam visoko brejo KRAVO. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam TROSILEC umetnega gnojila in dva sipova OBRAČALNIKA za seno, pajek VO-2 in favorit 220. Voglje 64, Šenčur 1997

Prodam 22 kv. m novega lamelnega in 15 kv. m klasičnega PARKEETA. Lahko tudi na gradbeni kredit. Kalan, Kurirska pot 33/a, Primskovo – Kranj 1998

Prodam HLEVSKI GNOJ. Gorjenja vas 52 1999

Prodam OBRAČALNIK maraton 140 B za KOSILNICO BCS. Gaber Franc, Gosteče 15, Škofja Loka

Prodam 300 kosov grafitno sive STREŠNE OPEKE novoteks. Telefon 74-314 ali 77-909 2001

Prodam mladega OVNA za pleme, rabljen PARKET in vrtno KOSILNICO alpina. Sr. Bitnje 105, Žabnica

Prodam TELETA za zakol ali nadaljnjo rejo. Sebenje 35, Tržič

KUHINJSKE ELEMENTE, vključno s štedilnikom ali brez (skoraj novo), prodam Tončka Dežmana 8, stanovanje 49, Kranj, telefon 22-526 popoldan

Po ugodni ceni prodam novo dvojno POMIVALNO TO z odcejalnikom, vgrajen hinjski element. Informacije 064-74-637 vsak dan od 15. ure

Prodam dva PRASIČKA, tednov. Begunje 20 na Gorenjskem

Prodam moško športno KOŠARKO prestav. Vinko Ušenik Bitnje 212, Žabnica

Prodam dva nosilca INT. (traverzi 30), dolga 3 m. Knjazevska c. 122

Prodam motorno KOSILNIKO benasi (bencin, petrolej) RAČALNIK. Šolar Jakob, 70, Podnart

Prodam TELIČKO frizisko kosov STREŠNE OPEKE (cementni posip). Kozelj, 23, Cerkle

Prodam »CEKAS-KANT« CO. 0,30 mm, primerno za naprave: 2 kg BARVE – želeni za vozila IMV ter

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata in brat

JOŽE UDİR

Štularjev ata

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Udirju za dolgoletno zdravljenje, Kozjekovim in Mlinarjevim, g. Pavlinu za poslovilne besede in g. župniku iz Šmartna pri Kranju za opravljen obred. Iskrena hvala ZB Besnica, Gasilskemu društvu Besnica, Čebelarski družini Besnica, sodelavcem Iskre – Montaža stikal, OŠ Peter Kavčič, pevskemu zboru Lubnik, sodelavcem Save – Vzdrževanje GTI za podarjeno cvetje in izraze sožalja, govorniku Avguštinu Udirju za besede slovesa, nosilcem praporov in pevcom za žalostinke.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

VSI NJEGOVI!

Sp. Besnica, Škofja Loka, Žeje, 9. marca 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage žene, ki me je zapustila po dolgotrajni in težki bolezni

CILKE ŽLEBIR

roj. Avman iz Dvorij pri Cerkljah

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovanó cvetje in vence, izrečeno sožalje in pomoč v težkih trenutkih, ter vsem, ki ste ji lajšali 'bolečine težke bolezni. Posebna zahvala ZD Cerkle, dr. Beleharju, medicinski sestri Anici za vsakodnevne obiske na domu, KC Ljubljana in dr. Košorogu. Hvala tudi njeni prijateljici Milki Stern za izredno skrb pri negi v najtežjih trenutkih bolezni, kakor tudi pevcom iz Cerkelj in g. župniku za opravljen pogrebeni obred ter g. iz Velesovega za pogovore, ki so ji lajšali bolezni. Zahvaljujem se tudi kolektivu Planike – Oddelku 08-701 za izraženo sožalje in vence ter ambulanti Planike za dolgoletno razumevanje ob bolezni moje žene.

ZALUJOČI: mož Jože z nečakom Francijem in Slavko ter otroka Klemi in Metodko ter sestre in brata z družinami!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, tače, sestre in tete

NEŽE POVALEJ

roj. Kukovič

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo k zadnjemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni pevcom bratov Zupan za ganljive pesmi ter g. župniku za opravljen pogrebeni obred.

ZALUJOČI VSI NJENI!

JELKE ALJANČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili v njen zadnji dom, ji darovali toliko lepega cvetja, v teh težkih trenutkih z nami sočustvovali in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom v bloku na Titovi 71, vsem darovalcem v istem bloku, vsem, ki so nam stali ob strani in nam nesebično pomagali, vsem dragim Jezerjanom, ki so prišli tako daleč, da so našo ljubo Jelko pospremili na zadnji poti, invalidom in pevcom za žalostinke ter še posebej prečastiti duhovščini za leto opravljen pogrebeni obred.

Vsem in vsakemu posebej, še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI VSI NJENI!

Jesenice, 9. marca 1981

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni

S. Gregorčič

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše najdražje hčerke, sestre, tete in svakinje

Frizerski in pedikerski salon
CILKA SATLER Oldham'ska 14
tel.: 24-493
Kranj pri Vodovodnem stolpu

Frizerski salon je v vsak dan od 6. do 18. v sobotah pa od 13. ure.

rumene za malo žabo. Tel od 16. do 21. ure

Prodam večjo količino s vega OPAŽA. Naslov v oddelku.

Prodam domače ZGANJE kovec. Rozman Jože, Sp. (Blejci)

Prodam dva KONJA. Kranj 10, Kranj

Prodam OBRAČALNIK za kosilnico BCS. Likar Potoče 30, Preddvor

Prodam 10 prm. mehaničnih nevojenih MOTOR – pony Sp. Brnik 66, Cerkle

Prodam suhe lipove PLOW renta, Breg ob Savi 3, Kranj

Prodam SEMENSKI KRVESNA vesna in dessiere. Tičar, Šenčur

Ugodno prodam novo OKNA 140 in VRATA 220 x 80 z klemo KLI – Logatec. Voklo 14, Šenčur

Prodam dobro ohranjen basno klavirsko HARMONIEN Weltmeister. Informacije po tel. 064-27-150

Prodam PUNTE in LAKOZOLEC. Pipanova 5, Šenčur

Prodam enoosno PRIMERA brez kiperja za večji traktor kg semenskega KROMPIRA in 50 kg vesna. Brezovica 3, tel. 79-690

Prodam PRAŠICE, težke 40 kg in do 150 kg. Posn. Podnart

Oddam dve leti starega VOLČJAKA. Sv. Duh 43, Loka

Ugodno prodam kos neravnitvena ITISONA sive barve, velikost 4 m. Maček, Tavčarjeva 9, L

pedikuraCILKA SATLER
Oldhamška 14

tel.: 24-493

Kranj pri Vodovodnem
stolpuOdstranjujemo kurja
očesa, zarasle nohte,
odvečno kožo itd.PEDIKURA je odprta:
ponedeljek in petek
od 12. do 19. ure.
torek, sreda, četrtek, sobota:
od 6. do 13. ure
Prvo soboto v mesecu je za-
prto.ged v petek, od 17. do 18. ure. C.
Klanec 8 (Kruno) 2069
Prodam majhne KONJA, tež-
ga 300 kg. starega 6 let. Suha 5.
ranj 2070Prodam globok in športni OT-
OSKI VOZIČEK. Mandeljčeva 13.
ranj 2071Prodam 14 dni starega BIKCA.
odbrezje 54. Duplje 2072Prodam KRAVO s teletom ali
bez Podljubelj 85. Tržič 2073Prodam SLAMOREZNICO z ve-
jo in puhalnikom »EPPEL«. Črni-
jek 19. 64243 Brezje 2074Prodam STOL za hranjenje do-
nika, zložljivo STAJICO. HO-
ICO in AVTO-SEDEŽ. vse malo
objeno. Zasavska 24. tel. 27-546Prodam mlado KRAVO za zakol
in menjam za KRAVO s teletom.
diljubelj 90. Tržič 2076Prodam semenski KROMPIR
v. Šumenc, Olševec 7. PreddvorProdam več rabljenih zastekljenih
KEN. Strahinj 7. Naklo 2078Prodam mlado KRAVO za zakol
semenski KROMPIR igor. Zg.
nik 73. Cerkle 2079Prodam rotacijsko KOSILNICO.
v garanciji. Remc. Domžale.
šentenska 15 2080Prodam polovico KRAVE. Naslov
naslov oddelku 2081Prodam semenski KROMPIR igor
semenski OVES. Lahovče 33.

Tržič 2082

Prodam LETVE (rimeline) 40 x 50
neki smrekovih DESK. Naslov v
naslov oddelku 2083Ugodno prodam svetlo-modro PO-
CNO OBLEKO, št. 36. Naslov v
naslov oddelku. 2084Prodam športni OTROŠKI VO-
CEK z dežničkom. Smolej Marija,
strica 99. Tržič 2085Prodam motorno ŽAGO stihl
ktronik. Ogled od 14.30 do 18. ure.
v. Tupalice 13/a. Preddvor 2086Prodam polovico BIKA za v-
ino. Črte 39. Kranj 2087Prodam semenski in jedilni
KROMPIR igor. Ljubno 25. Pod-
st. 2088Prodam OBRAČALNIK za seno.
v. Suha 34. Kranj 2089Prodam 16-colski GUMI-VOZ.
v. Še 60. Cerkle 2090Prodam 7 tednov starega BIKCA
rejo ali za zakol. Šenturška gora
Cerkle 2091Prodam RADIO-KASETOFON
v. Ul. Vide Šinkovčeve 3. Kranj
15. ure dalje 2092Prodam ELEKTRO-MOTOR z
uktorjem. PUNTE, BANKINE.
KNA. BALKANSKA VRATA.
OHE in DESKE. Antolič. C. JLA.
Tržič 2093Prodam 3 cm debelo IZOLACIJO
podna Britof 182. Kranj 2094Ugodno prodam dva meseca stare
ARKICE. rjave. Zore Vilko. Zg.
mice 116. Medvode. tel. 061-612-

2095

Prodam OBDELAN LES za bru-
šico 5 x 6 m. Bitenc. Zg. Bitnje 34.

Kranj 2096

KRAVO za zakol ali rejo. prodam.

govic. Kidričeva 72. Škofja Loka

Prodam TELEVIZOR črnobel.

v. panorama. 60 cm. Tel. 21-216

Prodam mlado brejno KRAVO.

ogle 73. tel. 064-49-079 2149

Prodam dobro ohranjen OBRA-
ALNIK in rex KOMBI (univer-
sni). Dolenc. Log 19. Škofja Loka

Prodam otroško ZIBELKO in

troško POSTELJICO z jogijem in

vstrčkom. Tušek. Na Flavžu 23.

elezni 2151

Prodam KRAVO. Gorenja vas 39,

ete, Škofja Loka 2152

KUPIMKupim GRADBENO DVIGALO
MENJALNIK prime ali vespe.

svr. Šutna 57, tel. 44-655 2098

Kupim HLEVSKI GNOJ. Drol-
ovo naselje 11, tel. 27-352 2099Kupim 300 kg betonskega ŽELE-
A. premera 10 ali 8 mm. Ponudbe

od. Takoj 2100

Kupim GAJBICE za krompir.

vedite ceno. Sodnik Mana. Cerk-

je 2101

Kupim KOVAŠKO NAKOVALO
(ampos). Informacije po tel. 23-341
int. 52 dopoldan 2102Kupim novo ali malo rabljeno
kombinirano PEČ z bojerjem za
kopalnico. Rozman. Češnjica 26.
Podnart. tel. 70-104 2103Kupim STROJ za brizganje pla-
stike od 30 do 60 g. Telefon 064-47-
038 2104Kupim STREŠNO OPEKO špi-
čak, veliki format, in PUHALNIK
za seno tajfun. Demšar. Hotavlje 9.
Gorenja vas nad Škofjo Loko 2105Kupim PUHALNIK z noži EOLO.
Kozjek Janez. Zg. Bitnje 20 2009Kupim 5 betonskih STEBROV za
kozolec. Ponudbe pod šifro: Kozolec
2010Kupim termoakumulacijsko PEČ
3kW in OTROŠKO KOLO. 4 do 5
let. Telefon 49-048 2011Kupim rabljen MEŠALEC za be-
ton. Jeraj. Franc. Jelenčeva 31.
Kranj. tel. 21-751 2012Kupim 60-litrski KOTEL za ža-
njekuhno. Kocjanova 5. Stražišče –
Kranj (Kalvarija) 2013Kupim rabljen TRAKTOR TV 15
ali TV 18 pasquali. Telefon 74-814Kupim stará PISMA in ilustri-
rane POŠTNE KARTE do leta
1945, cena po dogovoru. Ponudbe
pošljite na naslov: Prezelj Vladimir.
Partizanska 45. Celje 2015**VOZILA**Prednji levi BLATNIK za Z-1300
kupim. Planinc. Valjavčeva 5. tele-
fon 22-336 2125Prodam FIAT 124 in NSU – TT.
Ravbar. T. Tomšiča 2. DomžaleProdam R-4. letnik 1977. Telefon
064-61-857 2136Prodam ŠKODO Š 100. letnik
1971, cena po dogovoru. Mravlja
Bojan. Na Krešu 21. Železnički 1937Prodam ZASTAVO 750. letnik
1976. Telefon 74-185 2138Prodam tri leta staro ZASTAVO
101. Trojtarjeva 29. Stražišče 1943Poceni prodam odlično ohranjen
FIAT 132 GLS 1800. letnik 1975.Možno tudi delno na kredit za
gradbeni material. Ogled popoldan.Telefon 70-187. Pretnar Filip. Pod-
brezje 141 2016Prodam tovorno PRIKOLICO za
osebni avto, cena 8500 din. Pavlič,
Kidričeva 26. Kranj 2017Prodam ZASTAVO 750 letnik
1972, lahko tudi na kredit, ali za
gradbeni material; in ŠKODO, po
delih. letnik 1970. Goričke 44. GolnikUgodno prodam novo TOVORNO
PRIKOLICO in osebni avto MINI-
MORIS GB 1300. starejši letnik.
Zg. Bitnje 136 2019Kupim osebni avto na posojilo do
10 SM. Naslov v oglašnem oddelku.NSU 1200 C. registriran do 14. 2.
1982. prodam. Prodam tudi razne
dele za NSU 1200 C in tip 110. Rant.
Moša Pijade 3. Kranj. tel. 25-730 do-
poldan 2109Prodam motorno KOLO MZ 250.
staro eno leto in dve ČELADI. Nov-
šak. Tončka Dežmana 4. Planina –
Kranj 2111Odstopim vrstni red za JUGO 45.
Naslov v oglašnem oddelku 2112Prodam dobro ohranjen WART-
BURG, star tri leta, prevoženih
40.000 km. Vprašajte proti večeru po
tel. 40-130 2113Prodam ZASTAVO 750, letnik
1971, cena 2 SM. Telefon 40-068Prodam OPEL KARAVAN, let-
nik 1974, ali menjam za ZASTAVO
750. Telefon 064-74-210 vsak popol-
dan 2115Prodam garažirano ZASTAVO
101 C. letnik november 1979, bele
barve. Informacije po tel. 064-21-185
do 12. ure – v soboto 2116Prodam ZAPOROŽCA, letnik
1976, v voznem stanju, karambolir-
an levi blatnik. Za zaporožca imam
še leva in desna vrata in vsa vetro-
branska stekla, menjalnik in nekater-
re druge dele. Ogled v nedeljo. Pacek
Jože, Zg. Bitnje 56. Žabnica 2117Prodam 126-P. letnik 1978. Mi-
klavčič. Stružev 19. Kranj. tele-
fon 27-942 2118Prodam ZASTAVO 850. letnik
1971. Dolenc Franc. Bukovica 30.
Selca nad Škofjo Loko 2119Ugodno prodam dobro ohranjen
VW – HROŠČ. Mazi. Zubkovje
12. Besnica 2120LADO 1500. letnik 1980, in PEU-
GEOT 304. letnik 1970. prodam. Pa-
jerjeva 12. Šenčur 2121Prodam LADO 1500 special. letnik
december 1976, prevoženih 67.000
km. Gubčeva 6. tel. 27-116 2122ZASTAVO 750. karambolirano.
prodam po delih. Roblek Mimica.
Bašelj 18 n.h. pri Preddvoru 2123Prodam ZASTAVO 101. letnik
1974. Rozman Stefan. Kokrški log
18. Primskovo. Kranj. Ogled po-
poldanUgodno prodam AUDI 60. letnik
1970 – po generalni. Škofjeloška 9.
Kranj. tel. 23-697 2127Prodam ŠKODO. letnik 1973.
Kosec Anton. Cerkle 191 2128Prodam ZASTAVO 101. letnik 1969.
v dobrém stanju. Olševec 3. Pred-
dvor 2129Prodam novo GUME sava – ra-
dial za Z-750, cena 3.500 din. Telefon
24-882 v delavnikih dopoldan (Go-
renje) 2127Prodam ŠKODO. letnik 1973.
Kosec Anton. Cerkle 191 2128Prodam NSU 1000 C. letnik 1969.
v dobrém stanju. Olševec 3. Pred-
dvor 2129Prodam ZASTAVO 750. letnik
1972. Britof 375. Kranj 2130Kupim STROJ za VW 1200. Kav-
čič. Grahorje 7. Tržič 2131Prodam NSU 1200. prevoženih
70.000 km. registriran, v izvrstnem
stanju. Bešter. Kovačičeva 8. tele-
fon 26-886 2132Zelo poceni prodam 10 let staro
»KATRICO«. Ramovšč. Dvorje 63.
Cerkle 2133Prodam ZASTAVO 750 lux.
letnik december 1976, registriran
do decembra 1981. Možnost plačila del-no na potrošniški kredit. Lesce. Na
trati 37. tel. 75-993 2134Prodam MOPED na štiri pre-
stave. Zupan. Sidraž 5. Cerkle 2135Prodam MOPED tomos avto-
matic. SENO in ZLATO za zobe.
Remic. Pšenična polica 10. CerklePo ugodni ceni prodam karam-
bolirano GS super. staro eno leto.
Arsovski. Sv. Duš 130. Škofja LokaR-4. letnik 1977. prodam. Infor-
macije po tel. 064-60-077 vsak dan.
razen sobote in nedelje. 2138Ugodno prodam dve ZASTAVI
101 ali zamenjam za Z-750. Milje 26.
Šenčur 2139Prodam R-12. letnik 1977 in
JUG

Imenitna mednarodna udeležba

LJUBLJANA — Na letošnjem finalu svetovnega pokala v smučarskih skokih se na obeh skakalnicah v soboto in nedeljo 21. in 22. marca obeta imenitna mednarodna udeležba. Dosej je prijave poslalo že štirinajst držav. V vseh teh reprezentancah so vsi najboljši smučarski skakalci sveta.

Prav zato se organizacijski komite Planica zaveda pomembnosti prireditve. Pokrovitelj je slovenski izvršni svet. Ne smejo si privoščiti spodrljaja. Čeprav se ubadajo s finančnimi sredstvi, izkazalo se je ponovno zdruteno delo, ni bojanji, da prireditve ne bi uspela. Dela na obeh skakalnicah potekajo po načrtu. Jugoslovanski skakalci te dni vadijo na 90 in 120-metrski skakalnici. Snega v Planici je dovolj. Zdržal bo do finala. Za vsak slučaj so ga prireditelji tudi deponirali.

Kaže, da bo Planica spet slovenski športni praznik. Izkazali so se slovenski prosvetni delavci, saj so za petkov uradni trening in sobotno ter nedeljsko tekmo za učence že rezervirali direktorski dan in športne dne-

ve. Tudi prometni režim bo letos še boljši. Izločanje avtomobilov in avtobusov bo šele na odcep Petrolove črpalke v Kranjski gori na bivšo železniško progo za Planico in to tisti, ki ne bodo v predprodaji preskrbeli nalepke za avtomobile in avtobuse. Cene so ostale na lanski višini. Vsi tisti, ki si boste v predprodaji preskrbeli z nalepkami, (generalni zastopnik je Kompas, v prodaji so v vseh turističnih poslovalnicah v Sloveniji), boste lahko nemoteno pripravovali v Planico, kjer bo dovolj parkirnih prostorov.

Dosej je prijave poslalo štirinajst držav. Finci so prijavili najboljše. Na zaključku bodo skakali Puikkonen, Yliantila, Kokkonen in mladinski svetovni prvak Nykänen. Za Poljsko bosta skakala Fijas in Bobek, za SZ Černajev in še trije. Kanadčani bodo v Planici s Collinsonom in Bulašom, Italijani s Tomasijem in še tremi, medtem ko bosta za Švedsko nastopila Tiovenen in Holmlund. Prijave so poslali tudi že NDR in Švica. V teh dveh reprezentancah je pet skakalcev, po štiri so prijavili Zahodni Nemci in Čehi ter Francozi, dva Bolgari. Pričakujejo še prijave iz Avstrije, Madžarske, ZDA, Japonske, Španije in Romunije. Poštevno poglavje so Norvežani. Prijavili so šest skakalcev in še dva. Norvežani namreč računajo, da bodo osvojili moštveno livo. Na startu na obeh skakalnicah bo kar enaindvajset Jugoslovjan. Zaključek obeh tekmovanj bo pod skakalnicama. Najboljšim bo pokale predal predsednik FIS Marc Hodler.

Naturisti vendarle tudi na »suhem«

Kranj — Na rednem letnem občnem zboru so se zbrali pred dnevi tudi gorenjski naturisti. Ugotovili so, da so v teh štirih letih, kar obstaja društvo, navezali tesne stike s številnimi naturističnimi društvimi po Sloveniji, Julijski krajini, Furlaniji, Koroški in celo Bavarski. Brez posebnih reklamnih akcij združuje društvo zdaj že blizu 200 članov in vse bolj ugotavlja, da jih okolina ne jemlje več kot atrakcijo, temveč nekaj povsem naravnega. Prepričani so, da imajo med ljudmi vse več somišljencov, saj je vse več takih, ki se vsaj pri kopanju želijo znebiti nepotrebe obleke.

Se vedno med njimi živi želja, da bi ustanovili naturistični center ob sotočju Save Bohinjke in Dolinke.

kar bi pomenilo tudi razširitev turistične ponudbe Šobca. V tujini so takoj pripravljeni na sofinanciranje izgradnje tega centra, kjer bi se, če drugega ne, lahko vsaj ustavljali naturisti na poti na naše mörje ali ob vračanju domov. Z malce širšimi turističnimi očmi bi morali gledati na razvoj turizma naši turistični delavci na Gorenjskem, poudarjajo naturisti.

Da vsi Slovenci le nismi tako trdi kot Gorenjci, priča pripravljanje skupnega programa med naturističnimi društvimi in Turistično zvezo Slovenije, ki vsebuje tudi izgradnjo dveh naturističnih centrov v Sloveniji in sicer v Beli krajini ob Kolpi in na Štajerskem.

D. D.